

Utvalg: Kontrollutvalet
Møtestad: Møterom i 4. høgda i Heradshuset
Dato: 06.02.2019
Tidspunkt: 15.00

Dersom nokon av medlemmene ikkje kan møte og må melde forfall, vert dei bedne om å gjere dette så tidleg som råd er ved **å ringa** til Kari Marie Nygard tlf. 916 64 183 eller til Hogne Haktorson, tlf. 911 05 982.

Til varamedlemar er denne innkallinga å sjå på som ei orientering.
Dersom det vert aktuelt at varamedlemar må møta, vil det bli gjeve nærmare beskjed.

Det er planlagt at Kari Marie Nygard møter frå sekretariatet, på dette møtet.

Boris Groth
kontrollutvalsleiar

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Kari Marie Nygard
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Kopi: Vararepresentantar til kontrollutvalet
Ordførar
Revisor
Rådmann

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
PS 1/19	Godkjenning av innkalling og sakliste		
PS 2/19	Godkjenning av møteprotokoll frå forrige møte		
PS 3/19	Tinging av prosjektplan frå revisor - Kontroll av arbeidstilhøva for tilsette som utfører arbeid på ny Dale barne- og ungdomsskule		2018/74
PS 4/19	Orienteringssak om heimesida for Vaksdal kommune		2019/8
PS 5/19	Orienteringssak om rapport etter synfaring på Vaksdal skule		2017/45
PS 6/19	Orienteringssak om eigarskapsmelding for Vaksdal kommune		2017/52
PS 7/19	Vidare arbeid ut frå plan for forvaltningsrevisjon - bestilling av nytt prosjekt		2017/87
PS 8/19	Årsmelding for kontrollutvalet sitt arbeid i 2018		2017/32
PS 9/19	Kurs i regi av Deloitte 2019		2017/71
PS 10/19	Møteplan for kontrollutvalet i Vaksdal kommune for 2019		2017/23
PS 11/19	Referatsaker		
RS 1/19	Melding om vedtak i kommunestyret - Rapport etter forvaltningsrevisjon om saksførebuing og offentlig sakshandsaming		2017/105
RS 2/19	Rekneskap og budsjett 2018, samt budsjett 2019 for kontrollutvalet		2017/58
RS 3/19	Nytt frå FKT og styreprotokoll des. 2018		2017/40
PS 12/19	Gjennomgang av møteprotokollar		2017/47
PS 13/19	Eventuelt		

PS 1/19 Godkjenning av innkalling og sakliste

PS 2/19 Godkjenning av møteprotokoll frå forrige møte

Vaksdal kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 217
Arkivnr: 2018/74-18
Sakshandsamar: Øivind Olsnes

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Vaksdal kommune	3/19	06.02.2019

Tinging av prosjektplan frå revisor - Kontroll av arbeidstilhøva for tilsette som utfører arbeid på ny Dale barne- og ungdomsskule

Samandrag / konklusjon

Kommunestyret har i vedtak bede kontrollutvalet i løpet av 2019 utfører ein kontroll av tilhøve for dei tilsette som utfører arbeid på ny Dale barne og ungdomsskule.

Kommunestyret har i vedtak gjeve kontrollutvalet fullmakt til å engasjere eit settesekretariat til å førebu saka for kontrollutvalet. Kontrollutvalet har på det grunnlaget engasjert Øivind Olsnes som settesekretær i saka.

Kontrollutvalet vedtek i saka her å tinge ein prosjektplan frå kommunen sin revisor Deloitte for utføring av kontrollen. Kontrollutvalet handsamar godkjenning av prosjektplan og vedtek oppstart av kontrollen i neste møte.

Saksopplysningar

Bakgrunn for saka

Kommunestyret vedtok i møte den 01.10.2018 (i sak 60/2018):

«Kommunestyret ber rådmannen utarbeide framlegg til strategi for anskaffingar med bakgrunn som er uttrykt i saka her.

Kommunestyret ber kontrollutvalet om at det i løpet av 2019 vert gjort ein kontroll av tilhøve for dei tilsette som utfører arbeid på ny Dale barne og ungdomsskule.

Ein slik kontroll kan innehalde ma:

- ***Arbeidskontraktar (også av underleverandørar)***
- ***Oversikt underleverandørar***
- ***Bruk av lærlingar***
- ***HMT***
- ***SHA – plan***
- ***Lista er ikkje uttømmende***

Ein slik revisjon/kontroll vert løyst innan kontrollutvalet sitt budsjett.»

Besøksadresse: Agnes Mowinckelsgt. 5 - Postadresse: Postboks 7900. 5020 Bergen - Telefon 55 23 90 00

Mobil 91664183 - E-postadresse: kari.nygaard@hfk.no eller kontrollutvalet@hfk.no

Bankgironr. 5201 06 74239 - Foretaksnr. NO 938 626 367 mva.

Sekretariatet for kontrollutvalet sende i brev datert 28.11.2018 til kommunestyret i Vaksdal kommune, med ei oppmoding om at det vart sett ned eit settesekretariat til å førebu saka.

Kommunestyret vedtok i møte den 13.12.2018 (i sak 73/2018):

«Kontrollutvalet får fullmakt til å engasjere eit settesekretariat til å føre sak for kontrollutvalet når det gjeld «Kontroll av tilhøve for dei tilsette som utfører arbeid på ny Dale barne og ungdomsskule.»»

Saksvedlegg:

- Protokoll Vaksdal kommunestyre frå sak 60/2018 med saksframlegg
- Melding om vedtak Vaksdal kommunestyre sak 73/2018

Drøfting /vurderingar

Kommunestyret handsama i sak 60/2018 «Strategi for kommunale anskaffingar / tiltak mot arbeidslivskriminalitet og svart økonomi».

Saka var utarbeida av rådmannen på grunnlag av tinging ved tidlegare kommunestyrevedtak i samband med vedtak om bygging av dei store byggeprosjekta for skular på Dale og Vaksdal. Kommunestyret sitt mål er at kommunen skal unngå arbeidslivskriminalitet i høve desse prosjekta, men og på andre område.

Avgrensing av kontrollen

Kommunestyret sitt vedtak i sak 60/2018 er todelt:

1. *Rådmannen skal utarbeide framlegg til strategi for anskaffingar*
2. *Kontrollutvalet vert beden om at det i løpet av 2019 vert gjort ein kontroll*

Denne saka er avgrensa til pkt 2, å planleggje og gjennomføre ein kontroll av status for ulike tilhøve ved gjennomføring av oppstarta byggjeprojekt for Dale barne og ungdomsskule.

I kontrollen kan revisor leggje anbudsokumentasjonen for byggeprosjektet til grunn for å vurdere om og korleis kommunen skal unngå arbeidslivskriminalitet i høve dette prosjektet.

Revisor bør kontrollere og vurdere korleis krav er utforma i høve leverandørar / underleverandørar og korleis systema og rutinar vert følgd opp i byggeprosjektet.

Revisor sin rapport bør både innehalde status for kontrollerte område og eventuelt framlegg til tiltak for å rette merknader / avvik.

Kommunestyret har i sitt vedtak peika på ulike område som er aktuelt å føreta ein kontroll av, men og at andre tilhøve kan vere aktuelle. I saksframlegget er ulike område og problemstillingar omtala.

Funn og erfaringar frå kontrollen kan eventuelt kome til anvending ved utarbeiding og handsaming av framlegg til strategidokumentet (pkt 1).

Framdriftsplan

For å oppnå ein god effekt i høve overordna mål så bør revisor sin kontroll gjennomførast med krav til ei rimeleg stram framdrift og handsaming av rapporten i kontrollutvalet.

Følgjande framdriftsplan vert lagt til grunn:

6. februar	Kontrollutvalet tingar prosjektplan frå revisor
Feb/mars	Revisor utarbeider framlegg til prosjektplan innan frist for utsending til KU
3. april	Kontrollutvalet godkjenner prosjektplan og vedtek oppstart
April/aug	Revisor gjennomfører kontroll og utarbeider rapport
18. sept	Kontrollutvalet handsamar kontrollrapporten før oversending til kommunestyret

Sekretariatet skal motta prosjektplan og seinare rapport frå revisor min. 2 veker før saka skal handsamast i kontrollutvalet.

Kommunestyret har føresett at kontrollen skal gjennomførast innan utvalet sitt budsjett.

Det kan derfor vere ønskeleg å få framlagt prosjektplan frå revisjonen med to alternativ av omfang med spesifiserte kontrollområde og ressursbruk.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet tingar til møte den 3.4.2019 ein prosjektplan frå Deloitte for kontroll av tilhøve for dei tilsette som utfører arbeid på ny Dale barne og ungdomsskule.

Kontrollen skal gjennomførast med grunnlag i kommunestyret sitt vedtak i sak 60/2018 og kontrollutvalet sine føresetnader i saka her.

Kontrollutvalet ber om at prosjektplanen vert utforma og spesifisert med to alternativ for omfang og ressursbruk. Kontrollen vert føresett utført i samsvar med skissert framdriftsplan.

Øivind Olsnes
settesekretariat

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg:

- Protokoll Vaksdal kommunestyre frå sak 60/2018 med saksframlegg
- Melding om vedtak Vaksdal kommunestyre sak 73/2018

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
60/2018	Kommunestyret	PS	01.10.2018

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Trine Pettersen Grønbech	FE - 601	18/1232

STRATEGI FOR KOMMUNALE ANSKAFFINGAR TILTAK MOT ARBEIDSLIVSKRIMINALITET OG SVART ØKONOMI

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Kommunestyret ber rådmannen utarbeide framlegg til strategi for anskaffingar med bakgrunn i rammene som er uttrykt i saka her.

Kommunestyret - Sak 60/2018

KOM - Behandling:

Tilleggsframlegg frå Kjartan Haugsnes, SV:

Kommunestyret ber kontrollutvalet om at det i løpet av 2019 vert gjort ein kontroll av tilhøva for dei tilsette som utfører arbeid på ny Dale barne og ungdomsskule.

Ein slik kontroll kan innehalde ma:

- Arbeidskontraktar (også av underleverandørar)
 - Oversikt underleverandørar
 - Bruk av lærlingar
 - HMT
 - SHA - plan
- Lista er ikkje uttømmmande.*

Ein slik revisjon/kontroll vert løyst innan kontrollutvalet sitt budsjett.

Røysting:

Rådmannen sitt framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke.

Framlegget frå Kjartan Haugsnes vart vedteke med 14 røyster (SV, H, FRP, MDG, Line Eide Vik og Jarle Audestad, SP, Heidi Rongved, Magne Hestad, Anders Risnes, Brita H. Lunde, Jan Hansen og Bjørn Øyvind Krogsrud, AP)

KOM - Vedtak:

Kommunestyret ber rådmannen utarbeide framlegg til strategi for anskaffingar med bakgrunn i rammene som er uttrykt i saka her.

Kommunestyret ber kontrollutvalet om at det i løpet av 2019 vert gjort ein kontroll av tilhøva for dei tilsette som utfører arbeid på ny Dale barne og ungdomsskule.

Ein slik kontroll kan innehalde ma:

- Arbeidskontraktar (også av underleverandørar)
- Oversikt underleverandørar
- Bruk av lærlingar
- HMT
- SHA - plan

Lista er ikkje uttømmende.

Ein slik revisjon/kontroll vert løyst innan kontrollutvalet sitt budsjett.

Saksopplysningar:

Samandrag/konklusjon (kort om saka)

Kommunestyrets vedtak i K- sak:

I samband med bygging av ny barne- og ungdomsskule på Dale og ny barneskule på Vaksdal vil kommunestyret be om eige sak på korleis kommunen skal unngå arbeidslivskriminalitet i høve desse to store byggeprosjekta.

Saka er såleis knytt til byggeprosjekt. På bakgrunn av spørsmål som er stilt i formannskapet 03.09.2018 vert også anskaffingar av andre område enn bygg- og anlegg omtala.

Forskrift om løns- og arbeidsvilkår i offentlege kontraktar inneheld minimumskrav til offentlege oppdragsgjevarar som skal anskaffe tenester eller byggje- og anleggsarbeid.

Forskriften gjeld for Kommunale, fylkeskommunale eller offentligrettslege verksemdar når anskaffinga er over 2 millionar ekskl. mva.

Lova inneheld minimumskrav og kommunane kan vedta strengare krav til leverandørar enn det som er heimla i lova.

Saka presenterer ytterlegare tiltak for å stille krav til leverandørar ved offentlege anskaffingar:

1. Samarbeid mot svart økonomi er eit samarbeid mellom KS, NHO, Skatteetaten, Unio, YS og LO. Dette samarbeidet har uttrykt 10 strategiar for å motvirke økonomisk kriminalitet
2. «Oslo- modellen» inneheld på nokre område forsterka krav til leverandørar. Denne er lagt til grunn av ein del kommunar.

DIFI tilrår kommunane å utarbeide ein anskaffingsstrategi som uttrykkjar overordna prinsipp og mål for kommunale anskaffingar. Utfordringa for kommunen vil vere kontroll som både er kompetansekravjande og kostbart. Rådmannen rår til at kommunen utarbeidar ein strategi for offentlege anskaffingar.

Bakgrunn for saka

Kommunen anskaffar årleg eit stort tal varer og tenester og offentlege anskaffingar er ein viktig del av den kommunale verksemda. Avtalene som kommunen inngår er viktige både for verksemda, brukarane og leverandørane. Med dette følgjar eit ansvar for å opptre som ein profesjonell innkjøpar og syte for at mest mogeleg av kommunale midlar vert nytta effektivt og målretta.

Samfunnsansvarlege anskaffingar skal bidra til å sikre godt omdømme og tillit til offentlig anskaffingsverksemd. Anskaffingane kan nyttast strategisk til å redusere miljøbelastninga, påverke

arbeidsforhold, respekt for grunnleggande menneskerettar og sikre like konkurransevilkår og framtidig konkurransekraft for næringslivet.

Diverre har erfaring vist at det er naudsynt for kommunar å ta strategiske grep også for å sikre at useriøse aktørar får tilgang til kontraktar i risikoanskaffingar. Tradisjonelt har det vore fokus på bygg, reinhald, bilvask m.v., men det visar seg at risikoanskaffingar finnast i heile den kommunale portefølja.

Formelt grunnlag

Lov om offentlege anskaffingar
Forskrift om løns og arbeidsvilkår i offentlege kontraktar
Forskrift om informasjons- og påseplikt og innsynsett
Regjeringa sin strategi mot arbeidslivskriminalitet (2017 -)
Innkjøpsreglement for Vaksdal kommune

Vurdering og konsekvensar

Forskrift om løns- og arbeidsvilkår i offentlege kontraktar inneheld minimumskrav til offentlege oppdragsgjevarar som skal anskaffe tenester eller byggje- og anleggsarbeid. Forskriften gjeld for Kommunale, fylkeskommunale eller offentligrettslege verksemder når anskaffinga er over 2 millioner ekskl. mva.

Regelverket krevjar at offentlege oppdragsgivar skal:

I kunngjeringa eller konkurransegrunnlaget:

- Opplyse om at kontrakten vil innehalde krav om løns- og arbeidsvilkår, dokumentasjon og sanksjoner i samsvar med forskrifta.

I kontrakten:

- Stille krav om at tilsette som direkte medverkar til å oppfylle kontrakten har lønns- og arbeidsvilkår i samsvar med gjeldande allmenngjeringsforskrift og/eller landsomfattande tariffavtale for vedkommande bransje.
- Stille krav om at leverandøren og underleverandørar på førespurnad dokumenterer at krava blir oppfylt.
- Bestemme sanksjoner som er eigna til å påverke leverandøren og underleverandørar til å oppfylle vilkåra.

Under oppfølging av kontrakten:

- for kontraktar innan bransjar underlagt en [allmenngjeringsforskrift](#) skal det etablerast skriftlege systema og rutinar
- gjennomføre nødvendig kontroll av om krava til lønns- og arbeidsvilkår vert holdt. Graden av kontroll kan tilpassast behovet i vedkommande bransje, geografisk område mv.
- overhalde lovbestemt teieplikt og verne om personopplysninger og annen sensitiv informasjon
- dokumentere prosessen i henhald til gjeldande regelverk, under dette forvaltningslova og arkivlova

Det er Arbeidstilsynet som har ansvaret for tilsyn med offentlege oppdragsgivar si etterleving av forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlege kontraktar.

Anna regelverk som gjeld:

I tillegg til forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlege kontraktar er det også anna relevant regelverk som kan komme til anvendelse. Dette er blant anna avgrensing i talet på ledd i leverandørkjeda, allmenngjeringslovverket, krav om bruk av lærlingar, utsendingsforskrifta, byggherreforskrifta og forskrift om informasjons- og påseplikt og innsynsrett.

Fleire kommunar vedteke seriøsitetskrav som går lengre enn det som følgjer av lova:

Mange kommunar har vedtatt «Samarbeid mot svart økonomi» sine 10 strategiar for å motvirke økonomisk kriminalitet.

«Samarbeid mot svart økonomi» er eit samarbeid mellom KS, NHO, Skatteetaten, Unio, YS og LO. Dei 10 strategiane er:

1. Ta eit klårt standpunkt; me skal ikkje ha økonomisk kriminalitet eller arbeidslivskriminalitet i våre anskaffingar
2. Gjer ei risikovurdering i kvart tilfelle og rett innsatsen der risikoen er størst
3. Gå konkret til verks og fastsetje kva me ser etter: «For å sikre oss mot arbeidslivskriminalitet og svart økonomi må vi ha leverandører og underleverandører der:
 - a. Lønns- og arbeidsforhold er i orden,
 - b. Registrering, oppgavelevering og betaling av skatter og avgifter er i orden
 - c. Tilstrekkelig fagkunnskap er på plass
 - d. Det er lett og oversiktlig å vite hvem vi handler med, hvem som jobber for oss, og hvem vi betaler til»
4. Avgrense talet ledd i kontraktskjeden
5. Sette krav til fagkunnskap
6. Vite kven som arbeidar for oss
7. Vite kven me betalar til
8. Kreve innsyn i relevante skatteopplysningar
9. Gjennomføre kontrollar
10. Bruke dei gode verktøya som finnast:
 - a. Seriøsitetsføresegn
 - b. Standard kontraktsvilkår
 - c. Difi sin rettleiar om beste praksis

Oslo kommune har vedtatt seriøsitetskrav som går lengre enn dette. I den Oslo- modellen vert det for bygg- og anleggsgfag/reinhald stilt krav om:

1. Bruk av fast tilsette
2. Krav om tariffløn mellom oppdrag
3. Krav om faglærte håndverkarar: Minimum 50% av arbeidde timar innanfor bygg- og anleggsgfaga skal utførast av fagarbeidarar eller personar med dokumentert fagutdanning. Det skal vere fagarbeidarar i alle relevante fag
4. Minimumskrav på 10% lærlingar på områder med behov for lærlingar. Innslagspunktet for lærlingekravet vil vere på 1,1 million, mao statleg terskelverdi mot kommunal terskelverdi som er på 1,75 millionar, samt 3 månaders varigheit
5. Krav om kun eitt ledd underleverandør i vertikal kjede
6. Føresegn om internkontroll, tryggleik, helse- og arbeidsmiljø har språkkrav som seier at nøkkelpersoner i prosjektet skal forstå og gjere seg godt forstått på norsk
7. Krav om HMS-kort frå første dag og system for elektronisk mannskapsoppfølging/HMSREG
8. Rett til innsyn i alle tilhøve hjå leverandør som er viktig for oppfyljing av kontrakten

Oslo- modellen stillar dessutan følgjande krav til kommunen sine anskaffingskontraktar uavhengig av bransje og verdi på kontrakten:

- Tilsette skal ha løns- og arbeidsforhold i tråd med allmenngjort eller landsdekkande tariffavtale. Der det ikkje er allmenngjort eller landsdekkande tariff skal det sjåast til lokale tariffavtalar for liknande områder. Løn- og arbeidsvilkår må ikkje vere dårlegare enn desse.
- Krav om at all løn m.m. skal betalast til den einskilte sin konto i bank
- Forbod mot kontant betaling

Kva gjer Vaksdal kommune?

For samanhengens skyld må det nemnast at storparten av dei kommunale innkjøpa går gjennom Bergensavtalen. Men dei store byggeprosjekta er ikkje omfatta av denne.

Kommunen gjer no også bruk av elektronisk anskaffingssystem for heile anbudsprosessen for alle anskaffingar som kommunen gjer sjølv. Dette tek i vare og sikrar dokumentasjon på alle trinn i prosessen og kvalitetssikrar på den måten at lovkrav blir fulgt. Me gjer nytte av programmet Mercell, eit program som DIFI (Direktoratet for Forvaltning og Ikt) tilrår.

For dei store byggeprosjekta har Vaksdal kommune så langt nytta DIFI sin rettleiar for offentlege anskaffingar og følgt dei krava som ligg i regelverket. Me gjer nytte av tilrådde seriøsitetskrav i bygg- og anleggskontraktar, tillegg til Norsk Standard. Me følgjar dessutan seriøsitetskrava, og tilrådingar for å motvirke økonomisk kriminalitet som er utarbeidd av «samarbeid mot svart økonomi.» Kommunen har også hatt ein gjennomgang i samsvar med sjekklister utarbeidd av Transparency International.

Eigen strategi for offentlege anskaffingar:

DIFI tilrår kommunane å utarbeide ein eigen strategi for offentlege anskaffingar. Gjennom ein eigen strategi kan kommunen ta eit aktivt leiarskap over anskaffingane. Anskaffingar utgjer ein monaleg del av den kommunale verksemda og står for ein stor del av dei totale kostnadane til kommunane. Dei vert såleis eit viktig reiskap for å utøve både samfunnsansvar og samfunnsstyring. Ei politisk vedteke strategi for offentlege anskaffingar vil gje rammar for øvrige reglement og internkontrollsystem som kommunen utarbeidar.

Utfordringa for kommunen vil vere kontroll. For anskaffingar som kommunen gjer sjølv vil det vere det elektroniske anskaffingssystemet som i hovudsak utgjer internkontrollen og sikrar oversikt. Gjennom dette systemet kan ein få oversikt og innsyn i leverandøren sin stadfesting på at alle krav er oppfylt. Men kontroll utover det vert vanskeleg for kommunen å gjere. Kommunen har ikkje kompetanse til dette, og det er ikkje løyvde midlar til innkjøp av slik kontroll.

For Dale Barne- og ungdomsskule er oppfølging av kontraktsvilkår ein del av avtalen. Det vil vere ein viktig kontraktsklausul også for andre byggjeprojekt.

Rette nivå på kontrollaktivitetane kan likevel diskuterast i ein eventuell strategi der målet må vere å finne rette ressursbruk opp mot føremålet med kontrollen.

For alt som vert anskaffa gjennom Bergensavtalen vil kontroll vere omfatta av Bergensavtalen.

Rådmannen rår til at kommunen utarbeidar ein anskaffingsstrategi i samsvar med rammane i saka her. Det vil i det arbeidet vere gunstig å hente erfaringar frå kommunar som har innført Oslo-modellen. Særleg vil det vere viktig å hente erfaring frå små kommunar.

Sekretariat for kontrollutvalet

Referanser:

Dykkar:
Vår: 18/1232 - 18/7576

Saksbehandlar:

Sølvi Legård
solvi.legard@vaksdal.kommune.no

Dato:

16.10.2018

**MELDING OM VEDTAK - STRATEGI FOR KOMMUNALE ANSKAFFINGAR
TILTAK MOT ARBEIDSLIVSKRIMINALITET OG SVART ØKONOMI**

Saka er behandla i Kommunestyret 01.10.2018 - Sak 60/2018

Det er gjort slikt vedtak:

Kommunestyret ber rådmannen utarbeide framlegg til strategi for anskaffingar med bakgrunn i rammene som er uttrykt i saka her.

Kommunestyret ber kontrollutvalet om at det i løpet av 2019 vert gjort ein kontroll av tilhøva for dei tilsette som utfører arbeid på ny Dale barne og ungdomsskule.

Ein slik kontroll kan innehalde ma:

- Arbeidskontraktar (også av underleverandørar)
- Oversikt underleverandørar
- Bruk av lærlingar
- HMT
- SHA - plan

Lista er ikkje uttømmende.

Ein slik revisjon/kontroll vert løyst innan kontrollutvalet sitt budsjett.

Rett utskrift:

Sølvi Legård
Politisk sekretær

Brevet er godkjent elektronisk og har difor ingen underskrift.

Post

post@vaksdal.kommune.no
Konsul Jepsensgt. 16, 5722 Dalekvam

Kontakt

www.vaksdal.kommune.no
Telefon +47 56 59 44 00
Telefaks +47 56 59 44 01

Konto

Org.nr. 961 821 967

Vedlegg:

STRATEGI FOR KOMMUNALE ANSKAFFINGAR

Mottakarar:

Sekretariat for kontrollutvalet

Trine Pettersen Grønbech

Sekretariat for kontrollutvalet

Referanser:

Dykkar:
Vår: 18/1574 - 18/9030

Saksbehandlar:

Sølvi Legård
solvi.legard@vaksdal.kommune.no

Dato:

13.12.2018

Melding om vedtak - Kontroll av arbeidstilhøva for tilsette som utfører arbeid på ny Dale barne- og ungdomsskule

Saka er behandla i Kommunestyret 10.12.2018 - Sak 73/2018

Det er gjort slikt vedtak:

Kontrollutvalet får fullmakt til å engasjere eit settesekretariat til å førebu sak for kontrollutvalet når det gjeld «Kontroll av tilhøva for dei tilsette som utfører arbeid på nye Dale barne- og ungdomsskule».

Rett utskrift:

Sølvi Legård
Politisk sekretær

Brevet er godkjent elektronisk og har difor ingen underskrift.

Mottakarar:

Post

post@vaksdal.kommune.no
Konsul Jepsensgt. 16, 5722 Dalekvam

Kontakt

www.vaksdal.kommune.no
Telefon +47 56 59 44 00

Konto

Org.nr. 961 821 967

VAKSDAL KOMMUNE

Sekretariat for kontrollutvalet

Vaksdal kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 062
Arkivnr: 2019/8-1
Sakshandsamar: Kari Marie Nygard

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Vaksdal kommune	4/19	06.02.2019

Orienteringssak om heimesida for Vaksdal kommune

Bakgrunn

På møte i kontrollutvalet 27.11.18 blei det under PS 55/18 «Eventuelt», kommentert at Vaksdal kommune har fått ny portal for heimeside. Følgjande er ført i møteprotokollen:

Handsaming i møtet:

- Vaksdal kommune har fått ny heimeside. Kontrollutvalet ønskjer å få ei orientering om portalen for den nye heimesida på neste møte (06.02.19).

Vedtak:

- Kontrollutvalet ber om at det vert førebudd orienteringssak til neste møte om den nye versjonen av heimesida for Vaksdal kommune.

Det er såleis sendt slik mail til leiar for kommunikasjon og service i kommunen, Mona Mekki:

«Hei,

Viser til telefonsamtale nettopp, der det blei avtala at kontrollutvalet skal få orientering om heimesida til Vaksdal kommune i sitt neste møte.

Kontrollutvalet er eit kommunalt utval som har sitt sekretariat utanfor kommuneadministrasjonen. Kontrollutvalet og sekretariatet er såleis avhengig av å kunna hente ut aktuell informasjon for sitt kontrollarbeid i Vaksdal kommune. Det blir mellom anna gjort ved hjelp av heimesida. Til dømes kan det vere aktuelle vedtak i andre kommunale organ, møteprotokollar og postlista til kommunen. Det er og viktig at informasjon om kontrollutvalet vert presentert på heimesida til kommunen på ein god måte, for å synleggjera utvalet sitt arbeid.

Orienteringa / informasjonen om heimesida bør bl. anna innehalde:

- *Oppbygging av heimesida, organisering av info og korleis finne fram til relevant informasjon på heimesida.*
- *Korleis vert informasjon om kontrollutvalet presentert på heimesida til Vaksdal kommune ?*
- *Vidare arbeid med utvikling av heimesida for Vaksdal kommune*

Dette er stikkord for orienteringa, kontrollutvalet må og få høve til å stille spørsmål som dei evt. har undervegs.»

Besøksadresse: Agnes Mowinckelsgt. 5 - Postadresse: Postboks 7900. 5020 Bergen - Telefon 55 23 90 00

Mobil 91664183 - E-postadresse: kari.nygard@hfk.no eller kontrollutvalet@hfk.no

Bankgironr. 5201 06 74239 - Foretaksnr. NO 938 626 367 mva.

Drøfting

Det er stadfesta at Mona Mekki vil presentera portalen for heimesida i møte 06.02.19. Orienteringssaka vert såleis lagt fram for kontrollutvalet.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet tek informasjonen om heimesida for Vaksdal kommune til orientering.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Kari Marie Nygard
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vaksdal kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 040
Arkivnr: 2017/45-12
Sakshandsamar: Kari Marie Nygard

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Vaksdal kommune	5/19	06.02.2019

Orienteringssak om rapport etter synfaring på Vaksdal skule

Bakgrunn

Det er sendt slik mail til kommunalsjef for oppvekst:

«Til kommunalsjef for oppvekst, med kopi til rådmann

Kontrollutvalet fekk i sitt siste møte, 27.11.18, lagt fram «Rapport etter synfaring av Vaksdal skule», datert 10.08.18. Også skriv frå kommuneoverlegen vedr. «Vedtak om retting av tilhøve ved Vaksdal skule», datert 15.11.18 blei lagt fram i møtet. Begge dokumenta blei fremja som referatsak for kontrollutvalet.

I protokollen etter kontrollutvalsmøte 27.11.18 står følgjande:

- *RS 17/18 – Rapport etter synfaring av Vaksdal skule
Vedlegg til rapporten – «Vedtak om retting av tilhøve ved Vaksdal skule» er og sendt ut. Kontrollutvalet ber om at det vert laga ei orienteringssak til neste møte for å få nærmare informasjon om saka.*

Vedtak:

Vedr. RS 17/18 – Rapport etter synfaring av Vaksdal skule

Kontrollutvalet ber om at det vert førebudd orienteringssak til neste møte.

Denne førespurnaden gjeld såleis om kontrollutvalet kan få orientering om denne saka på sitt første møte nå i 2019. Møtet skal vera 06.02.19, møtestart kl. 15.00.

Informasjonen til kontrollutvalet bør innehalda:

- *Orientering om rapporten etter synfaringa og dei avvika som blei avdekka.*
- *Orientering om kommuneoverlegen sitt skriv om retting av avvik*
- *Stoda for arbeidet med lukking av avvika som er peika på*
- *Evt. kva vedtak er fatta for det vidare arbeidet med saka*

Kontrollutvalet bør og få høve til å stilla spørsmål undervegs.»

Besøksadresse: Agnes Mowinckelsgt. 5 - Postadresse: Postboks 7900. 5020 Bergen - Telefon 55 23 90 00

Mobil 91664183 - E-postadresse: kari.nygard@hfk.no eller kontrollutvalet@hfk.no

Bankgiro nr. 5201 06 74239 - Foretaksnr. NO 938 626 367 mva.

Drøfting

Det er stadfesta at kommunalsjef kan orientera til kontrollutvalet i saka. Som grunnlag for drøftinga blir følgjande dokument lagt som vedlegg:

- Rapport etter synfaring av Vaksdal skule
- Vedtak om retting av tilhøve ved Vaksdal skule

Konklusjon

Ut frå orientering som vert gjeve og informasjon i vedlegg som følgjer, bør kontrollutvalet drøfta saka. Ein bør vurdere om informasjonen som vert gjeve er tilstrekkeleg, slik at ein kan ta den til orientering, eller om kontrollutvalet ønskjer å følgja opp og be om ny informasjon på eit seinare tidspunkt.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet tek informasjonen om tilhøva ved Vaksdal skule til orientering.

Evt. ber kontrollutvalet om ny orientering (tidspunkt)

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Kari Marie Nygard
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg:

- Rapport etter synfaring av Vaksdal skule
- Vedtak om retting av tilhøve ved Vaksdal skule

VAKSDAL SKULE
Vaksdalsgarden 25
5725 VAKSDAL

Vår referanse: 2018/37553-1
Saksbehandler: Ragnhild Helene Revheim
Jarlsby
Dato: 10. august 2018

Rapport etter synfaring av Vaksdal skule

Miljørettet helsevern ved Helsevernenheten i Bergen kommune er leigd inn av Vaksdal kommune til å utføre sakshandsaming etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v..

Det vart ved tilsynet avdekket 5 avvik ved skolen:

- Avvik 1: Tryggleik (§ 14)
- Avvik 2: Inneklima (§ 19)
- Avvik 3: Sanitære tilhøve (§ 23)
- Avvik 4: Vedlikehald (§ 13)
- Avvik 5: Internkontroll (§ 4)

Vi førehandsvarslar her at vi vil pålegge skulen å rette opp i avvika. Vi varslar at fristen for retting bør vere 15. november 2018. Skulen må også tilbakemelde kor lenge skulen skal vere i drift før den skal rehabiliterast. Dette vil ha innverknad på kva som må rettast opp i. Frist for merknader til dette førehandsvarselet er **15. september 2018**.

Bakgrunn

Skildring av skulen

Vaksdal skule er ein kommunal barneskule med om lag 130 elevar som ligg på ei høgde i eit bustadområde like ved Vaksdal sentrum. Det går mellom 12 og 29 elevar i kvar klasse. Skulen har to bygg, hovudbygget ifrå 1963 og 1970-tallet, og nybygget ifrå 1996. Hovudbygget er på to etasjar pluss underetasje, og nybygget er på eitt plan. Nybygget inneheld klasserom for 1. og 2. klasse og to grupperom. Hovudskulen vart sist rehabilitert på 1990-tallet, og klasseromma vart pussa opp i 2010. Det er SFO i begge bygga. Uteområdet har ballbane, nokre nyare leikeapparat, sykklar og benkar, men ikkje så mykje naturområde som er i bruk. Skulen har gymnastikksal i samfunnshuset.

Førre helseverntilsyn med skulen var i 2012. Skulen fekk pålegg om å retta opp i ei rekke tilhøve i 2013, men ikkje alle vart retta tilstrekkeleg opp. Skulen fekk avslag på helseverngodkjenning i 2015. Skulen skal i følgje rektor og leiar for tekniske tenester, rehabiliterast i løpet av få år.

Om forskrifta

Alle elevar har krav på tilfredsstillande inneklima, sanitære tilhøve, psykososiale tilhøve, tryggleik, smittevern, med meir. Dette er fastsett i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler, som er heimla i folkehelseloven. Skulen sine eigarar og leiarar har ansvar for at regelverket vert overheldt.

§ 4 i forskrifta set krav til internkontroll. Eigaren til skulen har ansvar for at skulen har etablert eit internkontrollsystem, og er sett i stand til å følgje forskrifta. Skulen sin leiar har ansvar for å sjå til at skulen rettar seg etter krav fastsett i eller i medhald av forskrifta. Leiaren er ansvarleg for å følgje opp det etablerte internkontrollsystemet.

Dersom forskrifta sine krav ikkje vert følgde, og dette fører til forhold som verkar negativt inn på elevane si helse, har skulen plikt til å informere elevar, foreldre, tilsette og kommuneoverlege/miljøretta helsevern om dette. Opplysnings- og informasjonsplikta kjem fram i forskrifta sin § 5.

Alle skular skal vere godkjente etter forskrifta sin § 6. Det er skulen sin eigar som har ansvar for at skulen er godkjent.

Definisjonar

Avvik er mangel på oppfyljing av krav fastsett i eller i medhald av lov eller forskrift.

Internkontrollsystem er systematiske tiltak som skal sikre og dokumentere at skulen vert driven i samsvar med krav fastsett i eller i medhald av lov eller forskrift. Dei interne rutine skal vere skriftleggjort.

Om tilsynet

Miljørettet helsevern synfarte Vaksdal skule 15. november 2017. Vi beklagar at det har tatt lang tid å sende ut rapporten. Målet med synfaringa var å ettersjå at korleis elevane har det no, ettersjå at pålegg ifrå 2013 er retta opp og kontrollere skulen sitt internkontrollsystem etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler. Til stades ved synfaringa var rektor Monika Antun, avdelingsleiar for tekniske tenester Toni Søndergaard og overingeniør Ragnhild Jarlsby frå Miljørettet helsevern i Bergen kommune. Gymnastikksal med garderobar, samt avstengt kjellar, vart ikkje synfart.

Denne rapporten skildrar berre avvik som vart avdekka ved tilsynet, og er ingen fullstendig vurdering av skulen sitt arbeid etter forskrifta. Rapporten omhandlar ikkje den tekniske tilstanden til bygga, eller korleis bygga fungerer i samband med det pedagogiske arbeidet.

Resultat frå tilsynet

Avvik 1: Tryggleik (§ 14)

Fleire tilhøve er årsaka til at vi har gjeve avvik frå forskrifta si § 14 om tryggleik:

- Gang/korridor i 2. etasje i hovudbygget vart ved synfaringa nytta til undervisningsareal. Elevane hadde gruppeaktivitetar her, og det var satt ut stolar og pultar. Dette kan vere til hinder for sikker rømming ved brann, og eit brot på § 14 i forskrifta om tryggleik. I tillegg er dette eit brot på forskrifta si § 19 om inneklima, sidan inneklimaet i gangen ikkje er godt nok.
- Det var ikkje meldt ifrå til teknisk avdeling at ein elev nyttar eit rom ved dansesalen til kvile. Dette kunne ha vore til hinder for evakuering ved brann. I tillegg var rommet ikkje reingjort ofte nok, noko som er eit brot på forskrifta si § 13 om reinhald.
- Rektor opplyste om at trafikktryggleiken framleis er eit problem. Rektor opplyste at årsaka er foreldre som køyrar elevane fram til skulen. Rektor har tatt dette opp på FAU-møter, men det har ikkje skjedd varig betring.

Vi vil påleggja skulen å retta opp i avvik 1 ved å:

- a) Etablere eit tettare samarbeid mellom rektor og teknisk avdeling om korleis skulen sine areal vert nytta.
- b) Utreia årsaka til at foreldre køyrer elevane fram til skulen og gjere ytterligare tiltak for å forhindre at dette skjer.

Avvik 2: Inneklima (§ 19)

Skulen hadde ved førre tilsyn ikkje gode nok radonresultat, men skulen opplyste at det er gjort tiltak for å redusere radonnivå, og gjort korttidsmålingar for å ettersjå at radonkonsentrasjonane er låge i skulen si driftstid. Andre tilhøve er årsaka til at vi no har gjeve avvik frå forskrifta si § 19 om inneklima:

- Skulen har nyare, enkeltståande aggregat i klasseromma i hovudbygget, men gamle ventilasjonsopningar som ikkje var plombert. Dette kan føre ufrisk og mogleg forureina luft frå ventilasjonskanalar inn i undervisningsrom.
- Det sto møblar og gjenstandar framfor ventilasjonsaggregat i fleire klasserom. Dette er til hinder for lufttilførselen.
- Nokre grupperom, rommet for kunst- og handverk, eit målingsrom og dansesalen var utan ventilasjon. Fleire rom lukta innestengt og av støv eller måling.
- Skulen hadde stoffgardiner til solskjerming, men det var ikkje klart kor ofte desse vaskast. Stoffgardiner kan samle mykje støv og allergen, og må difor vaskast regelbunden.
- Skulen mangla gode møblar til oppbevaring fleire stadar, slik at ting vart lagra på måtar som samlar støv. Dette gjeld undervisningsrom, og særleg kunst- og handverk kor det er mykje tekstilar. Det sto i tillegg gjenstandar under trapper i korridorar. Lagringa er også til hinder for godt reinhald.
- Det var ikkje ventilatorar over alle komfyrar. Dette forureinar inneklimaet med fett og fukt.
- Det var ikkje god nok temperaturregulering i nokre av klasseromma. I eitt av klasseromma i hovudbygget var det særleg varmt, og rektor opplyste at det regelmessig var varmt om morgonen, og kaldt om ettermiddagen.
- Ventilasjonskanalar var aldri reingjort. Dette fekk skulen avvik på også i 2013. Manglande ettersyn og reinhald kan føre til at det dannast belegg av støv og mugg inni kanalane, og dei kan også verte tilstoppa slik at effekten av ventilasjonssystemet vert dårligare.

Vi vil påleggja skulen å retta opp i avvik 2 ved å:

- a) Plombere gamle ventilasjonsopningar.
- b) Ommøblere og rydde framføre tilluft frå ventilasjonsaggregat, og etablere rutinar for at dette kontrollerast minimum årleg.
- c) Etablere ventilasjon i alle rom. Dersom det berre vert satt inn passive ventilator kan

ikkje dørene lukkast når romma er i bruk, alternativt må talet på personar avgrensast til om lag 3 i grupperom dersom dei skal vere der ein heil skuletime. (Dette talet er et anslag basert på størrelsen på romma, dersom ein vil vite nøyaktig må ein måle luftkvaliteten.) Det må også kontrollerast regelmessig at ventilane står opne.

- d) Etablere rutinar for at gardiner vaskast minimum årleg.
- e) Tilbakemelde kor lenge skulen skal vere i drift før den skal rehabiliterast. Dette påverkar korleis dei andre tilhøva bør rettast opp.

Avvik 3: Sanitære tilhøve (§ 23)

Fleire tilhøve er årsaka til at vi har gjeve avvik frå forskrifta si § 23 om sanitære forhold:

- Skulen hadde ikkje stellebenk på stellerom i hovudbygget. Skulen hadde elev som treng stellebenk.
- Guttetoalett ved hovudbygget mangla avtrekk og hadde slitte flatar som var vanskelege å reingjere. Dører var også i dårleg stand.
- Jentetoalett ved hovudbygget mangla avtrekk, dørene og inngangspartiet var i dårleg stand, og det var berre ein handvask.
- Guttetoalett i Raudeskulen hadde for lite avtrekk.

Vi vil påleggja skulen å retta opp i avvik 3 ved å:

- a) Installera stellebenk. Denne må ha nærleik til handvask.
- b) Etablere tilstrekkeleg avtrekk på alle toalett.
- c) Betre tilhøva på toaletta ved hovudbygget, slik at det er enkelt å få gjort skikkeleg reint og elevane ikkje kvir seg for å gå på toaletta.

Avvik 4: Vedlikehald (§ 13)

Det vart opplyst at skulen sin fasade var fiksa opp sommaren 2017, men utover det, har det vore lite investeringar i vedlikehald ettersom skulen skal rehabiliterast om få år. Fleire tilhøve er årsaka til at vi har gjeve avvik frå § 13 i forskrifta om vedlikehald:

- Som det står under avviket om sanitære tilhøve, var vedlikehalda av toaletta ved hovudbygget dårleg.
- Golv var slitt slik at det var vanskeleg å gjere reint nokre stadar, særleg steinfliser i inngangsparti og kjellar, og gammalt golvbelegg i korridor.
- Det var nokre hol i overflatar på vegger. Nokre av desse er til hinder for eit godt reinhald, og nokre gjer inneklimate dårligare. I eit grupperom var det hol i vegg inn til mineralull. Dette irriterer luftvegar.
- Sløydsalen var slitt, og hadde dårleg belysning i eit rom.
- Skulekjøkenet hadde vaskar med tohandsgrep, desse burde vore bytta ut for å hindre spreiding av smitte. Vaskane mangla også dispenser for tørkepapir.
- Det mangla ristar utanfor inngang til nybygget, slik at skit og fukt vert med inn i bygget i staden for å verte skrapa av utanfor.
- Nokre matter innafor inngangsparti var slitte, slik at dei ikkje tek av så mykje vatn og skit som dei burde.

Vi vil påleggja skulen å retta opp i avvik 4 ved å:

- a) Tette hol med mineralull.
- b) Bytte ut slitte matter ved inngangsparti.

Skulen må vurdere å rette opp i dei andre tilhøva, men om vi vil pålegge dette vil vera avhengig av kor lenge skulen skal vere i drift før rehabilitering.

Avvik 5: Internkontroll (§ 4)

Skulen hadde ikkje eit aktivt og skriftleggjort internkontrollsystem. Skulen starta med å utvikle eit internkontrollsystem i 2012, men skuleeigar har ikkje gitt ny rektor opplæring i internkontrollarbeid eller innhaldet i forskrifta. Det gamle internkontrollsystemet er ikkje følgt opp.

Skulen mangla skildringar av korleis internkontrollsystemet skal fungera, til dømes skildring av organisering og fordeling av ansvar, årshjul for oppgåver innan miljøretta helsevern, skriftlege rutinar for handsaming av avvik og opplæring av tilsette i rutinane.

Skulen hadde manglar innan rutinar for samarbeid med tilsynsmynde og foreldre, psykososiale tilhøve, tryggleik, førstehjelp og smittevern. På grunn av tidsnaud vart ikkje rutinar for til dømes mattryggleik, måltid, inneklima, støy, belysning, reinhald og vedlikehald gått gjennom.

Vi vil påleggja skulen å retta opp i avvik 5 ved å:

- a) Syte for at rektor får tilstrekkeleg opplæring i internkontrollarbeid og krava i medhald av forskrifta.
- b) Etablere eit fungerande internkontrollsystem. Vi ynskjer i første omgang at skulen sender oss følgjande rutiner:
 - Skildringar av organisering og fordeling av ansvar, inkludert samarbeid på tvers av avdelingar i kommunen.
 - Rutinar for opplæring av tilsette i rutinane.
 - Årshjul for oppgåver innan miljøretta helsevern.
 - Rutinar for korleis internkontrollsystemet skal reviderast.
 - Rutinar for handsaming av forskjellige avvik.
 - Rutinar for samarbeid med tilsynsmynde og foreldre.
 - Rutinar for handsaming av opplysningar om elevane si helse.
 - Oppdaterte rutinar for handsaming av utstøyting og mobbing blant elevane.
 - Rutinar for førstehjelp og førstehjelpsutstyr.
 - Skriftlege rutinar innan smittevern.
 - Sjekklistar for kontroll av inne- og uteområde.

Til hjelp i arbeidet syner vi til forskrifta si rettleiar *Miljø og helse i skolen*, som er tilgjengeleg på Helsedirektoratet si nettside. Vi kan om ynskjeleg også sende skulen vårt eige rettleiingsdokument, dersom skulen ikkje har dette lenger.

Vurdering og konklusjon

Skolen kunne ved tilsynet 15. november 2017 ikkje dokumentere etterleving av forskrifta. Vi vil derfor pålegge skulen å rette opp i tilhøva og gjeve oss tilbakemeldingar om kva som er gjort innan 15. november 2018.

Skulen kan tilbakemelde på dette førehandsvarselet innan 15. september 2018. Dette er nærare forklart i vedlegget Informasjon og forvaltningsrettar.

Vedlegg:

Informasjon og forvaltningsrettar

Kopi:

FAU ved Vaksdal skule

Rektor Monika Antun v/ monika.antun@vaksdal.kommune.no

Avdelingsleiar for tekniske tenester Toni Søndergaard v/

toni.sondergaard@vaksdal.kommune.no

Med helsing
Helsevernenheten

Viviann Sandvik - Avdelingsleder, Miljørettet helsevern
Ragnhild Jarlsby - Overingeniør, Miljørettet helsevern

Dokumentet er godkjent elektronisk.

INFORMASJON OG FORVALTNINGSRETTAR

Dette brevet er et førehandsvarsel

Dette brevet er et førehandsvarsel om at vi vil fatte vedtak mot skulen, jamfør forvaltningsloven § 16. Føremålet er at saka vert opplyst så godt som mogleg før det fattast vedtak. Dersom noko er feil i rapporten bør de gi oss melding om dette, slik at vi ikkje avgjer saka på feil grunnlag.

Skulen kan påverke vårt vedtak ved å gje oss tilbakemelding

Partar i saka har rett til å uttale seg innan 15. september etter at dette førehandsvarselet er motteke, jamfør forvaltningslova § 16. De kan komme med tilleggsopplysningar, merknadar eller påpeike faktiske feil. De kan gjerne skrive korleis avvika skal rettast opp i. Dersom avvika ikkje lar seg rette opp innan fristane kan de foreslå andre fristar. Dersom barnehagen skriv at avvika er retta opp innan fristen for tilbakemelding på dette førehandsvarselet, vil vi ikkje fatte vedtak.

Reglar som gjeld for denne saka

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Lov om folkehelsearbeid (Folkehelseloven)

Lov om behandlingssåten i forvaltningssaker (Forvaltningsloven) §§ 11, 16, 18 og 19

Lov om rett til innsyn i dokument i offentleg verksemd (Offentleglova) §§ 1-3 og 13 – 15

Miljø og helse i barnehagen – Helsedirektoratets veileder IS-2072 til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Vedtaksmynde

Vedtaksmynde i denne saka er delegert til kommunelegen i Vaksdal kommune.

Miljørettet helsevern ved Helsevernenheten i Bergen kommune utfører sakshandsaming på vegne av Vaksdal kommune.

De har rett til rettleiing

Parter i saka kan kontakte oss dersom det er trong for rettleiing i saka, informasjon om gjeldande lover, forskrifter og vanleg praksis, framgangsmåte ved klage eller annan informasjon for å ivareta sine interesser. Vi har rettleiingsplikt etter forvaltningslova § 11.

Innsyn og partsinnsyn

Det er rett til innsyn i alle dokument i saka jf. Forvaltningslova §§ 18 og 19.

Vår kontaktinformasjon

Adresse: Etat for helsetjenester, Solheimsgaten 9, 5058 Bergen.

Epostadresse: mhv@bergen.kommune.no

Telefonnummer: 55 56 52 00.

REGELVERK

Miljørettet helsevern fører tilsyn med skular

Miljørettet helsevern ved Helsevernenheten i Bergen kommune er delegert myndighet etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler, samt folkehelseloven §§ 10-17. Vi fører blant anna tilsyn med skular for å kontrollere at de overheld krav til miljø og helse.

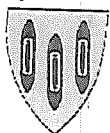
Dersom tilsyna avdekker forhold som er i strid med det lovverk vi er delegert myndighet etter kan kommuneoverlegen i Vaksdal kommune fatte vedtak om retting. Dersom det oppstår forhold som medfører overhengande fare for helseskade skal kommuneoverlegen i Vaksdal kommune stanse hele eller deler av skulen inntil forholda er retta opp eller faren er over.

Regler som gjelder for vedtak om retting

I denne saken vil vi fatte vedtak om retting fordi vi meiner at skulen ikkje følg krava medhald av forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. Vi vil fatte vedtak med heimel i folkehelseloven § 14, Retting, første ledd, første punktum.

Regelverket er allment tilgjengelig

Folkehelseloven, forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. og Helsedirektoratet sin rettleiar Miljø og helse i skolen er gratis tilgjengeleg på internett.

Vaksdal kommune
Kommuneoverlegen

Vaksdal skule
Vaksdalgarden 25
5725 Vaksdal

Vedtak om retting av tilhøve ved Vaksdal skule

Miljørettet helsevern ved Helsevernenheten i Bergen kommune er leigd inn av Vaksdal kommune til å utføre sakshandsaming etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v..

Kommuneoverlegen i Vaksdal kommune fattar vedtak om at Vaksdal skule må rette opp fylgjande avvik frå forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler:

- Avvik 1: Tryggleik (§ 14)
- Avvik 2: Inneklima (§ 19)
- Avvik 3: Sanitære tilhøve (§ 23)
- Avvik 4: Vedlikehald (§ 13)
- Avvik 5: Internkontroll (§ 4)

Skulen må også tilbakemelde kor lenge skulen skal vere i drift før den skal rehabiliterast, jmfør forskriftas § 5.

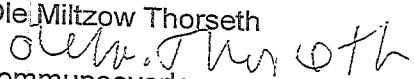
Frist for lukking av avvika: 15. desember 2018.

Heimel for vedtaket: forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler § 26 og folkehelseloven § 14.

Dette vedtaket vart førehandsvarsla 10. august 2018. Vi fekk tilbakemelding ifrå rektor ved skulen 4. september 2018.

Dale 15.november 2018

Ole Miltzow Thorseth

kommuneoverlege

Bakgrunn

Skildring av skulen

Vaksdal skule er ein kommunal barneskule med om lag 130 elevar som ligg på ei høgde i eit bustadområde like ved Vaksdal sentrum. Det går mellom 12 og 29 elevar i kvar klasse. Skulen har to bygg, hovudbygget ifrå 1963 og 1970-tallet, og nybygget ifrå 1996. Hovudbygget er på to etasjar pluss underetasje, og nybygget er på eitt plan. Nybygget inneheld klasserom for 1. og 2. klasse og to grupperom. Hovudskulen vart sist rehabilitert på 1990-tallet, og klasseromma vart pussa opp i 2010. Det er SFO i nybygget. Uteområdet har ballbane, nokre nyare leikeapparat, sykklar og benkar, men ikkje så mykje naturområde som er i bruk. Skulen har gymnastikksal i samfunnshuset.

Førre helseverntilsyn med skulen var i 2012. Skulen fekk pålegg om å retta opp i ei rekke tilhøve i 2013, men ikkje alle vart retta tilstrekkeleg opp. Skulen fekk avslag på helseverngodkjenning i 2015. Skulen skal i følgje rektor og leiar for tekniske tenester, rehabiliterast i løpet av få år. Det er førebels plan om at rehabiliteringa skal starte skuleåret 2020/21, men det er ikkje fatta politisk vedtak om dette enno.

Om forskrifta

Alle elevar har krav på tilfredsstillande inneklima, sanitære tilhøve, psykososiale tilhøve, tryggleik, smittevern, med meir. Dette er fastsett i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler, som er heimla i folkehelseloven. Skulen sine eigarar og leiarar har ansvar for at regelverket vert overheldt.

§ 4 i forskrifta set krav til internkontroll. Eigaren til skulen har ansvar for at skulen har etablert eit internkontrollsystem, og er sett i stand til å følgje forskrifta. Skulen sin leiar har ansvar for å sjå til at skulen rettar seg etter krav fastsett i eller i medhald av forskrifta. Leiaren er ansvarleg for å følgje opp det etablerte internkontrollsystemet.

Dersom forskrifta sine krav ikkje vert følgde, og dette fører til forhold som verkar negativt inn på elevane si helse, har skulen plikt til å informere elevar, foreldre, tilsette og kommuneoverlege/miljøretta helsevern om dette. Opplysnings- og informasjonsplikta kjem fram i forskrifta sin § 5.

Alle skular skal vere godkjente etter forskrifta sin § 6. Det er skulen sin eigar som har ansvar for at skulen er godkjent.

Definisjonar

Avvik er mangel på oppfyljing av krav fastsett i eller i medhald av lov eller forskrift.

Internkontrollsystem er systematiske tiltak som skal sikre og dokumentere at skulen vert driven i samsvar med krav fastsett i eller i medhald av lov eller forskrift. Dei interne rutinane skal vere skriftleggjort.

Om tilsynet

Miljørettet helsevern synfarte Vaksdal skule 15. november 2017. Vi beklagar at det har tatt lang tid å sende ut rapporten. Målet med synfaringa var å ettersjå at korleis elevane har det no, ettersjå at pålegg ifrå 2013 er retta opp og kontrollere skulen sitt internkontrollsystem etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler. Til stades ved synfaringa var rektor Monika Antun, avdelingsleiar for tekniske tenester Toni Søndergaard og overingeniør Ragnhild Jarlsby frå Miljørettet helsevern i Bergen kommune. Gymnastikksal med garderobar, samt avstengt kjellar, vart ikkje synfart.

Denne rapporten skildrar berre avvik som vart avdekka ved tilsynet, og er ingen fullstendig vurdering av skulen sitt arbeid etter forskrifta. Rapporten omhandlar ikkje den tekniske tilstanden til bygga, eller korleis bygga fungerer i samband med det pedagogiske arbeidet.

Resultat frå tilsynet

Avvik 1: Tryggleik (§ 14)

Fleire tilhøve er årsaka til at vi har gjeve avvik frå forskrifta si § 14 om tryggleik:

- Gang/korridor i 2. etasje i hovudbygget vart ved synfaringa nytta til undervisningsareal. Elevane hadde gruppeaktivitetar her, og det var satt ut stolar og pultar. Dette kan vere til hinder for sikker rømming ved brann, og eit brot på § 14 i forskrifta om tryggleik. I tillegg er dette eit brot på forskrifta si § 19 om inneklima, sidan inneklimaet i gangen ikkje er godt nok.
- Rektor opplyste om at trafikktryggleiken framleis er eit problem. Rektor opplyste at årsaka er foreldre som køyrar elevane frem til skulen. Rektor har tatt dette opp på FAU-møter, men det har ikkje skjedd varig betring.

Vi vil påleggja skulen å retta opp i avvik 1 ved å:

- a) Etablere eit tettare samarbeid mellom rektor og teknisk avdeling om korleis skulen sine areal vert nytta.
- b) Utreia årsaka til at foreldre køyrer elevane fram til skulen og gjere ytterligare tiltak for å forhindre at dette skjer.

I førehandsvarselet sendt 10. august 2018 var det satt som avvik at teknisk avdeling ikkje hadde fått melding ifrå skulen om at eit rom ved dansesalen vart nytta til kvile. Rektor tilbagemeldte 4. september 2018 at det var meldt ifrå til teknisk, men at denne beskjeden ikkje hadde nådd alle på teknisk. Rommet er ikkje lenger nytta av skulen.

Avvik 2: Inneklima (§ 19)

Skulen hadde ved førre tilsyn ikkje gode nok radonresultat, men skulen opplyste at det er gjort tiltak for å redusere radonnivå, og gjort korttidsmålingar for å ettersjå at radonkonsentrasjonane er låge i skulen si driftstid. Andre tilhøve er årsaka til at vi no har gjeve avvik frå forskrifta si § 19 om inneklima:

- Skulen har nyare, enkeltståande aggregat i klasseromma i hovudbygget, men gamle ventilasjonsopningar som ikkje var plombert. Dette kan føre ufrisk og mogleg forureina luft frå ventilasjonskanalar inn i undervisningsrom.
- Det sto møblar og gjenstandar framfor ventilasjonsaggregat i fleire klasserom. Dette er til hinder for lufttilførselen.
- Nokre grupperom, rommet for kunst- og handverk, eit målingsrom og dansesalen var utan ventilasjon. Fleire rom lukta innestengt og av støv eller måling.
- Skulen hadde stoffgardiner til solskjerming, men det var ikkje klart kor ofte desse vaskast. Stoffgardiner kan samle mykje støv og allergen, og må difor vaskast regelbunden.
- Skulen mangla gode møblar til oppbevaring fleire stadar, slik at ting vart lagra på måtar som samlar støv. Dette gjeld undervisningsrom, og særleg kunst- og handverk kor det er mykje tekstilar. Det sto i tillegg gjenstandar under trapper i korridorar. Lagringa er også til hinder for godt reinhald.
- Det var ikkje ventilatorar over alle komfyrar. Dette forureinar inneklimaet med fett og fukt.
- Det var ikkje god nok temperaturregulering i nokre av klasseromma. I eitt av klasseromma i hovudbygget var det særleg varmt, og rektor opplyste at det regelmessig var varmt om morgonen, og kaldt om ettermiddagen.
- Ventilasjonskanalar var aldri reingjort. Dette fekk skulen avvik på også i 2013. Manglande ettersyn og reinhald kan føre til at det dannast belegg av støv og mugg inni kanalane, og dei kan også verte tilstoppa slik at effekten av ventilasjonssystemet vert dårlegare.

Vi vil påleggja skulen å retta opp i avvik 2 ved å:

- a) Plombere gamle ventilasjonsopningar.

- b) Ommøblere og rydde framføre tilluft frå ventilasjonsaggregat, og etablere rutinar for at dette kontrollerast minimum årleg.
- c) Etablere ventilasjon i alle rom. Dersom det berre vert satt inn passive ventilar kan ikkje dørene lukkast når romma er i bruk, alternativt må talet på personar avgrensast til om lag 3 i grupperom dersom dei skal vere der ein heil skuletime. (Dette talet er et anslag basert på størrelsen på romma, dersom ein vil vite nøyaktig må ein måle luftkvaliteten.) Det må også kontrollerast regelmessig at ventilane står opne.
- d) Etablere rutinar for at gardiner vaskast minimum årleg.
- e) Tilbakemelde kor lenge skulen skal vere i drift før den skal rehabiliterast. Dette påverkar korleis dei andre tilhøva bør rettast opp.

Avvik 3: Sanitære tilhøve (§ 23)

Fleire tilhøve er årsaka til at vi har gjeve avvik frå forskrifta si § 23 om sanitære forhold:

- Guttetoalett ved hovudbygget mangla avtrekk og hadde slitte flatar som var vanskelege å reingjere. Dører var også i dårleg stand.
- Jentetoalett ved hovudbygget mangla avtrekk, dørene og inngangspartiet var i dårleg stand, og det var berre ein handvask.
- Guttetoalett i Raudeskulen hadde for lite avtrekk.

Vi vil påleggja skulen å retta opp i avvik 3 ved å:

- a) Etablere tilstrekkeleg avtrekk på alle toalett.
- b) Betre tilhøva på toaletta ved hovudbygget, slik at det er enkelt å få gjort skikkeleg reint og elevane ikkje kvir seg for å gå på toaletta.

I førehandsvarselet sendt 10. august 2018 var det satt som avvik at skulen ikkje hadde stellebenk, sjølv om ein elev hadde behov for dette. Rektor tilbakemeldte 4. september 2018 at skulen, assistent og føresette ikkje ynskjer stellebenk. Det er difor ikkje et pålegg å installera stellebenk no.

Avvik 4: Vedlikehald (§ 13)

Det vart opplyst at skulen sin fasade var fiksa opp sommaren 2017, men utover det, har det vore lite investeringar i vedlikehald ettersom skulen skal rehabiliterast om få år. Fleire tilhøve er årsaka til at vi har gjeve avvik frå § 13 i forskrifta om vedlikehald:

- Som det står under avviket om sanitære tilhøve, var vedlikehalda av toaletta ved hovudbygget dårleg.
- Golv var slitt slik at det var vanskeleg å gjere reint nokre stadar, særleg steinfliser i inngangsparti og kjellar, og gammalt golvbelegg i korridor.
- Det var nokre hol i overflatar på vegger. Nokre av desse er til hinder for eit godt reinhald, og nokre gjer inneklimate dårligare. I eit grupperom var det hol i vegg inn til mineralull. Dette irriterer luftveggar.
- Sløydsalen var slitt, og hadde dårleg belysning i eit rom.
- Skulekjøkenet hadde vaskar med tohandsgrep, desse burde vore bytta ut for å hindre spreiding av smitte. Vaskane mangla også dispenser for tørkepapir.
- Det mangla ristar utanfor inngang til nybygget, slik at skit og fukt vert med inn i bygget i staden for å verte skrapa av utanfor.
- Nokre matter innafor inngangsparti var slitte, slik at dei ikkje tek av så mykje vatn og skit som dei burde.

Vi vil påleggja skulen å retta opp i avvik 4 ved å:

- a) Tette hol med mineralull.
- b) Bytte ut slitte matter ved inngangsparti.

Skulen må vurdere å rette opp i dei andre tilhøva, men om vi vil pålegge dette vil vera avhengig av kor lenge skulen skal vere i drift før rehabilitering.

Avvik 5: Internkontroll (§ 4)

Skulen hadde ikkje eit aktivt og skriftleggjort internkontrollsystem. Skulen starta med å utvikle eit internkontrollsystem i 2012, men skuleeigar har ikkje gitt ny rektor opplæring i internkontrollarbeid eller innhaldet i forskrifta. Det gamle internkontrollsystemet er ikkje følgt opp.

Skulen mangla skildringar av korleis internkontrollsystemet skal fungera, til dømes skildring av organisering og fordeling av ansvar, årshjul for oppgåver innan miljøretta helsevern, skriftlege rutinar for handsaming av avvik og opplæring av tilsette i rutinane.

Skulen hadde manglar innan rutinar for samarbeid med tilsynsmynde og foreldre, psykososiale tilhøve, tryggleik, førstehjelp og smittevern. På grunn av tidsnaud vart ikkje rutinar for til dømes mattryggleik, måltid, inneklima, støy, belysning, reinhald og vedlikehald gått gjennom.

Vi vil påleggja skulen å retta opp i avvik 5 ved å:

Etablere eit fungerande internkontrollsystem. Vi ynskjer i første omgang at skulen sender oss følgjande rutiner:

- Skildringar av organisering og fordeling av ansvar, inkludert samarbeid på tvers av avdelingar i kommunen.
- Rutinar for opplæring av tilsette i rutinane.
- Årshjul for oppgåver innan miljøretta helsevern.
- Rutinar for korleis internkontrollsystemet skal reviderast.
- Rutinar for handsaming av forskjellige avvik.
- Rutinar for samarbeid med tilsynsmynde og foreldre.
- Rutinar for handsaming av opplysningar om elevane si helse.
- Oppdaterte rutinar for handsaming av utstøying og mobbing blant elevane.
- Rutinar for førstehjelp og førstehjelpsutstyr.
- Skriftlege rutinar innan smittevern.
- Sjekklistar for kontroll av inne- og uteområde.

Til hjelp i arbeidet syner vi til forskrifta si rettleiar *Miljø og helse i skolen*, som er tilgjengeleg på Helsedirektoratet si nettside. Vi kan om ynskjeleg også sende skulen vårt eige rettleiingsdokument, dersom skulen ikkje har dette lenger.

Rektor tilbakemeldte 4. september 2018 at rektorgruppa og leiar i skule siste året har jobba i lag for å etablere skriftlege rutinar på alle skular, og det er no betre rammar for at arbeidet med internkontroll. Pålegget om at skuleeigar må syte for at rektor får tilstrekkeleg opplæring i internkontrollarbeid og krava i medhald av forskrifta er difor fjerna.

Vurdering og konklusjon

Skolen kunne ved tilsynet 15. november 2017 ikkje dokumentere etterleving av forskrifta. Vi vil derfor pålegge skulen å rette opp i tilhøva og gjeve oss tilbakemeldingar om kva som er gjort innan 15. november 2018.

Skulen kan tilbakemelde på dette førehandsvarselet innan 15. september 2018. Dette er nærare forklart i vedlegget *Informasjon og forvaltningsrettar*.

Vedlegg:
Informasjon og forvaltningsrettar

Kopi:
FAU ved Vaksdal skule
Rektor Monika Antun v/ monika.antun@vaksdal.kommune.no
Avdelingsleiar for tekniske tenester Toni Søndergaard v/
toni.sondergaard@vaksdal.kommune.no

INFORMASJON OG FORVALTNINGSRETTAR

Reglar som gjeld for denne saka

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Lov om folkehelsearbeid (Folkehelseloven)

Lov om behandlingssaker (Forvaltningsloven) §§ 11, 16, 18 og 19

Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (Offentleglova) §§ 1-3 og 13 – 15

Miljø og helse i skolen – Helsedirektoratets veileder IS-2073 til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Vedtaksmynde i denne saka er delegert til kommuneoverlegen i Vaksdal kommune.

Miljørettet helsevern ved Helsevernenheten i Bergen kommune utfører sakshandsaming på vegne av Vaksdal kommune.

De har rett til rettleiing

Partar i saka kan kontakte Miljørettet helsevern dersom det er trong for rettleiing i saka, informasjon om gjeldande lover, forskrifter og vanleg praksis, framgangsmåte ved klage eller annan informasjon for å ivareta sine interesser. Vi har rettleiingsplikt etter forvaltningslova § 11.

Innsyn og partsinnsyn

Det er rett til innsyn i alle dokument i saka, jamfør forvaltningslova §§ 18 og 19.

Informasjon om klagerett

De har rett til å klage på vedtaket i samsvar med forvaltningsloven kapittel VI, Om klage og omgjøring. Klagen skal stilstil til Fylkesmannen i Hordaland, men sendast til Etat for helsetjenester, Solheimsviken 9, 5058 Bergen. Ein eventuell klage skal angje kva det vert klaga over og den eller dei endringar ein ynskjer, som skildra i forvaltningsloven § 32. Klagen bør begrunnast. Fristen for å klage er 3 veker frå mottak av dette brevet.

Klager kan også leggjast fram for Sivilombudsmannen.

Grønt telefonnummer: 800 800 39

Nettadresse: www.sivilombudsmannen.no

Vår kontaktinformasjon

Adresse: Etat for helsetjenester, Solheimsgaten 9, 5058 Bergen.

Epostadresse: mhv@bergen.kommune.no

Telefonnummer: 55 56 52 00.

Vaksdal kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 216
Arkivnr: 2017/52-20
Sakshandsamar: Kari Marie Nygard

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Vaksdal kommune	6/19	06.02.2019

Orienteringssak om eigarskapsmelding for Vaksdal kommune

Bakgrunn

Det er sendt slik mail til rådmann:

«Til rådmann

Bakgrunn for orienteringssaka er at det blei gjennomført selskapskontroll om eigarskapskontroll i Vaksdal kommune i 2015. Etter at kommunestyret gjorde vedtak i saka i møte 09.11.16 har det blitt arbeida med å få på plass ei eigarskapsmelding for Vaksdal kommune. Kontrollutvalet har fått orientering undervegs om dette arbeidet, seinast i møte 15.05.18. I møteprotokollen frå dette møtet står det:

«PS 28/18 Oppfølging av selskapskontroll om eigarskapskontroll frå 2015 - orientering frå rådmann

Handsaming i møtet:

Rådmann Trine Grønbech presenterte utkast til Eigarskapsmelding som nå er utarbeida. Ho gjekk gjennom bakgrunn for arbeidet, kva Eigarskapsmeldinga omfattar og viktige prinsipp og verdiar som er lagt til grunn. Det er planlagt å ta Eigarskapsmeldinga opp til politisk handsaming etter at årsoppgjersrapportar for 2017 er innhenta. Det vert vidare lagt opp til ein årleg gjennomgang, og at denne vert lagt fram for kommunestyret og til dømes kontrollutvalet. Etter drøfting gjorde kontrollutvalet slikt samrøystes vedtak:

Vedtak:

- 1. Kontrollutvalet seier seg nøgd med oppfølgingsarbeidet med eigarskapskontroll så langt.*
- 2. Kontrollutvalet vil be om ny informasjon om vidare arbeid etter politisk handsaming av Eigarskapsmeldinga.»*

Kommunestyret handsama på sitt møte 10.12.18 sak om «Eigarskapsmelding for Vaksdal kommune – realitetshandsaming» PS 70/2018.

Kontrollutvalet ber såleis nå om informasjon om vidare arbeid etter politisk handsaming av Eigarskapsmeldinga. Det aktuelle kontrollutvalsmøte skal vera 06.02.19 kl.15.00.»

Besøksadresse: Agnes Mowinckelsgt. 5 - Postadresse: Postboks 7900. 5020 Bergen - Telefon 55 23 90 00

Mobil 91664183 - E-postadresse: kari.nygard@hfk.no eller kontrollutvalet@hfk.no

Bankgironr. 5201 06 74239 - Foretaksnr. NO 938 626 367 mva.

Drøfting

Som informasjon til kontrollutvalet blir dokument som blei lagt fram for kommunestyret då saka blei handsama i møte 10.12.18, lagt ved her:

- Eigarskapsmelding for Vaksdal kommune 2018 –
- Vedtak frå kommunestyret si handsaming av saka 10.12.18

Det vil i tillegg bli gjeve orientering til kontrollutvalet om kva som ligg i Eigarskapsmeldinga, og korleis det vil bli arbeidd vidare med dette saksområdet.

Tilrådingar som kommunestyret har vedteke (09.11.16) skal følgjast opp, etter gjennomføring av prosjekt «Selskapskontroll av eigarskap»:

Rådmann skal sørge for at:

1. *Utarbeider ei eigarskapsmelding som jamleg blir oppdatert. Ei eigarskapsmelding kan mellom anna omfatte kva selskap kommunen eig, kvifor kommunen har eigardelar i selskapet, kven som er representert frå kommunen i dei styrande organa og korleis kommunen ønskjer å følgje opp selskapa.*
2. *Kommunen bør formulere ein eigarskapsstrategi for selskap kommunen eig. Omfanget av denne strategien kan tilpassast eigardel i dei einskilde selskapa, men det bør gå fram kvifor kommunen eig selskapet og kva forventningar kommunen har til eigarskapet i framtida. Eigarskapsstrategi for dei einskilde selskapa kan gjerne gå fram av eigarskapsmeldinga.*
3. *Kommunen bør årleg informere kommunestyret om eigarskapa til kommunen slik at dei folkevalde er kjent med eigarskapsforvaltninga til kommunen. Dette kan mellom anna gjerast ved å legge fram eigarskapsmeldinga og eventuelt årsmeldingane til selskapa årleg for kommunestyret. Rutinar for dette kan gå fram av eigarskapsmeldinga.*
4. *Utarbeide retningslinjer for kva kriterium som skal leggjast til grunn ved val av styrerepresentantar. Dette kan gjerne inngå som ein del av eigarskapsmeldinga.*
5. *Utarbeide retningslinjer for utøving av styreverv som medverkar til å klargjere rolle og mandat. Desse kan gjerne inngå som ein del av eigarskapsmeldinga.*
6. *Sikre at alle folkevalde og styrerepresentantar får tilstrekkeleg opplæring knytt til dei ulike aspekta ved eigarskapsforvaltning og styrearbeid.*
7. *Sørge for at styrerepresentantar blir registrert i Styrevervregisteret enten ved at kommunen og kommunale selskap melder seg inn, eller at dei einskilde styrerepresentantar registrerer seg.*

Kontrollutvalet ha som oppgåve å sjå til at dei vedtak som kommunestyret gjer i saker som gjeld forvaltningsrevisjonar og selskapskontrollar, vert følgde opp. Såleis må ein nå sjå på om dei tilrådingane som er vedteke då saka vert handsama 09.11.16, er tilstrekkeleg følgt opp. Når kontrollutvalet tidlegare har fått orientering om oppfølgingsarbeid vedr. eigarskapskontroll, har utvalet uttalt at ein seier seg nøgd med oppfølgingsarbeidet så langt. Nå er punktet med å utarbeida eigarskapsmelding for kommunen også utført.

Det står såleis att å sjå til at resten av punkta med tilrådingar er tilfredstillande utført. Når saka nå blir drøfta i møte, må kontrollutvalet vurdere dette.

Konklusjon

Ut frå informasjon som vert lagt fram i saka, og orientering som vil bli gjeve i møtet, må kontrollutvalet vurdere om dei tilrådingane som kommunestyret gjorde i sak om selskapskontroll om eigarskapskontroll, i møte 09.11.16, er tilstrekkeleg følgde opp. Kontrollutvalet bør då gjere vedtak om å avslutte saka.

Dersom kontrollutvalet meiner at det er nokon av punkta som ikkje er tilstrekkeleg oppfølgde, bør ein be om at ting vert rette opp, og deretter be om ny orientering.

Sekretariatet legg fram forslag med 2 alternativ til vedtak.

Forslag til vedtak

Alternativ 1 – Forslag til vedtak:

Kontrollutvalet seier seg nøgd med det som kjem fram i tilbakemeldinga frå rådmannen når det gjeld selskapskontroll av eigarskapsforvaltning i Vaksdal kommune og seier seg ferdig med saka.

Alternativ 2 – Forslag til vedtak:

Kontrollutvalet meiner at følgjande tilrådingar ikkje er tilfredstillande følgd opp:

1. Tilråding nr.
2. Tilråding nr.

og ber om ny orientering innan

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Kari Marie Nygard
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg:

- Eigarskapsmelding for Vaksdal kommune 2018 –
- Vedtak frå kommunestyret si handsaming av saka 10.12.18

Eigarskapsmelding

Vaksdal kommune

2018 -

Innhold

Vedtakshistorikk	3
Innleiing	4
Formål med eigarskapsmeldinga:.....	4
Bakgrunn.....	4
Eigarskapsmelding definisjon	5
Oppfølging av selskapskontroll.....	6
Selskapsformer	7
Mål.....	8
Visjon og verdigrunnlag.....	8
Effektmål for kommunalt eigarskap:	8
Mål med Eigarskapsmeldinga for Vaksdal kommune:	8
Generelt om styrande dokument ved eigarstyring av kommunale selskap.....	9
Prinsipp for utøving av eigarskap i Vaksdal Kommune	10
Prinsipp for eigarskap i Vaksdal Kommune	10
Kommunens prinsipp for god eigarstyring.....	10
Nærmare om prinsipp 1: Val av Selskapsform	11
Nærmare om prinsipp 2: «Kommunen set klare mål og resultatkrav til selskapa.»	11
Nærmare om prinsipp 3: «Eigaravgjerder og vedtak kan berre det einstilte eigarorgan fatte/gjere.»	12
Nærmare om prinsipp 4: «Kommunen utøver sin eigaroppfølging gjennom rapportering, dialog og kontroll»	12
Nærmare om prinsipp nr 5: Styret sin samansetnad er kjenneteikna av kompetanse, kapasitet og mangfald ut frå eigenarten ved selskapet.....	14
Nærmare om prinsipp 6: «Styret sitt arbeid bør vere strukturert, kompetent og vere gjenstand for jamnlege evalueringar»	16
Nærmare om prinsipp 7:» Det skal være openheit knytt til kommunen sitt eigarskap i selskap.» ..	17
Nærmare om prinsipp 8: «Kommunen sitt eigarskap skal bidra til samfunnsansvarleg forretningsdrift»	18
Eigaroppfølging – mynde, roller og oppgåver	19
Politisk og administrativ eigaroppfølging.....	19
Kommunestyret.....	19
Formannskapet.....	19
Ordføraren.....	20
Fullmektig	20
Valnemnd	20
Eigarmøter mellom kommunen og selskap og foretak	20
Rådmannen	21
Rutinar /årshjul for eigarskapsoppfølging i Vaksdal kommune	22

Eigarstyring oversikt over portefølje	23
Aksjeselskap.....	24
Interkommunale Selskap.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Kommunalt føretak	30
Interkommunalt samarbeid, jf kommunelova § 27.....	30
Samvirkeføretak	34
Vertskommunesamarbeid.....	35
Anna.....	37
Vedlegg:	39
Aksjeselskap.....	40
Interkommunalt selskap.....	42
Kommunalt føretak	44
Vertskommune etter kommunelova kapittel 5 A.....	46
Interkommunalt samarbeid (§ 27 selskap).....	46
Framlegg til ny lovføresegn om interkommunalt samarbeid i ny kommunelov (Prop 46 L (2017 – 2018))	47
Selskapskontroll.....	47

Vedtakhistorikk

Utarbeidd	Vedtatt	Ansvar for revidering	Revidert

Innleiing

Formål med eigarskapsmeldinga:

Ei eigarskapsmelding er eit overordna politisk styringsinstrument for verksemder som er lagt til eit anna rettssubjekt, eige styre, ein vertskommune eller til eit anna interkommunalt organ.

Hovudmålsetnaden med denne meldinga er å gje eit oversyn over Vaksdal kommune sitt eigarskap, samt å etablere reglar og rutinar som skal gjelde ved forvaltninga av eigarskapa.

I eigarskapsmeldinga legg kommunen eigarskapsstrategiar for dei selskap som kommunen har eigarandelar i. Gjennom meldinga vil selskapa få klare styringssignal frå Vaksdal kommune som eigar. På den måten vil eigarskapsmeldinga gje nærmare forventningsavklaringar og tydelege rammer for selskapene som Vaksdal har eigarinteressar i.

Meldinga tek sikte på å gje eit konkret budskap frå eigar om kva som er forventa av dei einskilte selskap. Det går fram av oversynet som er tatt inn til slutt i meldinga. I tillegg er dei einskilte selskapa venta å rette seg etter dei generelle styringsprinsippa som er uttrykt i første delen av eigarskapsmeldinga.

Meldinga tek også sikte på å uttrykkje kommunens forventningar til, og rutinar for, eigarskapsdialogen mellom selskapa og kommunen, under dette informasjon til Kontrollutvalet.

Dessutan uttrykkjer eigarskapsmeldinga konkrete forventningar til aktørane i oppfølginga av eigarskapen, under dette representantar frå kommunen i styrande organ, til styret, til styreleiar og til kommunens eigen oppfølging til dømes gjennom Kontrollutvalet og Rådmannen.

Eigarskapsmeldinga tek også stilling til kva for opplæring kommunen vil gjennomføre for å sikre ei forsvarleg eigarskapsoppfølging.

Endeleg må det nemnast at meldinga er utarbeidd på bakgrunn av gjeldande tilrådingar til kommunens eigarskapsforvaltning, uttrykt gjennom KS sine tilrådingar, NUES og Vaksdal Kommune Eigarskapskontroll av September 2015. I tillegg er det freista å imøtekome framlegg til endringar i forarbeidet til ny kommunelov der det passar.

Bakgrunn

Kommunelova kap 12 med føresegner skal kommunane føre kontroll med forvaltninga av kommunane sine eigarinteresser i selskaper. KS har utarbeidd egne «Anbefalinger om eierskap, leiing og kontroll av kommunalt/fylkeskommunalt eide selskaper og foretak» Det er tilrådd å gjere ein gjennomgang av verksemd som er organisert som sjølvstendige rettssubjekt, eller interkommunale organ, ved å lage ei eigarmelding.

Eigarskapsmelding definisjon

Ei eigarskapsmelding er eit overordna politisk styringsinstrument for verksemd som er lagt til eit eige rettssubjekt, eller eit eiga styre etter kommunelova § 27. Ei eigarskapsmelding bør som minimum ha tre hovudpunkt:

- Oversikt over kommunens verksemd som er lagt i selskap og interkommunale samarbeidstiltak
- Prinsipp for eigarstyring
- Formålsdiskusjon og selskapsstrategi knytt til dei ulike selskapa

I framlegg til ny kommunelov er det foreslått følgjande minimumskrav til ei eigarskapsmelding:

«26-1 Eierskapsmelding

Kommuner og fylkeskommuner skal minst én gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv.

Eierskapsmeldingen skal inneholde

- *kommunens eller fylkeskommunens prinsipper for eierstyring*
- *en oversikt over selskaper, kommunale eller fylkeskommunale foretak og andre virksomheter som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i*
- *kommunens eller fylkeskommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene nevnt i bokstav b.»*

Bakgrunnen for dette framlegget er utførleg handsama i NOU 2016: 3 der det mellom anna vert vist til at sjølv om den formaliserte lovgevna den for eigarskapa går fram av regelverket som gjeld for den konkrete selskapsformen, er dette noko som gjeld for alle eigarar. Den særskilte kommunale eigaroppfølginga er ikkje lovregulert. Det kan vere trong for eigarmøter eller anna direkte kontakt mellom kommunen og selskapet. Eller det kan gjelde utarbeiding av styringsdokument så som prinsipp for eigarstyring, eigne selskapsstrategiar for den einstilte selskap eller eigarskapsmelding.

I forskningsrapporten *Kommunale selskap og folkevalgt styring gjennom kommunalt eierskap* (NIBR-rapport 2015:1) har Norsk institutt for by- og regionforskning undersøkt i kva grad og korleis norske kommunar tek i vare omsynet til god folkevalt styring over den delen av verksemda som er organisert i fristilte selskap.

Funna var mellom anna:

«Flere kommuner har imidlertid flere utfordringer med eierstyringen. Dette omfatter blant annet:

- *manglende prestasjonskrav til selskapene*
- *manglende interesse fra lokalpolitikere*
- *ordførere som ikke har tilstrekkelig informasjon for å drive eierstyring*
- *utfordringer med å få til en bred folkevalgt forankring av eierstyringen*
- *manglende involvering av kommuneadministrasjonen.*

I tillegg inngår ofte selskapene i komplekse eierstrukturer som kan gjøre det vanskelig å holde oversikt og fordele ansvar. Dette innebærer risiko for at den politiske kontrollen med selskapene blir svekket, og et demokratisk underskudd.

Vidare understrekar utvalet at:

«Ettersom eksterne virksomheter forvalter offentlige midler og produserer offentlige tjenester er det behov for sterkere rettslige virkemidler for å sikre god eierstyring. Ved å legge kjernevirksomhet ut i et selskap vil kommunens innbyggere bli avhengig av selskapets tjenester. Dårlig eierstyring kan føre til at innbyggerne ikke får det de har krav på. Hensynet til rettssikkerhet er derfor også et argument for skjerpete krav til kommunens eierstyring.»

(Kilde: Prop. 46L (2016 – 2017))

Gjennom lovfesting freistar departementet dermed å oppnå:

- Meir merksemd og medvetskap om eigarstyring
- At det er mogeleg for kommunen sjølv og innbyggjarane å følgje med på viktige kommunale ansvarsområde som vert handtert og utført av selskap
- Forankring av eigarskapspolitikken i breie politiske prosessar

Oppfølging av selskapskontroll

I Vaksdal kommune Eigarskapskontroll (Selskapskontroll 2015) tilrår vår revisjon Deloitte følgjande:

- Utarbeide ei eigarskapsmelding som jamleg blir oppdatert. Ei eigarskapsmelding kan mellom anna omfatte kva selskap kommunen eig, kvifor kommunen har eigardelar i selskapet, kven som er representert frå kommunen i dei styrande organa og korleis kommunen ønskjer å følgje opp selskapa.
- Formulere ein eigarskapsstrategi for selskap kommunen eig. Omfanget av denne Strategien kan tilpassast eigardel i dei einskilde selskapa, men det bør gå fram kvifor kommunen eig selskapet og kva forventningar kommunen har til eigarskapet i framtida. Eigarskapsstrategi for dei einskilde selskapa kan gjerne gå fram av eigarskapsmeldinga.
- Årleg informasjon til kommunestyret om eigarskapa til kommunen, slik at dei folkevalde er kjent med eigarskapsforvaltninga til kommunen. Dette kan mellom anna gjerast ved å legge fram eigarskapsmeldinga og eventuelt årsmeldinga til selskapa årleg for kommunestyret. Rutinar for dette kan gå fram av eigarskapsmeldinga.
- Utarbeide retningsliner for utøving av styreverv som medverkar til å klargjere rolle og mandat. Desse kan gjerne inngå som ein del av eigarskapsmeldinga.
- Utarbeide retningsliner for kva kriterium som skal leggjast til grunn ved val av styrerepresentantar. Dette kan gjerne inngå som ein del av eigarskapsmeldinga.
- Sikre at alle folkevalde og styrerepresentantar får tilstrekkeleg opplæring knytt til dei ulike aspekta ved eigarskapsforvaltning og styrearbeid.
- Sørge for at styrerepresentantar blir registrert i Styrevervregisteret enten ved at kommunen og kommunale selskap melder inn, eller at dei einskilde styrerepresentantar registrerer seg.

Selskapsformer

Eigarform	Rettssubjekt	Ansvar for selskapet sine pliktar	Øvste mynde	Lovheimel
Aksjeselskap heleigd	Eige	Avgrensa	Genralforsamlinga	Aksjelova
Aksjeselskap deleigd	Eige	Avgrensa	Generalforsamlinga	Aksjelova
Kommunalt foretak	Integrert del av kommunen	Uavgrensa	Kommunestyret	Kommunelova
Interkommunalt selskap	Eige	Uavgrensa	Representantskap	Lov om interkommunale selskap
Stifting	Sjølvstendig	Avgrensa	Styret	Lov om stiftelser
Vertskommunesamarbeid	Integrert del av kommunen	Uavgrensa	Kommunestyret	Kommunelova
Interkommunal samarbeid	Integrert del av kommunen eller eige rettssubjekt	Uavgrensa	Kommunestyret/styret	Kommunelova § 27
Samverkeføretak	Eige	Avgrensa	Årsmøtet	Lov om samvirkeforetak

Mål

Visjon og verdigrunnlag

Vaksdal kommune har vedtatt «Bynært bygdeliv som sin visjon» jf. Vaksdal kommune samfunnsdel 2017 – 2028)

I samfunnsdelen vedtok kommunen dessutan verdigrunnlaget:

1. Nyskapande
2. Open
3. Samhald

Verdigrunnlaget til kommunen er sektorovergripande og skal liggje til grunn for all kommunal verksemd, også oppfølging av det kommunale eigarskapet.

Effekt mål for kommunalt eigarskap:

Kommunen blir ein aktiv og langsiktig eigar og har tilstrekkeleg kontroll over verksemda i selskap kommunen har eigarskap i.

Mål med Eigarskapsmeldinga for Vaksdal kommune:

Sikre heilskapeleg og medveten styring av kommunale eigarinteressar i selskapa.

Sikre at selskap og foretak driv innanfor vedtekne vedtekter.

Gje eit samla oversyn over selskapsrelatert informasjon over foretak, selskap og interkommunale samarbeid kommunen har eigarinteressar i.

Uttrykkje kommunen sin eigarstrategi.

Sikre ein aktiv og systematisk politisk og administrativ oppfølging av eigarskapet og trekkjer under dette grensene for det politiske og administrative arbeidet ved eigarstyringa.

Sikre at kommunens eigarstyring er i samsvar med nasjonale tilrådingar.

Generelt om styrande dokument ved eigarstyring av kommunale selskap

Kommunestyret har generell mynde til å styre alle verksemdar som er organisert innanfor kommunen sine eige organ. Når ei verksemd er organisert som sjølvstendig rettssubjekt, kan ikkje kommunen nytte instruksjon, og må i staden styre gjennom andre verkemedel eller gjennom eigarstyring.

Styring gjennom eigarposisjon legg avgrensingar på kva form og innhald styringa kan ha. Det er selskapslovgjevinga som legg dei juridiske rammene for eigarstyring og selskapsleiing.

Vedtekter eller selskapsavtale er lovfesta styringsdokument som regulerer dei viktigaste relasjonane mellom eigarane og mellom eigarane og selskapet.

Eigaravtale blir vedteken av alle eigarar i tillegg til vedtekter/selskapsavtale. Eigaravtaler er meint som eit verkty for å skape gjennomsiktige tilhøve og forutsigbarhet i eigarskapet av kommunalt eigde selskap. Eigaravtalene vil ofte innehalde en klarlegging av grunnlaget for etablering av selskapet, eigarane sin bakgrunn for etablering, strategien deira for eigarskapet og tydeleggjering av styringsmekanismene i selskapet. Det er verdt å merke seg at selskapslovgjevinga og vedtekter/selskapsavtale går foran ein slik avtale.

Aksjonæravtale er ein eigaravtale for eigarane i eit aksjeselskap. Aksjonæravtaler blir ikkje alltid inngått mellom alle aksjonærer. Aksjonæravtaler reguler ofte spørsmål som finansiering, aksjeovergang og utbetaling av utbytte.

Tenesteavtale: Kommunalt eigde selskap er ofte oppretta for å utføre tenesteproduksjon på vegne av deltakarkommunane. I desse høva er det turvande å utarbeide avtaler mellom selskapet som tenesteleverandør og kommunen som bestillar av tenester frå selskapet.

Prinsipp for utøving av eigarskap i Vaksdal Kommune

Prinsipp for eigarskap i Vaksdal Kommune

- Vaksdal kommune skal utøve sitt eigarskap profesjonelt innanfor ramma av norsk selskapslovgjevning og vere bygd på ållment aksepterte eigarstyringsprinsipp og på erfaring frå andre samanliknbare kommunar.
- Eigarstyringsprinsippa skal vise korleis kommunen skal opptre som eigar og kva for forventningar kommunen stiller til selskapa. Formålet med prinsippa er å avklare roller og ansvar, sikre opne, ryddige avgjerdssprosesser, redusere risiko og fremme verdiskaping.
- Vaksdal kommune sine prinsipp for god eigarstyring gjeld i utgangspunktet i styring av alle heleigde og deleigde selskap.

Kommunens prinsipp for god eigarstyring

1. Kommunen skal etablere og avvike selskap på bakgrunn av ein grundig analyse av kommunen sitt behov og mål for verksemda.
2. Kommunen set klare mål og resultatkrav til selskapa.
3. Eigaravgjerder og vedtak kan berre det einskilte eigarorgan fatte/gjere.
4. Kommunen utøver sin eigaroppfølging gjennom rapportering, dialog og kontroll
5. Styret sin samansetnad er kjenneteikna av kompetanse, kapasitet og mangfald ut frå eigenarten ved selskapet.
6. Styret sitt arbeid bør vere strukturert, kompetent og vere gjenstand for jamnlege evalueringar
7. Det skal vere openheit knytt til kommunen sitt eigarskap i selskap.
8. Kommunen sitt eigarskap skal bidra til samfunnsansvarleg forretningsdrift.

Nærmare om prinsipp 1: Val av Selskapsform

Val av selskapsform vil gje rammer for utøving av eigarskapen. Kommunen kan i utgangspunktet fritt velje kva for selskapsform ein ynskjer. Men før kommunen avgjer kva for selskapsform som er mest føremålstenleg i høve til dei motiv kommunen har lagt til grunn for danninga av selskapet, er det viktig å gjere ei grundig vurdering. Selskapsformen lyt ta omsyn til dei oppgåver og funksjonar selskapet er meint å utføre, og kva for rammeføresetnader selskapet treng.

Før val av selskapsform skal kommunestyret vurdere følgjande:

- Mogelegheit for politisk styring. Mogelegheit for innretning av aktivt og strategisk eigarskap, samt eigarskapskommunane si reelle styring gjennom representasjonsmodellar
- Økonomisk ansvar: Kva for pliktar tek kommunen på seg vs. Selskapet.
- Risikovurderingar: Økonomisk, marknadsutsikter, miljø- og samfunnstryggleik, kvalitet og kvantitet av den kommunale tenesta og tilhøvet til tenestemottakar/innbyggjar.
- Selskapet sin økonomiske fridom: Pliktar i høve til eit selskap vurdert i høve å halde på egne avgjerder om prioriteringar av ressursbruk.
- Fleksibilitet: endring av eigarforhold7samarbeid med private.
- Tilhøvet til forvaltningslov/offentleglov.
- Regelverket om offentlege anskaffingar.
- Arbeidsgjevarpolitisk strategi.

Nærmare om prinsipp 2: «Kommunen set klare mål og resultatkrav til selskapa.»

Generelt

Eigarstrategien for Vaksdal kommune går fram av den overordna eigarskapsmeldinga til kommunen.

Kommunen som eigar vedtek dessutan mål og rammer for det einstilte selskap gjennom vedtekter og selskapsavtalar. I selskapsespesifikke eigarskapsmeldingar går det fram forventna strategisk retning og mål og forventingar til den einstilte verksemd, under dette mål for utbytte- og avkastningsmål. Eigarstrategiane blir såleis viktige politiske verktøy som kommunestyret som minimum skal vere kjent med.

Styret for det einstilte selskap og foretak har ansvaret for å realisere resultatmåla, og utarbeide strategiar for selskapet innanfor ramma av vedtektene og i samsvar med dei mål og forventningar som kommunen har uttrykt i eigarstrategiane.

For deleigde selskap, der kommunen har ein stor eierandel og/eller som er av stor betydning for Vaksdal kommune, så som Vaksdal næringselskap, bør kommunen ta initiativ ovanfor dei andre eigarane til å utarbeide ein felles eigarstrategi.

Resultatmål og utbyttekrav

Vaksdal kommune skal ha eit strategisk og langsiktig mål med eigarskapet i det einstilte selskap og foretak som kommunen eig heilt eller delvis. Kommunen skal definere og formidle klare mål for avkastning, utbytte og resultat. Eit sentralt omsyn ved fastsetting av utbytte er at selskapets eigenkapital lyt være tilpassa mål, strategi og risikoprofil for verksemda. Rådmannen arbeidar fram framlegg til utbytteforventningar i eigarstrategien for dei selskapa der det i samsvar med vedtektene for selskapet er aktuelt med utbytte. Utbytteforventningar blir handsama i kommunestyret og vert kommunisert til selskapa.

Kapitalstruktur

Kvart einskilt selskap lyt ha ein turvande kapitalstruktur som legg til rette for langsiktig verdiskaping, effektiv måloppnåing og lågast mogeleg kapitalkostnad. Det vil seie at kapitalstrukturen lyt vere tilpassa det einskilte selskap sin situasjon, i tråd med mål, strategi og risikoprofil for selskapet. Styret har eit overordna ansvar for dette. Samstundes lyt kommunen som eigar ha eigne vurderingar av selskapene sin kapitalisering og gjennom dette leie til ein turvande kapitalstruktur som gir selskapa høve til å realisere ein god forretningsmessig utvikling over tid og som bidreg til effektiv drift. Dårleg tilpassa kapitalstruktur kan mellom anna leie til mindre effektiv drift, feilinvesteringar og svak avkastning på kapitalen eller låg grad av måloppnåing.

Nærmare om prinsipp 3: «Eigaravgjerder og vedtak kan berre det einskilte eigarorgan fatte/gjere.»

Kommunen skal etter aksjelova § 5-1 utøve sitt eigarmynde gjennom generalforsamlinga i eit aksjeselskap. Aksjeloven § 5-1 lyder: «Gjennom generalforsamlingen utøver aksjeeierne den øverste myndighet i selskapet».

Tilsvarande gjeld for interkommunale selskap der eigarane etter Lov om interkommunale selskaper § 7 utøver sitt mynde i selskapet gjennom representantskapet.

På den måte er kommunen sikra ein ryddig rollefordeling mellom eigar og selskapet sine organ. Det skal vere klare ansvarstilhøve mellom styret og eigar og dokumentasjon av vedtak og avgjerder.

For dei kommunale foretaka er det kommunestyret som er eigarorgan som handsamar årsmeldingar og velgjer styret. Kontrollutvalet handsamar årsmeldingar frå foretaka før det vert lagt fram for kommunestyret.

Nærmare om prinsipp 4: «Kommunen utøver sin eigaroppfølging gjennom rapportering, dialog og kontroll»

Selskapsspesifikke eigarstrategier

Utarbeidelser av selskapsspesifikke eierstrategier er et viktig grunnlag for eieroppfølging av det enkelte selskap og foretak som kommunen eier. Gjennom selskapsspesifikke eigarstrategiar evaluerast føremonet med eigarskapen, og mål og forventningar til verksemda blir oppdatert og ytterlegare konkretisert. Desse er tatt inn til slutt i eigarskapsmeldinga.

Ein klår kommunikasjon av eigar sine mål og forventningar gir styret eit avklart grunnlag for strategisk planlegging og rapportering tilbake til eigar.

Informasjonsutveksling og styringsdialog

For informasjonsutveksling og formidling av eigar sine forventningar til selskapa bør det gjennomførast eigarmøter. Eigarmøter, i tillegg til representantskapsmøter og generalforsamlingsmøter, er ein viktig del av eigaroppfølginga. Dialogen mellom eigar og styret er og naudsynt ved viktige, prinsipielle og/eller strategiske avgjerder.

Kommunen vil då utøve eit aktivt eigarskap gjennom årleg rapportering frå selskapa, dialog med selskapa i eigarmøter og gjennom eigarskapsmeldingar. På grunnlag av informasjon og dialog vurderer

ein måloppnåing og styra sin evne til å leie selskapa i samsvar med eigar sine forventningar. Aktiv eigaroppfølging er såleis også grunnlaget for val av styremedlemmer.

Selskapskontroll

Gjennom selskapskontroll, har kontrollutvalet på vegne av kommunestyret (i samsvar med kommuneloven § 80), ansvar for å føre kontroll med at kommunen sin eigaroppfølging er i samsvar med lov, regelverk og kommunens eigne overordna prinsipp for eigarstyring

Gjennomgang av eigarskapsmeldinga

Kommunen skal ha en open, langsiktig og forutsigbar eigarpolitikk som er uttrykt i eigarskapsmeldinga. Den justerast ved behov som følgje av vesentlege endringar i overordna rammer for eigarstyring, markedsmessige forhold eller liknande. Kommunen lyt ha ein gjennomgang av kommunen sin eigarstrategi ein gong per valperiode.

Årleg gjennomgang i årleg eigarberetning

Det vert vidare lagt opp til ein årleg gjennomgang av kommunen sine eigarposisjonar som står oppsummert i en årleg eigarberetning. Her vil nøkkelinformasjon om dei einskilte selskapa/foretak, under dette samansetnad av styret, omsetnad og eventuelle avgjerder knytt til selskapet sitt føremon e.l. gå fram. Eigarberetninga vert lagt fram i samband med årsmelding og årsrekneskap.

Krav til selskapa sine årsberetningar

Alle selskap kommunen har eigarinteresser i er rekneskapspliktige og må såleis utarbeide årsberetningar jf. rekneskapslova. For å leie til betre eigaroppfølging og openheit rundt kommunen sine eigarposisjonar bør selskapa opplyse meir i årsberetningane enn minimumskrava som er fastsett i rekneskapslova. I tillegg til minimumskrava er det forventa at selskapa opplyser om mellom anna selskapet sitt føremon, politiske og selskapsspesifikke vedtak, nøkkeltal, langsiktige mål, oppnådde mål (både finansielle og ikkje-finansielle) for året, oppsummering av årets aktiviteter og en redegjørelse om verksemda sitt arbeid med samfunnsansvar som et forklart ytterlegare nedanfor.

Informasjon til kommunen

Alle selskap som kommunen har eigarandeler i skal sende årsmelding til kommunen. Protokoll i etterkant av formelle eigarmøte blir sendt til eigarrepresentant og arkivert av kommunen slik at det er offentleg tilgjengeleg.

Informasjon til Kontrollutvalet

Kontrollutvalet skal uoppfordra bli varsla når generalforsamling/representantskap og tilsvarande organ held møte, og kontrollutvalet har rett til å vere til stades på slike møte.

Løypande handtering av kommunen sitt eigarskap

Løypande handtering av kommunen sitt eigarskap blir utført av rådmannen. Rådmannen er ansvarleg for utvikling av rutinar og forvaltning av desse. All informasjon som tilfallar eigarrepresentantane skal arkiverast i kommunens sak/arkiv system.

Nærmare om prinsipp nr 5: Styret sin samansetnad er kjenneteikna av kompetanse, kapasitet og mangfald ut frå eigenarten ved selskapet.

Val av styrer som kan leie verksemdene på ein god måte er kan hende av dei viktigaste oppgåvene for kommunen si eigarstyring. Målet for kommunen er å setje saman styrekollegier som er best mogeleg kvalifisert og eigna til å ta i vare styret sine oppgåver. Styret sin samansetnad skal vere kjenneteikna av kompetanse, kapasitet og mangfold.

Det følgjer av aksjelova § 6-12 at styret har det fulle og heile ansvaret for forvaltninga av selskapet. Styret skal syte for ei forsvarleg organisering av verksemda og gi overordna rammer for verksemda i form av målsettingar, strategiske planar, retningslinjer og budsjett. Vaksdal kommune vil vektleggje og settje saman styrer der styremedlemmane blir valgt på bakgrunn av kompetanse, erfaring og selskapet sitt behov. Det er den totale formelle og reelle kompetansen til styret som er grunnlaget for vurderinga. Normalt er det trong for administrasjons- og leiarkompetanse, økonomi / finanskompetanse, bransjekompetanse. Juridisk kompetanse og god kjennskap til kommunen kan også vere ynskjeleg. Anna spisskompetanse kan variere frå selskap til selskap.

Vaksdal Kommune vil ved utvelging og samansetnad av styrer freiste å få god balanse mellom kontinuitet i styrets arbeid og behovet for fornying. Kommunen vil også leggje vekt på mangfald, bl.a. i form av balansert kjønnsfordeling, jf. regl. i kommunelova 5.

Det skal være relevant kompetanse, og ikkje tilhøve som politisk tilhøve, som avgjer val av styret/styremedlemmar. Politisk erfaring kan likevel vere nyttig kompetanse i eit breitt samansett styre.

Valperiode

I samsvar med selskapslovgjevinga, aksjelova, lov om interkommunale selskap og kommunelova kapittel 11, bør valperioden for styremedlemmane i dei kommunale selskapa og føretaka vere to år. I kommunelova § 66, som regulerer valperioden for styremedlemmane i kommunale foretak, heiter det: «Valgperioden for styremedlemmer er to år med mindre annet er fastsatt i vedtektene. Valgperioden kan ikke settes lenger enn fire år». For å sikre kontinuitet i styra bør halve styret vere på val kvart år.

Gildskap og uavhengighet

KS tilrår inga forbud mot å velgje folkevalte eller tilsette i kommunen til styremedlem i selskap kommunen har eigarrandeler i, men tilrår at kommunen bør vurdere kor ofte vedkommande vil bli inhabil. Skulle ein bli ugild ofte, må ein vurderer om dette vil gjere det lite turvande å velgje den aktuelle personen til styremedlem.

For å unngå uheldig rolleblanding er det som hovedregel tilrådd at faste medlem av formannskapet ikkje sit i styre for kommunale heileigde aksjeselskap. Som eigarorgan bør kommunestyret vere heilt uavhengig til å handsame saker, velgje, og avsettje styrer for dei kommunalt heileigde aksjeselskapa. Ei god eieroppfølging, der verksemda blir vurdert opp mot eigarr sine mål og forventningar, blir best viss det ikkje kan bli stilt spørsmål ved om eigarorganet sine medlemmar er uavhengige.

Valkomite

KS og Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES) tilrår bruk av valkomite og at dette bør vere ein del av vedtektene. Kompetente valkomitar med retningslinjer for arbeidet kan leie til ryddige og gode prosesser med å vurdere og fremje eigna kandidater til det einskilte styre. Det bør vedtektsfestast for alle interkommunale selskap at representantskapa velgjer valgkomite. Det bør vedtektsfestast at

deleigde aksjeselskap skal ha valkomite. Det bør utarbeidast egne instruksar for valkomiteane der ansvaret for å fremje forslag til kompetente styrekandidatar fremgår.

For kommunalt helegide aksjeselskap bør det vedtektsfestas ein felles valkomite for alle helegide selskap. Generalforsamlinga peikar ut ein valgkomite bestående av tre medlemmer

av kommunestyret. Rådmannen kan ha ein sekretariatsfunksjon. Generalforsamlinga velgjer valgkomiteen sin leiar. Ein slik samannsetnad er gunstig med tanke på at medlemmane i kommunestyret er eigarorganet og har kjennskap til dei ulike selskapa. Det bør utarbeidast egne instruksar for valkomiteane der ansvaret for å fremje forslag til kompetente styrekandidatar fremgår.

Samansetnad av styret

Det er inga fasit for kva som er ein optimal styresamansetnad, korkje når det gjeld tal styremedlemmer, kompetanse, kjønnsamansetnad, alderssamansetnad eller liknande. For å setta kontroll- og rettleiingsansvaret ovanfor den daglege leiinga er det naudsynt med tilpassa kompetanse og erfaring.

Skal eit styre kunne utøve reell styring må styret sin kompetanse og erfaring, utfylle og supplere dagleg leiar. NIBR uttrykkjer at det er særleg styreleiar sin kompetanse som er viktig i så måte: *«For at et styre skal gjøre en god jobb er det viktig at det er velfungerende. Åpenhet, tillit og respekt bør prege styremedlemmenes samhandling og forholdet mellom styret og selskapets administrative ledelse.»*

«Ved siden av å vurdere det enkelte styremedlemmets kompetanse, erfaring og motivasjon for å gå aktivt inn i styrerollen bør valgkomite og eierorgan også leggje vekt på styremedlemmane si evne og vilje til å jobbe saman som eit velfungerande kollegium. Det innebærer blant annet at styret preges av mangfold, både i kompetanse og kjønnsfordeling. Det vises til kommuneloven § 80 a8 og aksjeloven § 20-6 som gjelder kjønnsrepresentasjon i styrer hvor kommuner eller fylkeskommunes eier minst to tredeler av selskapet, dette gjelder også interkommunale selskaper og kommunale foretak. Det anbefales at en slik tilnærming tilstrebes for alle deleide aksjeselskaper kommunen har eierandeler i.»

Godtgjering

Vaksdal kommune skal ha som prinsipp at godtgjering for styret skal vere på eit moderat nivå, og framstå som rimeleg ut i frå styret sitt ansvar, kompetanse, tidsbruk og

Kompleksitet i arbeidet. Leiar sitt lønnsnivå i selskap der kommunen er ein betydeleg eigar skal liggje på eit konkurransedyktig nivå, men ikkje vere lønnsleiande.

Opplæring av styrerepresentanter

Undersøkingar som KS har utført viser at politikarar generelt manglar kompetanse om styring etter aksjelova, lov om interkommunale selskap og kommunelova. Det er Vaksdal kommune, som eigar, som har ansvar for å sikre at styret har naudsynt kompetanse for å kunne leie selskapet på ein god måte og slik at det når selskapet sine mål. KS tilrår å gjennomføre obligatoriske kurs eller eigarrskapsseminar for folkevalte styremedlem.

Forslag til retningslinjer

- Alle styrerepresentantar valt av kommunen til i aksjeselskar, interkommunale selskap og kommunale foretak lyt gjennomføre eit kurs i styrearbeid og kommunen sin eigarstrategi.
- Kurs i styrearbeid gjennomførast 2 gonger kvar valperiode.
- Kommunestyret skal som del av folkevalgtopplæringa få innføring i kommunen sin eigarstrategi.
- Plan-/økonomiutvalet skal i løpet av dei første 6 månadene av valperioden ha seminar om kommunen sin eigarstrategi.

Nærmare om prinsipp 6: «Styret sitt arbeid bør vere strukturert, kompetent og vere gjenstand for jamnlege evalueringar»

Styret si oppgåve – gjennom kontroll og rådgjeving – er å leie til mest mogeleg effektiv drift for eigar, og realisering av vereksmda sine mål. Styret er ansvarleg for å utarbeide klåre mål og strategiar for selskapet innanfor ramma av vedtektene og dei mål og forventningar som vert formidla fra eigar. Styret sitt arbeid skal vere strukturert, kompetent og bli jamnleg evaluert.

Styret har det overordna ansvaret for forvaltninga av selskapet. Det skal ta ivare ein uavhengig kontrollfunksjon ovanfor selskapet si leiing på vegne av eigarane. Styret skal syte for en forsvarleg organisering av verksemda, tilsette dagleg leiar og føre tilsyn med dagleg leiing og selskapet si verksemd.

Mål og strategi for selskapet

Styret er forventa å utarbeide klåre mål og strategiar for selskapet innanfor ramma av vedtektene og eigar sine resultatmål og forventningar. Ein bør freiste å settje mål som gjer at selskapa kan rapportere på graden av måloppnåing, og at effektivitet og måloppnåing kan vere gjenstand for evaluering.

Risikoprofil og internkontroll

Styret skal fastsettje kva for risikoprofil selskapet skal ha og sjå til at selskapet har god intern kontroll, tilstrekkelege system og ressursar for å sikre at lovføresegn etterlevast og at selskapet har tilstrekkelege system for risikostyring.

Plan for eiga arbeid

Styret lyt ha ein plan for eiga arbeid, arbeide aktivt med eiga kompetanseutvikling og evaluere verksemda si. For å leie til at arbeidet i styret skjer på ein systematisk og

god måte bør styret lage ein årsplan for arbeidet og leggje opp til ein møtefrekvens

som sikrer at styret kan ta ivare sine funksjonar. Styret bør utarbeide instruks for dagleg leiar og for eige arbeid(styreinstruks). Styreleiaren har eit særleg ansvar for å sikre at arbeidet i styret fungerer godt.

Registrering av styreverv

KS tilrår at alle som tar på seg seg styreverv for kommunale selskap bør registrere vervene for allment innsyn. Vaksdal kommune er som folkevalte organ avhengig av tillit når det gjeld både forvaltning og styring. Openheit rundt kva for andre roller lokalpolitikarar har i samfunnslivet er viktig for å unngå mistanke om rolleblanding. Registrering i kommunesektoren sitt eige styrevervregister vil i seg sjølv auke medvedskapen om dei ulike rollane ein lokalpolitikar har og under dette vere til nytte ved vurdering av spørsmål om ugildskap. Alle som tar på seg styreverv for kommunale selskap skal registrere verva på www.styrevervregisteret.no

Styreforsikring

Styremedlem i aksjeselskap er personleg ansvarleg for sine standpunkt i styret og kan pådra seg personleg erstatningsansvar (jf. aksjelova § 17-1). I KS sin tilrådingar om eigarstyring, selskapsleiing og kontroll er det tilrådd at selskapa aktivt gjer ei konkret vurdering av behovet for styreforsikring for styremedlemmane. Forsikringa gjeld det økonomiske ansvaret, ikke det strafferettslege. Vaksdal kommune slutter seg til dette.

Nærmare om prinsipp 7:» Det skal være openheit knytt til kommunen sitt eigarskap i selskap.»

Generelt

Kommunen vil praktisere openheit ved at ållmeinta får tilgong til informasjon innanfor dei rammer som er gitt i selskapslover og forvaltningslova. Høg grad av openheit bidreg til demokratisk innsyn knytt til kommunen sin utøving av eigarskap eierskap.

Kommunen forventar at selskapa er opne om viktige tilhøve knytt til verksemda. Tilgong til oppdatert informasjon på selskapa sine nettsider gjer det mogeleg for kommunen, andre eigarar og interessentar elles (under dette ållmeinta) løypande å vurdere selskapa si verksemd, resultat, utvikling og måloppnåing. Tilgong til relevant informasjon er ein viktig føresetnad for god eigarskapsutøving (St.meld 27).

Vaksdal kommune vil årleg utarbeide ei eierskapsberetning som vert lagt frem for kommunestyret med status for eigarskapen, styresamansetnad og økonomiske nøkkeltal. På denne måten vil også kommunen gjere sitt til å praktisere openheit som er eit sentralt prinsipp for demokratisk omsyn.

Arkivlova

Selskapa som kommunane eig utfører viktige samfunnsmessige oppgåver som er viktig å dokumentere for ettertida. Føremonet med arkivlova er å ta vare på dokumentasjon som har betydeleg verdi slik at dei kan bli tatt vare på og tilgjengeleg i ettertid.

Vaksdal kommune vil arbeide for at dei selskap kommunen opptrer som eigar i skal underkaste seg dei same arkivkrav som offentleg verksemd. I kommunale foretak følgjer dette av lova. I selskap der kommunen har aksjemajoritet vert det tilrådd å følge arkivlova med føresegn.

Dette er ein lekk i at kommunen ynskjer å tilstrebe størst mogeleg openheit rundt eigarskapen sin.

Nærmare om prinsipp 8: «Kommunen sitt eigarskap skal bidra til samfunnsansvarleg forretningsdrift»

Eigarskapsmeldinga skal vise kva Vaksdal kommune vil oppnå med si deltaking og eigarinteresse i selskap og kva kommunen vil med kommunale foretak. Til skilnad frå private eigarar, der ein sterk drivkraft er profitt og økonomisk verdiskaping, har Vaksdal kommune som eigar ein større strategisk fokus på den einstilte teneste og kva plass tenesta har i samfunnsutviklinga kommunen har ansvar for. I dette perspektivet er det i både kommunens og mottakarane sin interesse at kommunen utøver aktiv eigarstyring slik at selskapa og føretaka kan utvikle seg slik Vaksdal kommune som verksemdseigar og ansvarleg for ein total tenesteproduksjon for sine innbyggjarar meiner er rett.

I dag er det forventa at bedriftar integrerer samfunnsansvar i forretningsdrifta og i utøving av eigarstyring. Bedriftane sine interessenter har forventningar til at eigarane tek etiske, miljømessige og sosiale problemstillingar som er relevante i høve til kjerneverksemda på alvor. Dette kan være saker som har betydning for befolkninga generelt og kundane/brukarane spesielt.

Kommunalt eigde bedriftar vert i større grad enn private oppfatta som ein integrert del av samfunnet og folk sine forventningar til miljømessige og sosiale konsekvensane er tilsvarande større.

Vaksdal kommune forventar at alle selskap der kommunen er eigar skal ta eit aktivt samfunns- og miljøansvar. Det er forvanta at selskapa har retningsliner og eit medvetent forhold til miljøansvar, etiske retningsliner, HMS, arbeid med likestilling, arbeid mot misligheit og korrupsjon og effektiv ressursbruk ved anskaffingar.

Kommunane forventar at selskapa legg til grunn og innarbeidar dei same etiske retningslinene og det same miljøansvaret som gjeld for Vaksdal kommune.

Eigaroppfølging – mynde, roller og oppgaver

Som en del av en langsiktig og enhetlig eieroppfølging er det viktig at roller og ansvar på politisk og administrativt nivå er klart.

Politisk og administrativ eigaroppfølging

Kommunestyret

- Kommunestyret er kommunens øvste organ og har såleis ei sentral rolle ved:
- Etablering og avvikling av selskaper
- Vedtaking av kommunal eigarstrategi
- Oppfølging, tilsyn og kontroll med kommunen sine eigarinteresser.
- Handsaming av eigarskapsmeldinga

Kommunestyret skal sjølv fatte vedtak om oppretting/avvikling av eit kommunalt føretak (KF) samt etablere vedtekter for føretaket, jf Kommuneleva §§ 62 og 63. Kommunestyret er direkte overordna styret i eit kommunalt føretak, og utgjør såleis Generalforsamlinga for føretaket. Kommunestyret handamar årsbudsjett og årsmelding/årsrekneskap for KF.

Kommunestyret kan fatte vedtak om deltaking, uttreden, opptak av nye deltakarar samt avvikling av eit interkommunalt selskap (IKS), under dette vedta selskapsavtalen, jf lov om Interkommunalt selskap §§ 4 og 32. Er det lagt til grunn tilskot frå deltakarane som føresetnad for budsjetta, er ikkje budsjetta endelege før kommunestyret har handsama budsjett etter KI § 45. Kommunestyret op nemner kommunen sine representantar til representantskapet i IKSer, jf lov om Interkommunale selskap § 6.

Kommunestyret er avgjerdsorgan ved etablering av aksjeselskap (AS), under dette kjøp og sal av aksjar.

Kommunestyret skal etter kommuneleva tilsvarende fatte vedtak vedrørande deltaking i interkommunalt samarbeid, vertskommunesamarbeid og andre tilsvarende juridiske einingar.

Formannskapet

Formannskapet sitt arbeids- og ansvarsområde er etter kommuneleva:

- Formannskapet skal behandle og innstille til kommunestyret forslag til økonomiplan, årsbudsjett og skattevedtak - §8
- Hastekompetanse etter kommuneleva § 13. Formannskapet gis myndighet til å treffe vedtak i saker som skulle vært avgjort av anna organ, når det er nødvendig at vedtak treffes så raskt at det ikkje er tid til å innkalle dette.

Formannskapet er kommunen sitt økonomiutval. Formannskapet handsamar alle økonomisaker av overordna art, og alle økonomisaker som krev budsjettendring skal formannskapet handsame. Formannskapet har særleg ansvar for at det vert utarbeidd gode målsetjingar, planar og andre styringsdokument for tenestene innan utvalet sitt arbeids- og ansvarsområde. Gjennom dette

arbeidet, og gjennom oppfølging av administrasjonen sitt arbeid, skal utvalet bidra til at dei tenestene Vaksdal kommune gjev er så gode som råd.

Kommunestyret har særskilt delegert mynde til formannskapet mellom anna når det gjeld:

- Næringsarbeid – ta initiativ til nærings- og utviklingsarbeid i Vaksdal kommune i samarbeid med Vaksdal Næringssselskap. Nærings saker av økonomisk art som ikkje er delegert til Vaksdal Næringssselskap.

Ordføraren

Ordføraren er kommunens representant i årsmøter/generalforsamlingar der slik representasjon ikkje er særskilt utpekt av kommunestyret.

Ordfører kan bemyndige ein eller fleire representantar til å møte for seg. I dei tilfeller kommunestyret har valt kommunen sine representantar til representantskap, vert det rekna som at delegasjonen er gitt.

Fullmektig

Med dei unntak som er nemnt nedanfor, har fullmektigen alle dei rettar kommunestyret har som eigar. Endring av formålsparagrafen i vedtektene og sal av kommunen sine aksjer skal på førehand ha vore lagt fram for kommunestyret.

Kommer innkalling til generalforsamling for seint til å kunne fremjast som sak for kommunestyret, blir saka lagt fram for formannskapet til avgjerd. Er det heller ikkje tid til å leggje saka for formannskapet avgjer fullmektigen stemmegjevingsspørsmålet på veigne av kommunestyret.

Den som møter som fullmektig pliktar å rapportere tilbake til kommunestyret etter avholdt generalforsamling. Dette kan i praksis foregå ved at vedkommande rapporterar tilbake til rådmannen som så oppsummerar og rapporterar resultat frå generalforsamlingar og representantskapsmøter i ein årleg eigarberetning som går til kommunestyret.

Retningslinene gjeld og for ekstraordinær generalforsamling.

Valnemnd

Valnemnda er valgkomite for kommunens styremedlemmer. Også for aksjeselskap og interkommunale selskap der desse selskapene ikkje har egne valkomitear.

Valnemnda si innstilling bør grunngjevast skriftleg og leggje vekt på dei krav som går fram av eigarskapsmeldinga her.

Eigarmøter mellom kommunen og selskap og foretak

Det bør etablerast ei ordning med eigarmøter med dei viktigaste verksemdene, der kommunen har ein dominerende påverknad. I eigarmøta får kommunen informasjon om verksemdene og høve til å

formidle forventningar til utviklinga av verksemda. Forventningar til avkastning, utbytte og resultat vil vere ein sentral del av dialogen med det einskilte selskap.

Grunnleggjande for all informasjon som blir gitt frå selskapa i eigarmøta må vere dei lovmessige krav til at alle eigarar skal handsamast likt. Av denne grunn er det viktig å halde fram at saker som krevjer tilslutnad frå eigarane skal takast opp i representantskapa for selskapa (IKS) og generalforsamling (AS). Signal frå eigarane til styret skal og bli fremja i deasse organ.

Møta bør leggast slik at dei gir kommunen grunnlag for, og rimeleg tid til, å ta ivare eit aktivt eigarskap gjennom å forberede og fremje saker til selskapene sitt representantskap og generalforsamling. For rådmannen blir slike eigarmøter eit verdifullt tilskott til den administrative oppfølginga av eigarskapen.

Rådmannen

Rådmannen har ansvar for å halde seg orientert om all verksemd som blir driven på vegne av kommunen, også den som foregår i kommunen sine selskap og føretak. Rådmannen har med det ansvar for den administrative kontakten med leiinga i selskapa. Rådmannen skal følgje med på at selskapa rapporterar slik det blir forventa og legg fram saker for Politisk handsaming.

Rådmannen bistår kommunen sine representantar i representantskap, bedriftsforsamlingar og generalforsamlingar med å avklare kommunen sine vedtekne eigarstrategiar og politisk vedtekne standpunkt og krav.

Rutinar /årshjul for eigarskapsoppfølging i Vaksdal kommune

Tidspunkt	Handling
Kvart fjerde år	<p>I konstituerande møte etter val, opnemner kommunestyret føretak og representantar til generalforsamlingar/representantskap der Vaksdal kommune har eigarskap/eigarinteressar.</p> <p>Kommunestyret velgjer Kontrollutvalet.</p> <p>Etter konstituerande kommunestyremøte vert det organisert eigarseminar som del av folkevaltopplæringa for kommunestyret, der kommunen sitt eigarskap er tema. Eigarseminaret lyt vere avholdt innan 6 månader etter konsituerande møte.</p> <p>Etter eigarseminaret vert Eigarskapsmeldinga handsama. Under dette arbeidet vert det arbeidd fram kompetanseplan for eigarskapsforvaltninga som omfattar:</p> <p>Folkevalte</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunestyret • Formannskapet (plan/økonomiutvalet) <p>Eigarskapsrepresentantar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utsendingar • Styreleiar • Styremedlemmar <p>Eigarskapsmeldinga vert rullert seinast innan 31.12 året etter konsituerande møte.</p> <p>Kontrollutvalet legg fram plan for selskapskontroll som vert handsama og endeleg vedteke av kommunestyret. Kommunestyret kan ta stilling til eventuelt trong for å utarbeide retningsliner for Kontrollutvalet sin kontroll med kommunen sine interesser i selskap, og kva for dokument som skal sendast til Kontrollutvalet (jf framlegg til ny kommunelov § 23-6 (4))</p>
2 kvart år	Delta på opplæringsprogram i handtering av kommunalt eigarskap.
Årleg	<p>I første tertial: handsame saker til generalforsamlingar/representantskap og gje fullmakt og føringar til eigarrepresentantane i generalforsamlingane/representantskapa.</p> <p>I første tertial: Handsame åreberetning og årsmelding for kommunale føretak, og under dette vurdere om styringsdokumenta er tilstrekkelege.</p> <p>Saman med kommunestyret si handsaming av årsrekneskapen og årsmeldinga: Kommunestyret får gjennomgang av eigarskapsmeldinga til handsaming. Som del av dette arbeidet plan for kompetanse i kommunalt eigarskap vurdert og eventuelt justert.</p> <p>Kontrollorgana gjennomfører selskapskontroll.</p>
2 kvart år	Delta på opplæringsprogram i handtering av kommunalt eigarskap.
Løypande/når sak oppstår	<p>Treffe vedtak om oppretting av kommunale føretak, selskap el. Kommunen sine prinsipp for eigarskap er førande for vurderingane.</p> <p>Etablere/justere vedtekter for eigarorgana.</p> <p>Handsame lovpålagte oppgåver og ta stilling til eventuell delegering.</p>

Eigarstyring oversikt over portefølje

Aksjeselskap

Selskap: Vaksdal Næringssselskap	
Stiftingsår	1997
Selskapets formål:	Å fremja næringsutvikling i Vaksdal kommune gjennom å utvikla eksisterande verksemder og ressursar samt skapa ny verksemd, herunder å førestå rådgjeving og finansieringshjelp til næringsverksemd. (jf vedtektene)
Kommunens eigarandel:	67,55 % - 602 aksjar Etter vedtektene skal Vaksdal kommune ha minst 51 % av aksjane. Vaksdal kommune skal ha to styremedlemmar.
Kommunens representantar:	Jan Hansen, (Karin Nordheim Flatekval personleg vara) Brita Hesjedal Lunde, (Frode K. Dyvik personleg vara), Bjørn Roald (Karin Groth personeleg vara)
Om verksemda:	Det skal ikkje utbetalast utbytte til aksjonærane. Eventuelt overskot skal avsetjast til vidare realisering av selskapet sitt formål. Styret skal ha 5- 7 personar med personlege varamenn. Ordinær generalforsamling skal haldast i Vaksdal kvart år innan juni månad. Dagleg leiar utøver det daglege ansvaret, jf aksjelova. Kontorstad er Vaksdal kommune.
Økonomiske nøkkeltal:	Går fram av budsjett og årsrekneskap. Selskapet har signalisert trong for å gå gjennom selskapets økonomiske bærekraft og ynskjer at eigarne skal ta stilling til denne.
Kommunens forventningar:	Retningslinjer for bruk av fond og eigenkapital er særskilt vedtekne ved oppstart av selskapet: <i>«Selskapets fond og eigenkapital skal anvendast til vidareutvikling av eksisterande næringsliv, etablering av ny verksemd og til andre næringsfremjande formål. Det skal leggjast vekt på prosjekt som kan gje lønsame og varige arbeidsplassar i Vaksdal kommune. Fond og eigenkapital skal anvendast i samsvar med den til kvar tid gjeldande næringsplan for Vaksdal kommune. Det kan ikkje gjevast støtte til sanering av gjeld eller til den løpande drift av verksemder eller kommunen. Det kan heller ikkje gjevast støtte til verksemder som vert gjeve betydelege overføringar over statsbudsjettet. Dette gjeld særleg dei tradisjonelle primærnæringsane.»</i> I retningslinjene vert det i tillegg uttrykt at hovudregel er at fondets støtte ikkje overstig 50% av det totale kapitalbehov for eit prosjekt. Statlege stønadsordningar skal som hovudregel søkjast først, og det skal ikkje vere stønad til same tiltak frå stat og kommune. Det er krav om eigenkapital som vert individuelt vurdert. Saker som gjeld refinansiering skal vurderast omhyggjeleg og endeleg vedtak skal alltid gjerast av styret for VNS. Endring av retningslinjer kan vedtakast av generalforsamlinga. Hovudverkemiddel for fondet skal vere tilskott. Desse skal finna sitt grunnlag i selskapets fondsmidlar. Styret pliktar til ei kvar tid å forvalte og sikra selskapets eigenkapital. Selskapets eigenkapital kan nyttast til følgjande formål: <ul style="list-style-type: none"> • Aksjeteikning • Ansvarlege lån • Lån på særskilte vilkår • Plassering av likvide midlar på eigen rentebærande disponibel konto Elles forventar kommunen at: <ul style="list-style-type: none"> • VNS samarbeider med eksisterande næringsliv og andre offentlege myndigheitar • Er ein drivkraft for utvikling av ny og eksisterande næringsverksemd • Gir rettleiing og motivering av etablerarar fram til realisering og finansiering av prosjekt • Arbeidar i og med nettverk og nettverkstenester lokalt og regionalt, og opprettar og formidlar lokal idebank for etablering/etableringsområde Kommunen sitt motiv for eigarskapen er av Samfunnsøkonomisk karakter.
Kjelde	Vedtektene, stiftingsdokument og saka bak oppretting av selskapet. Rekneskapstal for 2017.

Selskap: Modalen Eksingedalen Billag	
Stiftingsår	1977 (aksjeselskap først seinare)
Selskapets formål:	Dekkje transportbehovet for Modalen og Eksingedalen
Kommunens eigarandel:	88 aksjar
Kommunens representantar:	Ordførar (varaordførar varamedlem)
Om verksemda:	Rutekøyning er selskapet si primærsatsing. Med nytt, komfortabelt materiell har selskapet ruter i Vaksdal og Modalen kommune på oppdrag for kollektivselskapet Skyss . Selskapet driv også turkøyning, taxi, godsrutar, anna transport samt verkstad.
Økonomiske nøkkeltal:	Går fram av budsjett og årsrekneskap. Det er signalisert endra rammeføresetnader for selskapet med ein del uro rundt selskapets drift og organisering.
Kommunens forventningar:	Kommunen sitt motiv for eigarskapen er av Samfunnsøkonomisk karakter.
Kjelde:	Rekneskapstal for Vaksdal kommune 2017, tilbakemelding på spørsmål frå MEB, heimesida

Selskap: BKK AS	
Stiftingsår	1920
Selskapets formål:	«Vår visjon, Vi gir morgendagen nye muligheter, tar utgangspunkt i BKKs stolte tradisjon for pionervirksomhet. Denne tradisjonen er verdifull for konsernet. Å bidra til en bærekraftig og god utvikling av samfunnet preger vår forretningsidé og vårt samfunnsengasjement.»
Kommunens eigarandel:	549 a aksjer – 0,37 %
Kommunens representantar:	Ordførar (varaordførar varamedlem)
Om verksemda:	Våre hovedaktiviteter er <u>vannkraftproduksjon</u> , energiomsetning og infrastruktur til <u>strøm</u> og <u>fiber</u> . I tillegg har vi aktiviteter innen <u>fjernvarme</u> , <u>energimåling</u> , <u>entreprenørtjenester</u> og <u>internett og telekomløsninger</u> .
Økonomiske nøkkeltal:	Går fram av årsrekneskap og budsjett. Selskapet er i omstillingar for å tilpasse seg endra rammeføresetnader i marknaden.
Kommunens forventningar:	BKK skal vere Verdiskapande, Samfunnsansvarleg, Offensiv og Påliteleg. Selskapet skal drive innanfor akseptabel risiko, vere innovativ og ein viktig aktør for utvikling av vasskrafta som ligg til deltakarkommunane. Kommunen sitt motiv for eigarskapen er av Samfunnsøkonomisk karakter.
Kjelde	Vedtekter, selskapsavtale, årsmelding med årsrekneskap 2016, heimesida til BKK

Selskap: Kommunekraft AS	
Stiftingsår	1993
Selskapets formål:	I vedtektene § 2 Selskapets formål heter det: «Selskapets formål er å formidle aksjeeiernes disponible kraft, herunder konsesjonskraft, og drive annen virksomhet tilknyttet slik formidling.»
Kommunens eigarandel:	1 aksje
Kommunens representantar:	Ordfører
Om verksemda:	Kommunekraft er eit uavhengig nonprofit selskap. Kommunekraft AS formidler bistand til aksjonærkommuner medå innhente tilbud på og inngåelse av <ul style="list-style-type: none"> - Fastpriskontrakter - Spotpris med påslag - Forvaltningskontrakter Kommunekraft AS er ikke selv part i avtalene. Kommunekraft AS bistår også kommuner som ønsker å <ul style="list-style-type: none"> - inngå avtale med egne innbyggere eller e-verk - inngå avtaler med industri eller andre bedrifter - inngå avtaler om tilbakesalg til konsesjonær - reforhandle eller forlenge allerede inngåtte avtaler
Økonomiske nøkkeltal:	Går fram av budsjett og årsrekneskap
Kommunens forventningar:	Kommunen sitt motiv for eigarskapen er av Finansielt og Samfunnsøkonomisk karakter.
Kjelde	Vedtekter, selskapsavtale, årsmelding med årsrekneskap 2017

Selskap: Fjord Norge AS	
Stiftingsår	
Selskapets formål:	Fjord Norges visjon er å være det mest profesjonelle og slagkraftige destinasjonsselskapet i Europa. Selskapets skal posisjonere Fjord Norge som verdens mest attraktive destinasjon for natur- og opplevelsesferier.
Kommunens eigarandel:	1 aksje
Kommunens representantar:	Ordfører
Om verksemda:	<i>«Fjord Norge AS er landsdelsselskapet for de fire Vestlandfylkene. I tett samspill med destinasjonsselskapene og næringen, leder vi det internasjonale markedsarbeidet for Fjord Norge regionen.»</i>
Økonomiske nøkkeltal:	Går fram av budsjett og årsrekneskap
Kommunens forventningar:	Kommunen sitt motiv for eigarskapen er av Samfunnsøkonomisk karakter. <i>«Fjord Norge AS skal gjennom målrettet internasjonal markedsføring bidra til økt trafikk og sesongforlengelse og dermed tilrettelegge for bedret lønnsomhet i reiselivstilknyttede bedrifter i regionen. Fjord Norge AS skal ved formidling av markeds- kunnskap bidra til at reiselivsnæringen i regionen tilbyr markedstilpassede produkter og teneste»</i>
Kjelde	Vedtekter

Selskap: Vaksdal Næringspark	
Stiftingsår	1998
Selskapets formål:	Utvikling av næringsområde i Vaksdal kommune
Kommunens eigarandel:	100%
Kommunens representantar:	Kjartan Haugsnes, personeleg varamedlem: Arne Normann
Om verksemda:	« Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers» Vedtatt avvikla
Økonomiske nøkkeltal:	Går fram av budsjett og årsrekneskap.
Kommunens forventningar:	Selskapet er vedtatt avvikla, jf møte i Generalforsamlinga 01.10.2018
Kjelde:	K- sak 105/97, Årsrekneskap og årsrapport 2017, Brønnøysund, vedtekter, K sak 74/2015

Selskap: Vaksdal Senter Utvikling AS	
Stiftingsår	2008
Selskapets formål:	Å eige og utvikle Vaksdal senter, samt dertil høyrande verksemd. Å organisere eit samarbeid for å fremje og styrke drift av Vaksdal senter.
Kommunens eigarandel:	200 aksjar; 8,7%
Kommunens representantar:	Truls Morten Kaland
Om verksemda:	Aksjonæravtalen vart inngått mellom Vaksdal kommune, Coop Hordaland AS, Sæterdal As og Vaksdal Senter AS. Selskapet er eigarselskap for aksjonæranes eigardel i Valsdal senter i Forretningsbyggets 1. etg. samt fellesarealer.
Økonomiske nøkkeltal:	Ikkje motteke budsjett og årsrekneskap
Kommunens forventningar:	Selskapet skal bidra til utvikling av Vaksdal senter og Sameiget Vaksdal senter. Selskapet skal også utvide samarbeidet med øvrige næringsdrivande i nærmiljøet. Kommunens eigarskap er av finansiell og samfunnsøkonomisk karakter
Kjelde:	Stifelsesdokument av 21.01.2008, Samarbeidsavtale av 05.07.2007, F- protokoll 07.05.2007, Årsrekneskap og årsrapport 2016, Brønnøysund

Interkommunale Selskap

Selskap: BIR	
Stiftingsår	01.07.2002
Selskapets formål:	BIRs visjon er å vere vestlendingane sin eiga miljøbedrift som skal vere eit moderne og tillitvekkande selskap.
Kommunens eigarandel:	1,61 %
Kommunens representantar:	Bedriftsforsamling: Ordførar (varaordførar varamedlem) BIR klagemnd: Arne Normann
Om verksemda:	Konsernet BIR har en todelt struktur, delt mellom offentlege renovasjonsoppgåver og konkurranseutsatte tenester. ‘ <i>«Hovedmålene for BIR er å tilby god service, opprettholde et godt omdømme, bidra med miljøfremmende tjenester, opprettholde stabile og lave priser til husholdningskundene, samt gi avkastning til eierne. BIR utnytter ressursene i bosset og tar ut verdier i hele avfallets verdikjede.»</i> (årsrapport 2016)
Økonomiske nøkkeltal:	Går fram av budsjett og årsrekneskap
Kommunens forventningar:	Selskapets strategi skal vere i samsvar med Nasjonal Avfallsstrategi. Det gir lav strategisk risiko. Selskapet skal ha ein markedsrisiko som er tilpassa konjunktusvingningar, strukturendringar og endringar i marknaden sjølv med låg strategisk risiko. Selskapet skal utvikle miljøvenlege tiltak for avfallshandtering, vere innovativ og kostnadsberande. Selskapet lyt arbeide for auka kunnskap om miljøvennleg avfallshandtering både privat og profesjonelt. Kommunen sitt motiv for eigarskapen er av Samfunnsøkonomisk karakter.
Kjelde:	Selskapsavtale, årsmelding med årsrekneskap for 2017, heimesida

Selskap:DIHVA (Driftsassistansen i Hordaland. Vann og Avløp IKS)	
Stiftingsår	2000
Selskapets formål:	«Selskapets formål er å være et kompetansesenter for vann- og avløpstjenester.»
Kommunens eigarandel:	Årleg avgift knytt opp mot innbyggjartal.
Kommunens representantar:	Willy Andre Gjesdal (adm) Vara: Dag Seim (adm)
Om verksemda:	«Selskapet skal utføre og formidle tjenester og produkter, slik som driftsassistanse eller driftsansvar, kvalitetssikring, analysevirksomhet, opplæring, erfaringsutveksling og informasjonsvirksomhet. Selskapet kan inngå samarbeidsavtaler eller delta i andre foretak i den grad dette er formålstjenlig.»
Økonomiske nøkkeltal:	Går fram av budsjett og årsrekneskap
Kommunens forventningar:	Kommunen sitt motiv for eigarskapen er av Samfunnsøkonomisk karakter.
Kjelde:	Vedtekter, heimeside, årsrekneskap for Vaksdal kommune 2017

Selskap: Interkommunalt arkiv	
Stiftingsår	1987
Selskapets formål:	IKAH sitt føremål er å arbeide for at verdifullt arkivmateriale i eigarkommunane vert teke vare på og sikra som informasjonskjelder for samtid og ettertid, og gjort tilgjengeleg for offentleg verksemd, forskning og andre administrative og kulturelle formål, jf. Lov om arkiv § 6 (arkivlova).
Kommunens eigarandel:	Årleg avgift etter innbyggjartal. 2,85 %
Kommunens representantar:	Varaordførar (ordførar varamedlem)
Om verksemda:	<p>IKAH tilbyr ei rekkje tenester innan arkivforvaltning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arkivplan • Arkivrutinar • Planlegging av arkivfunksjon • Ordning, periodisering • Depotteneste • Kurs <p>Selskapet skal yte deltakarane desse tenestene som er finansierte gjennom det årlege driftstilskotet:</p> <p>a) ordning og katalogisering av deltakarane sine eldre arkiv b) utarbeiding og revisjon av overordna arkivplanar for deltakarane c) lokale kurs om arkivfaglege emne d) tilsyn med at arkivdanning og arkivlokale hos deltakarane er i samsvar med føresegnene i lov om arkiv og forskrift om offentlege arkiv e) rettleiing om arkivfaglege spørsmål f) rettleiing om bevaring av elektroniske arkiv</p> <p>Selskapet skal drive fagleg utviklingsarbeid for å gi deltakarane nødvendig og oppdatert rettleiing om arkivfaglege spørsmål.</p> <p>Kvar deltakarkommune har rett til å få utført arbeid i samsvar med kommunen sitt driftstilskot. Styret gjer vedtak om dei årlege rammene for dette arbeidet. Interkommunalt arkiv i Hordaland og den einskilde deltakarkommunen avtalar årleg kva oppgåver dette arbeidet skal omfatte.</p>
Økonomiske nøkkeltal:	Går fram av budsjett og årsrekneskap
Kommunens forventningar:	<p>Selskapet skal yte deltakarane desse tenestene som er finansierte gjennom det årlege driftstilskotet:</p> <p>a) ordning og katalogisering av deltakarane sine eldre arkiv b) utarbeiding og revisjon av overordna arkivplanar for deltakarane c) lokale kurs om arkivfaglege emne d) tilsyn med at arkivdanning og arkivlokale hos deltakarane er i samsvar med føresegnene i lov om arkiv og forskrift om offentlege arkiv e) rettleiing om arkivfaglege spørsmål f) rettleiing om bevaring av elektroniske arkiv</p> <p>Selskapet skal drive fagleg utviklingsarbeid for å gi deltakarane nødvendig og oppdatert rettleiing om arkivfaglege spørsmål.</p> <p>Kommunen sitt motiv for eigarskapen er av Samfunnsøkonomisk karakter.</p>
Kjelde:	Selskapsavtalen, årsmelding med årsrekneskap 2017, heimesida.

Kommunalt føretak

Selskap: AO Senteret	
Stiftingsår	2004
Selskapets formål:	Foretaket skal tilby personar som ikkje kan få arbeid på det ordinære arbeidsmarkedet, arbeidsoppgåver som er tilpassa den einskilde si yteevne. Arbeidet i verksemda skal bidra til å utvikle ressursar hjå deltakarane gjennom kvalifisering og tilrettelagde oppgåver. Målgruppa for foretaket må kunne utføre arbeid i.h.t. føremål den yrkeshemma må ha fått tilsagn om, og ha rettigheter til uførepensjon eller andre ytingar frå NAV stat.
Kommunens finansiering:	Avtale om medfinansiering av tiltaket mellom Vaksdal kommune og NAV.
Kommunens representantar:	Anita Sævild (leiar) personleg varamedlem: Ann Marit Mehus Lie, Magne Hestad (nestleiar) personleg varamedlem: Jan Hansen, Evelyn Boge (personleg varamedlem ordførar Eirik Haga), Roald Hesjedal personleg varamedlem: Line Eide Vik
Om verksemda:	Deltakarane i tiltaket er tilsett i eit arbeidssamvirke, med produksjon og omsetnad av varer og tenester.
Økonomiske nøkkeltal:	Går fram av budsjett og årsrekneskap
Kommunens forventningar:	Vilkår og regelverk for tiltaket vert fulgt. AO- senteret skal tilby lovmessige og forsvarlege tenester til målgruppa etter det til einkvar tid gjeldande regelverk og rammer fastsatt av kommunestyret. Kommunen sitt motiv for eigarskapen er av Samfunnsøkonomisk karakter.
Kjelde:	K sak 40/04, vedtekter for AO- senteret, Avtale om medfinansiering mellom AO senteret KS og Vaksdal kommune 01.02.2010, Årsmelding og årsrekneskap 2017.

Interkommunalt samarbeid, jf kommunelova § 27

Selskap: Bergen og Omland friluftsråd	
Stiftingsår	
Selskapets formål:	Friluftsrådet si oppgåve er i samarbeid med deltakarkommunane, offentlege etatar på alle nivå og interesserte organisasjonar å arbeide for: <ol style="list-style-type: none"> Sikring, tilrettelegging og drift av friluftsområder av forskjellige slag til allmeint bruk Større forståing for «<i>friluftslivets betydning, betre friluftskultur og utbredelse av friluftsliv</i>»
Kommunens deltaking:	BOF er eit interkommunalt samarbeidsorgan mellom kommunane Askøy, Austevoll, Austrheim, Bergen, Fjell, Fusa, kvam, Lindås, Meland, Os, Osterøy, Radøy, Samnanger, Sund, tysned, Øygarden og Vaksdal. Vaksdal kommune har rett til å opnemne ein repesentant med stemmerett.
Kommunens representantar:	Ordførar
Om verksemda:	Friluftsrådets faste organ er årsmøtet, styret og eit sekretariat som står for dagleg drift. Rådet har mynde til å ta opp lån og pantsette eigedom og verdiar.
Økonomiske nøkkeltal:	Deltakarkommunane skal betale tilskott til BOF. Årsmøtet fastset eit årleg per capita beløp tufta på innbyggjartal førre år. Budsjettframlegg som innebærer meir enn 2% reell auke i tilskottet krevjar 2/3 fleirtal på årsmøtet. Går fram av budsjett og årsrekneskap.
Kommunens	BOF skal utøve verksemda i samsvar med føremålet for selskapet, og dei til einkvar tid

forventningar:	gjeldande vedtekter. Framlegg til forretningsplan og budsjett for neste år skal sendast deltakarkommunane for orientering. Kommunen sitt motiv for eigarskapen er av Samfunnsøkonomisk karakter.
Kjelde:	Vedtekter vedtatt på årsmøtet 26.03.2015, årsmelding med årsrekneskap for 2017.

Selskap: Osterfjorderrådet	
Stiftingsår	1999
Selskapets formål:	Næringsutvikling i samarbeid med Osterøy og Modalen kommunar
Kommunens representantar:	Ordførar (varaordførar varamedlem)
Om verksemda:	Oppretta i samband med vidareføring av Vaksdal Næringssselskap. Målsetnaden var å stimulere til næringsutvikling i ostefjordregionen. Fylkeskommunale regionale midlar har vore ein viktig del av satsinga. Kommunane har delt på å ha leiarskapen.
Økonomiske rammar:	Ikkje motteke budsjett og årsrekneskap
Kommunens forventningar:	Kommunen sitt motiv for eigarskapen er av Samfunnsøkonomisk karakter.
Kjelde:	Ksak /99

Selskap: IUA Bergen region (interkommunalt utvalg mot akutt forurensning)	
Stiftingsår	2012
Selskapets formål:	Formålet med samarbeidet er å ivareta deltakerkommunens lovfestede plikt til å ha en interkommunal beredskap mot akutt forurensning.
Kommunens representantar:	Vaksdal kommunen har rett til å opnemne ein representant til årsmøtet. Ordførar (varaordførar varamedlem)
Om verksemda:	IUA Bergen region (interkommunalt utvalg mot akutt forurensning) er opprettet i medhold av lov av 13.mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 43 og 44 og lov av 25. september 1992 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 27. Deltakerkommunene har delegert sin myndighet etter forurensningsloven § 47 til IUA Bergen region. Delegasjonen fritar ikke kommunene fra den lovfestede plikten til å ha en beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensning i egen kommune. Delegasjonen innebærer at årsmøtet i IUA Bergen region skal forvalte samarbeide Samarbeidet omfatter følgende kommuner: Askøy, Austevoll, Austrheim, Bergen, Eidfjord, Fedje, Fjell, Fusa, Granvin, Gulen, Hyllestad, Kvam, Lindås, Masfjorden, Meland, Modalen, Os, Osterøy, Radøy, Samnanger, Solund, Sund, Ulvik, Vaksdal, Voss og Øygarden Det geografiske virkeområdet er begrenset til deltakerkommunene. På land følger virkeområdet kommunegrensene. Virkeområdet på sjøen går ut til den norske grunnlinjen. IUA Bergen region sine faste organer er årsmøtet, styret og et sekretariat som står for den daglige drift.
Økonomiske nøkkeltal:	Går fram av budsjett og årsrekneskap.
Kommunens forventningar:	Kommunen sitt motiv for eigarskapen er av Samfunnsøkonomisk karakter.
Kjelde:	Vedtekter for IUA avdeling Bergen. Årsmelding med årsrekneskap 2017.

Selskap: LVK	
Stiftingsår	1977
Selskapets formål:	<p>«LVK har som formål å ivareta medlemskommunenes interesser i alle spørsmål med tilknytning til kraftutbygging, energi, kommuneøkonomi og naturmiljø. Beskatning av kraftanlegg og andre økonomiske og naturfaglige rammebetingelser for energiforsyningen står sentralt i arbeidet. LVK skal delta i den energipolitiske debatten og bidra til å fremheve de miljømessige fortrinn vannkraften har som fornybar og forurensningsfri energikilde.</p> <p>LVK vil ikke engasjere seg i konkrete fordelings spørsmål medlemskommunene imellom, med mindre de berørte kommuner ønsker det.</p> <p>LVK er partipolitisk nøytral.»</p> <p>Arbeidet skjer innenfor rammen av det arbeidsprogram landsmøtet til enhver tid har vedtatt.</p> <p>LVK organiserer kommuner som er vertsskap for vannkraftutbygging.</p>
Kommunens representantar:	
Om verksemda:	<p>«LVK er en ad-hoc organisasjon, hvor kun leder er fast ansatt. Organisasjonen er bygget opp med et landsmøte, landsstyre, arbeidsutvalg og sekretariat. I 2013 ble det opprettet to permanente underutvalg, - energirådet og eiendomsskatteutvalget (ESU).»</p>
Økonomiske nøkkeltal:	<p>«LVKs utgifter dekkes ved en årlig kontingent som hver medlemskommune betaler til sekretariatet innen utløpet av februar hvert år.</p> <p>LVK ønsker å ha en robust egenkapitalreserve for å møte uforutsette utgifter knyttet til viktige politiske saker og andre prinsipielle spørsmål som er av stor betydning for organisasjonen og dens medlemmer. Landsmøtet tar stilling til hvilke reserver som til enhver tid anses hensiktsmessig, og hvilke aktiviteter egenkapitalen skal brukes til. Landsstyret treffer nærmere vedtak mellom landsmøtene der dette er nødvendig. Kontingentens størrelse fastsettes av landsmøtet.»</p> <p>Går elles fram av budsjett og årsrekneskap.</p>
Kommunens forventningar:	<p>LVK skal ivareta medlemskommunane sine interesser i alle spørsmål om kraftutbygging. LVK er partipolitisk nøytral og tar ikkje stilling for eller mot vannkraftutbygging.</p> <p>Kommunen sitt motiv for eigarskapen er av Samfunnsøkonomisk karakter.</p>
Kjelde:	Vedtekter, årsmelding for 2017 .

Selskap: Vest brann og redning	
Stiftingsår	2017
Selskapets formål:	<p>«Formålet er å utvikle og ivareta et langsiktig faglig samarbeid mellom selvstendige brannvesen i Bergensregionen innen følgende fagområder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brannforebyggende arbeid • Brann- og redningsberedskap • Beredskap mot akutt forurensning • Nødmeldingstjeneste (110-sentral) <p>Vest brann- og redningsregion skal ikke være arbeidsgiver, men skal basere den faglige utviklingen på personell tilknyttet det enkelte brannvesen.»</p>
Kommunens representantar:	<p>Vaksdal kommune har rett til å opnemne ein representant til årsmøtet.</p> <p>Ordførar</p>
Om verksemda:	<p>Bergen kommune er administrasjonskommune, og utøver dette ansvaret gjennom Bergen brannvesen.</p>

	<p>Verkeområdet for verksemda følger grensene for deltakarkommunane: Askøy, Austevoll, Austrheim, Bergen, Eidfjord, Fedje, Fjell, Fusa, Granvin, Gulen, Hyllestad, Kvam, Lindås, Masfjorden, Meland, Modalen, Os, Osterøy, Radøy, Samnanger, Solund, Sund, Ulvik, Vaksdal, Voss og Øygarden.</p> <p>Gjennom det regionale brannsam arbeidet skal kommunane få tilgang til spesialtenester og spisskompetanse innan alle relevante fagområde. Dette inneber også tilgang til fagsystem, prosedyrar, faglege nettverk og kvalitetsstandardar.</p> <p>Det regionale brannsam arbeidet er regulert gjennom eit felles overordna plandokument basert på risikobiletet i regionen og som byggjer bru mellom brannordningane i den enkelte kommune. Dette vil gje ei tydeleg og føreseieleg skildring av samvirket mellom lokale kapasitetar og regionale forsterkningsressursar.</p> <p>Det regionale planverket vil vere felles operative handlingsplan for kommunane som kvitterer ut risiko definert i m.a. overordna ROS-analysar og i fylkes-ROS.</p>
Økonomiske nøkkeltal:	<p>Samarbeidet vert finansert ved tilskott frå deltakarkommunane slik at deltakarkommunane betaler eit grunntilskot som skal vere 20% av det samle budsjet for kommande driftsår. I tillegg betalar kvar deltakarkommune eit tilskott per innbyggjar som samla skal utgjere 80% av det samla budsjet for kommande driftsår.</p> <p>Det vert oppretta eit bunde driftsfond. Årsmøtet vedtek kva for formål fondet skal nyttast til.</p> <p>Vest brann- og redningsregion kan ikkje ta opp lån eller på annan måte pådra deltakarkommunane pliktar utover det som følger av vedtekne budsjettrammor.</p> <p>Kommunar som utfører spesialoppgåver på vegne av deltakarkommunane kan få fordelt tilskott ut i frå kriterier vedtekne av styret og budsjet.</p> <p>Den enkelte kommune må sjølv dekkje kostnader til beredskap som står i samsvar til kommunens ROS- analyse og brannordning, samt kostnader til generell kompetanseutvikling i eige brannvesen.</p> <p>Økonomiske nøkkeltal elles går fram av budsjet og årsrekneskap.</p>
Kommunens forventningar:	<p>Samarbeidet skal sikre tilgong til naudsynt kompetanse og ivareta ein god beredskap i kommunen, koordinering av kompetanseutvikling og beredskapen i regionen.</p> <p>Samarbeidet skal samla styrke kommunalt og regionalt brannvern gjennom formalisert samarbeid for dei aktuelle fagområda.</p>
Kjelde:	K sak 71/2017, Vedtekter for Vest brann og redning.

Selskap: IKT NordHordland (IKTNH)	
Stiftingsår	2018 (fram til etablering som §27- selskap er det adm. Vertskommunesamarbeid jf koml § 28- 1 a (og b).
Selskapets formål:	Samarbeidet skal ivareta samarbeidskommunane sine oppgåver innan IKT knytt til drift, driftstøtte, service, informasjonssikkerheit, samt utvikling, implementering og forvaltning av kostnadseffektive driftsløysingar og tenester.
Kommunens eigarandel:	Vaksdal kommune 4123 innbyggjarar som gir ein eigardel på 8,8%
Kommunens representant:	Vert valt ved realisering
Om verksemda:	Samarbeidet er organisert gjennom tre organ; representantskap, styre og dagleg leiar. IKT Nordhordland er leverandør av IKT tenester til kommunane Lindås, Osterøy, Modalen, Vaksdal, Meland, Radøy, Austrheim, Fedje og Masfjorden. Osterøy er kontorkommune.
Økonomiske nøkkeltal:	Går fram av budsjet og årsrekneskap.
Kommunens forventningar:	IKTNH skal bidra til at kommunenes tenester er trygge, sikre og innovative. IKTNH skal levere i samsvar med den til einkvar tid gjeldande strategiplan, vedteken av kommunestyra i samarbeidet. Kommunen sitt motiv for eigarskapen er av Samfunnsøkonomisk karakter.
Kjelde:	K sak 17/2018. Vedtekter for IKTNH som koml. § 27- samarbeid. Årsrapport og

	årsrekneskap 2017
--	-------------------

Samvirkeforetak

Selskap: KLP	
Stiftingsår	1949
Selskapets formål:	Å ta i vare medlemmanes trong for tenestepensjonsordninger. Selskapet kan også tilby andre forsikringsprodukt, enten sjølv eller gjennom andre selskap. Selskapet kan drive eller delta i einkvar verksemd som har naturleg tilhøyre til forsikringsverksemd, og einkvan annan verksemd som er tillatt for forsikringsselskap, under dette administrasjon og forvaltning av pensjonskassar.
Kommunens eigarandel:	Eigenkapitalinnskott
Om verksemda:	KLP leverar pensjons-, finans-, og forsikringstenester til både offentlege og private.
Økonomiske nøkkeltal:	Sjå årsrekneskapen for selskapet.
Kommunens forventningar:	KLP tek i vare kommunen si lovfastsatte oppgåve for tenestepensjon. Kommunen sitt motiv for eigarskapen er av Samfunnsøkonomisk karakter.
Kjelde	Vedtekter, selskapsavtale, årsmelding med årsrekneskap for 2017.

Selskap: Biblioteksentralen	
Stiftingsår	
Selskapets formål:	«Hovedformålet for Biblioteksentralen er å være serviceorgan for og hovedleverandør av produkter og tjenester til offentlige bibliotek, skoler og andre offentlige institusjoner. I tillegg kan Biblioteksentralen etablere og investere i virksomheter med det formål å betjene det totale bok-, informasjons- og kunnskapsmarkedet. Biblioteksentralen skal drives etter vanlige driftsøkonomiske prinsipper, slik at det skapes økonomisk trygghet og utviklingsmuligheter og slik at medlemmenes interesser ivaretas på beste måte. Biblioteksentralen har ikke økonomisk fortjeneste i seg selv som formål for virksomheten - herunder heller ikke for medlemmene, jf. § 15».
Kommunens eigarandel:	«§ 4 Ansvarsinnskudd Foretakets driftskapital tilveiebringes ved at medlemmene innbetaler andeler á kr. 300,- etter følgende regler: a) Kommunene minst 1 andel for hver 1200 innbyggere, men minst 1 andel. Tallet for statens siste folketelling før innmeldingsdagen legges til grunn.»
Om verksemda:	«Biblioteksentralen SA er et samvirkeforetak med skiftende kapital og skiftende medlemstall. Foretaket har forretningskontor er i Oslo kommune. Medlemmenes ansvar er begrenset til andelskapitalen. Som medlemmer kan opptas: 1. Landets kommuner. 2. Landets fylkeskommuner 3. Norsk Bibliotekforening 4. Kommunenes Sentralforbund (KS) 5. Universiteter, vitenskapelige høyskoler og statlige høyskoler som omfattes av Lov om universiteter og høyskoler (Lov av 1.4.2005 nr. 15). Biblioteksentralens organer er årsmøtet og styret.»
Økonomiske nøkkeltal:	Går fram av budsjett og rekneskap.

Kommunens forventningar:	Biblioteksentralen skal vere eit kompetansesenter for kommunal bibliotekdrift. Kommunen sitt motiv for eigarskapen er av Samfunnsøkonomisk karakter.
Kjelde:	Vedtekene, årsmelding med årsrekneskap 2017.

Vertskommunesamarbeid

Selskap: Interkommunal Legevakt	
Stiftingsår	2016
Selskapets formål:	Voss interkommunale Legevakt skal dekkje det ansvaret kommunane har etter lov av 24. juni 2011 nr. 30 om helse. Og omsorgstenester § 3-2(1) nr. 3 bokstav 2, med tilhøyrande føresegner i forskrifte av 20.03.2015 nr. 231; Akutforskriften.
Kommunens representantar:	Kvar deltakarkommune kan stille med to representantar i Samarbeidsutvalet for legevakt, jf samarbeidsavtalen pkt. 11.
Om verksemda:	Samarbeidet er eit administrativt vertskommunesamarbeid med heimel i kommunelova § 28- 1 a. Samarbeidsavtalen er inngått med heimel i kommunelova § 28 – 1 b. Vertskommunen er delegert mynde til å utøve ansvaret for den interkommunale legevakten på samarbeidskommunanes vegne, slik det er uttrykkeleg uttrykt i samarbeidsavtalen pkt 4 og 5.
Økonomiske nøkkeltal:	Går fram av budsjett og rekneskap. Vertskommunen har ansvaret for utarbeiding og oppfølging av budsjett, rekneskap, rapporteringar, søknader m.m., jf samarbeidsavtalen pkt. 10. Økonomisk styring og oppgjør er regulert i samarbeidsavtalen pkt 15 – 21. Budsjettet auka monaleg for 2017 og er vidareført av vertskommunen for 2018.
Kommunens forventningar:	Innbyggjarane i Vaksdal kommune skal ha eit lovmessig og forsvarleg tilbod om legevakt i samsvar med føresetnadene i det til einkvar tid gjeldande regelverk. Vertskommunen skal syte for ei forsvarleg organisering av tenestene som er i samsvar med samarbeidsavtalen og lov, forskrift og anna regelverk. Vertskommunen skal halde samarbeidskommunane turvande orientert til at samarbeidskommunane kan overvake og vere trygga at tilbodet vert utført innan dei rammer som lovgjevar fastset, og innan dei økonomiske rammer som er lagt til grunn i samarbeidsavtalen mellom kommunane. Vesentlege endringar i tilbodet skal samarbeidskommunane vere varsla om i god tid på førehand slik at samarbeidskommunane har reell høve til å påverke. Krav til tenesta er elles uttrykkeleg regulert i samarbeidsavtalen pkt 7. Kommunen sitt motiv for eigarskapen er av Samfunnsøkonomisk karakter.
Kjelde:	K sak 61/2016, Samarbeidsavtale av 2016. Årsrapport 2017. K- sak 93/2017

Selskap: Administrativt vertskommunesamarbeid om hjorteforvaltning med Voss og Modalen kommunar, kml § 28 b	
Stiftingsår	2016
Selskapets formål:	Administrasjon av hjortevald som inngår i kommuneoverskridande bestandsplanområde for hjort.
Kommunens representasjon:	Vaksdal er vertskommune
Om verksemda:	Vaksdal kommune vert vertskommune etter § 17 i <i>Forskrift om forvaltning av hjortevilt</i> , med administrativt ansvar for å gjennomføre lovpålagte oppgåver og å treffe avgjerder etter delegert mynde frå Voss kommune og Modalen kommune, jf. § 28-1 b. i Kommunelova. Voss og Modalen vert samarbeidskommunar. Reglar i Vaksdal kommune, gjevne i medhald av <i>Forskrift om forvaltning av hjortevilt</i> , vert gjeldande for vald i samarbeidskommunane som inngår i Vaksdal - Evanger bestandsplanområdet og Storfjellet bestandsplanområde.
Økonomiske nøkkeltal:	Går fram av budsjett og årsrekneskap.
Kommunens	Vertskommunesamarbeidet skal gje auka fagleg kompetanse og stabilitet, samt

forventningar:	effektisere dei lovpålagte oppgåvene kommunane har til einkvar tid. Kommunen sitt motiv for eigarskapen er av Samfunnsøkonomisk karakter.
Kjelde:	K sak 51/2016. vertskommuneavtalen mellom Vaksdal, Voss og Modalen kommunar. Årsmelding og årsrekneskap 2017
Selskap: Administrativt vertskommunesamarbeid om hjorteforvaltning med Osterøy kommunar, kml § 28 b	
Stiftingsår	2016
Selskapets formål:	Administrasjon av hjortevald som inngår i kommuneoverskridande bestandsplanområde for hjort.
Kommunens representasjon:	Vaksdal er vertskommune
Om verksemda:	Vaksdal kommune vert vertskommune etter § 17 i <i>Forskrift om forvaltning av hjortevilt</i> , med administrativt ansvar for å gjennomføre lovpålagte oppgåver og å treffe avgjerder etter delegert mynde frå Voss kommune og Modalen kommune, jf. § 28-1 b. i Kommunelova. Voss og Modalen vert samarbeidskommunar. Reglar i Vaksdal kommune, gjevne i medhald av <i>Forskrift om forvaltning av hjortevilt</i> , vert gjeldande for vald i samarbeidskommunane som inngår i Vaksdal - Evanger bestandsplanområdet og Storfjellet bestandsplanområde.
Økonomiske nøkkeltal:	Går fram av budsjett og årsrekneskap.
Kommunens forventningar:	Vertskommunesamarbeidet skal gje auka fagleg kompetanse og stabilitet, samt effektisere dei lovpålagte oppgåvene kommunane har til einkvar tid. Kommunen sitt motiv for eigarskapen er av Samfunnsøkonomisk karakter.
Kjelde:	K sak 52/2016. vertskommuneavtalen mellom Vaksdal, Voss og Modalen kommunar. Årsmelding og årsrekneskap 2017

Selskap: Krisesenter	
Stiftingsår	2011
Selskapets formål:	Drift av krisesenter på vegne av samarbeidskommunane
Kommunens eigarandel:	Vertskommunesamarbeid jf koml § 28 -1 bokstav a, jf b.
Om verksemda:	Bergen er vertskommune og har delegert dei oppgåver og mynde som er naudsynt for å utøve drifta på vegne av samarbeidskommunane. I samarbeidsavtalen er det lagt til grunn årleg rapportering frå vertskommunen til samarbeidskommunane, samt årleg møte mellom vertskommunen og samarbeidskommunane. Samarbeidskommunane skal følgje med og melde frå og eventuell svikt i tilbodet. Samarbeidskommunane kan be om særskilte møte med vertskommunen. Vertskommunen skal drive fagleg utviklingsarbeid som samarbeidskommunane vert invitert inn i.
Økonomiske nøkkeltal:	Går fram av budsjett og årsrekneskap.
Kommunens forventningar:	Innbyggjarane i Vaksdal kommune skal ha eit lovmesseg og forsvarleg tilbod om krisesenter i samsvar med føresetnadene i det til einkvar tid gjeldande regelverk. Vertskommunen skal halde samarbeidskommunane turvande orientert til at samarbeidskommunane kan overvake og vere trygga at krisesentertilbodet vert utført innan dei rammer som lovgjevar fastset, og innan dei økonomiske rammer som er lagt til grunn i samarbeidsavtalen mellom kommunane. Vesentlege endringar i tilbodet skal samarbeidskommunane vere varsla om i god tid på førehand slik at samarbeidskommunane har reelt høve til å påverke. Kommunen sitt motiv for eigarskapen er av Samfunnsøkonomisk karakter.
Kjelde	K- sak. Samarbeidsavtalen. . Årsmelding og årsrekneskap 2017

Selskap: Administrativt vertskommunesamarbeid om barnevern med Modalen og Vaksdal kommunar, kml § 28 b	
Stiftingsår	2012
Selskapets formål:	Drift av felles barnevern
Kommunens representasjon:	Vaksdal er vertskommune
Om verksemda:	Rådmanenn i Modalen kommune videredeleger si mynde til åfatte vedtak etter Lov om barneverntenester som gjeld Modalen kommune sine innbyggjarar til rådmannen i Vaksdal kommune. Vaksdal kommunen er ansvarleg fir å utføra dei oppgåver Modalen kommune har etter lov om barneverntenester og som ikkje er lagt til statlege organ. Modalen kommunen er medansvarleg med å setje i verv vedtak, enten i form av å bidra med personell, eller yte midlar til drift av tiltak. Saker av prinsipiell betydning skal leggjast fram for politisk handsaming i begge kommunane.
Økonomiske nøkkeltal:	Modalen kommune kjøter denne tenesta frå Vaksdal kommune med ein fastpris som vert regulert i samsvar med deflatoren, samt refusjon for klientretta tiltak, jf Samarbeidsavtalen § 7. Går fram av budsjett og årsrekneskap.
Kommunens forventningar:	Vertskommunesamarbeidet skal gje auka fagleg kompetanse og stabilitet, samt effektivisere dei lovpålagte oppgåvene kommunane har til einkvar tid. Kommunen sitt motiv for eigarskapen er av Samfunnsøkonomisk karakter.
Kjelde:	K sak 43/12. Samarbeidsavtale mellom Vaksdal og Modalen kommunar av 04.07.2012. Årsmelding og årsrekneskap 2017

Anna

Selskap: Invest In Bergen	
Stiftingsår	2016
Selskapets formål:	Invest in Bergen vert etablert som eit «næringsutviklingsprogram» i Hordaland Fylkeskommune med eige kostnads- og finansieringsbudsjett. Invest in Bergen skal ha ei viktig rolle i å vere kommunane sin representant i møte med investeringsinteressenter.
Kommunens eigarandel:	Fylkeskommunal drift med samarbeidssavtale med kommunane i Hordaland. Samarbeidet er regulert gjennom samarbeidsavtale som er handsama i kommunestyret. Finansieringsmodell med kr/innbyggjar: kr. 4 pr innbyggjar kvart år.
Kommunens representantar:	Ordførar
Om verksemda:	Fylkeskommunen har arbeidsgjevaransvaret for dei tilsette og har det administrative ansvaret. Fylkeskommunen leiar styringsgruppa.
Økonomiske nøkkeltal:	Fylkeskommunen er ansvarleg for drifta og bidrag med same beløp pr innbyggjar som kommunane som deltek i samarbeidet. Går elles fram av budsjett og årsrekneskap.
Kommunens forventningar:	Invest in Bergen skal leggje Strategisk Næringsplan for Bergensregionen 2015 – 2020 til grunn for sitt arbeid. Invest in Bergen skal vidareutvikle og ta i vare arbeidet tidlegare gjort av Business Region Bergen. Særleg vekt skal leggjast på marknadsføringsaktivitetar, innsal av regionen, kontinuerleg oppdatering av næringsarealguiden og nettsidene til Invest in Region Bergen»

	<p>Det er særleg viktig at Invest in Region Bergen styrkar regionen sin samla evne til å drive strategisk næringsutvikling og er ein god og tidleg relevant støttespelar og kompetanseutviklar for kommunane i Bergensregionen.</p> <p>For Vaksdal er det viktig å understrekje aust-aksen og innsal av potensialet langt Bergensbana og E16.</p> <p>Kommunen sitt motiv for eigarskapen er av Samfunnsøkonomisk karakter.</p>
Kjelde	K sak 88/16 Samarbeidsavtale. Årsmelding og årsrekneskap 2017

Selskap: Etablerarsenteret	
Stiftingsår	2016
Selskapets formål:	Etablerarsenteret skal arbeide utadretta i fylket og vil samarbeide tett med dei eksisterande nærings- og etableraraktørane i kommunane/regionane
Kommunens eigarandel:	Fylkeskommunal drift med intensjonsavtale med kommunane i Hordaland. Samarbeidet er regulert gjennom samarbeidsavtale som er handsama i kommunestyret. Finansieringsmodell med kr/innbyggjar: kr. 3,- pr innbyggjar kvart år.
Kommunens representantar:	Administrativ delteking i styringsgruppa som blir leia av Næringsssjefen i Hordaland Fylkeskommune.
Om verksemda:	Etablerarsenteret skal arbeid utadretta i fylket og samarbeide tett med dei eksisterande i kommunane/regionane som t.d. regionråd, næringshagar, inkubatorar og liknande. Etablerarsenteret vil inngå i innsatsgruppa for innovasjon og entreprenørskap på Næringsseksjonen. Organiseringa skal og sikre ei meir heilskepeleg utvikling av etablerertenestene i Hordaland ved å kople Kom- an.no satsinga til fylket og Etablerarsenteret tettare saman.
Økonomiske nøkkeltal:	Fylkeskommunen er ansvarleg for drifta og bidrag med same beløp pr innbyggjar som kommunane som deltek i samarbeidet. Går elles fram av budsjett og årsrekneskap.
Kommunens forventningar:	Etablerarsenteret må vere ein profesjonell og tilgjengeleg aktør som framsyner heile regionen som attraktiv å etablere seg i. Det er viktig at tiltak for etablerarar framstår som eit heile og at det er tydeleg kompetansefordeling mellom Etablerarsenteret og regionale/kommunale aktørar. Etablerarsenteret har ei viktig rolle i å støtte etablerarar i alle kommunane og er ein spydspiss for kompetanseutvikling for regionen og særleg små kommunar i den. Kommunen sitt motiv for eigarskapen er av Samfunnsøkonomisk karakter.
Kjelde	K sak 88/16 Samarbeidsavtalen, Årsmelding og årsrekneskap 2017

Vedlegg:

Nærmere om selskapsformen aksjeselskap, interkommunale selskap og kommunalt foretak.

Kort om vertskommunesamarbeid

Kort om kommunelova § 27- selskap

Franlegg til ny lovføresegn i kommunelov (Prop 46 L (2017 – 2018))

Nærmere om selskapskontroll

Aksjeselskap

Heimel og rettsleg stilling

Føresegna om aksjeselskap er regulert i aksjelova av 19.07.1997 nr 44. Eit aksjeselskap er eit eige rettssubjekt.

Deltakarane har eit avgrensa ansvar for selskapet sine pliktar, avgrensa til ansvar for innskoten kapital. Eiggarane rår dermed heller ikkje fritt over selskapet sine inntekter og formue.

Aksjekapitalen i eit aksjeselskap må vere på minimum kr 30.000,-

Kva er selskapsforma eigna til?

Lovgjevinga set inga grenser for kven som kan vere eigar i eit aksjeselskap. Selskapsforma kan difor vere tenleg viss det er ynskj om å ha ulike grupper eigarar, både fysiske og juridiske personar, og ulike juridiske personar. Selskapsforma eignar seg der kommunen ynskjer å ha eit heilt klårt avgrensa ansvar – til den innskotne kapitalen.

Styrande organ

Generalforsamlinga

Generalforsamlinga er aksjeselskapet sin øvste mynde. Og aksjeeigarane utøver sin eigarmynde gjennom generalforsamlinga.

Generalforsamlinga kan treffe vedtak i alle selskapsaker med mindre lova seier noko anna.

Som øvste mynde for selskapet kan generalforsamlinga instruere andre selskapsorgan, gjere om avgjerdne deira og direkte treffe avgjerd i saker som ligg til andre selskapsorgann, med mindre særlov seier noko anna.

I generalforsamlinga møter kommunen normalt med ein representant. Dette kan vere ordføraren, jf kommunelova § 9. Viss ordførar sjølv ikkje møter kan kommunen stille med fullmektig.

Kommunestyret kan gjennom vedtak instruere representanten om stemmegjeving.

I heleigde kommunale aksjeselskap kan kommunestyret vedta at kommunestyret eller anna utval er generalforsamlinga.

Aksjonæravtalar

Aksjonæravtalar vert nytta for å regulere tilhøvet mellom aksjonærane.

Aksjonæravtalen kan regulere ulike eigarspørsmål så som stemmerett, innskottplikt og forkjøpsrett.

Styret

Styret har det overordna ansvaret for forvaltninga av selskapet. Hovudregelen er at det er styret som tilset og er overordna dagleg leiar.

Dagleg leiar

Dagleg leiar skal styre selskapet etter dei planer, retningsliner og prinsipp som styret har vedtatt, og rapporterar til styret.

Styring og kontroll

Aksjonæren har rettar i selskapet ut i frå eigarandelen sin.

For kommunen er det difor viktig at eigarandelen er tilpassa kommunen sitt formål med eigarskapet.

Viss ein aksjonær eig over 90% av aksjekapitalen og stemmene i eit aksjeselskap kan vedkommane majoritetsaksjonær tvangsløse dei øvrige aksjonærane i selskapet, og konsernbidrag kan gi mellom selskap i konserntilhøve.

Vedtak om endring av vedteker for eit aksjeselskap krevjar minst to tredeler av stemmene – 67%. Det same gjeld avgjerder om fusjon eller fisjon, forhøye eller setje ned aksjekapitalen, opptak om konvertible lån, vedtak om omdanning og vedtak om oppløysing av selskapet.

Alminneleg fleirtal trengs for avgjerder om val av styremedlem, godkjenninga v årsrekneskap og vedtak og utdeling av utbytte. Vedtak og aksjonæravtalar kan regulere behov for breiare, men ikkje snevrare tilslutnad for slike saker.

Viss ein aksjonær har meir enn ein tredjedel av stemmene – 34%, vil denne normalt har negativ kontroll over monge vesentlege avgjerder i selskapet. Dette gjeld særleg vedtektsendringar.

Kommunen sine økonomiske interessar

Økonomisk risiko i høve til eigaradel i aksjeselskap er direkte knytt til verdien av aksjekapitalen som kommunen har skutt inn.

Interkommunalt selskap

Heimel og rettsleg status

Samarbeid mellom fleire kommunar og/eller fylkeskommunar kan ein organisere som interkommunalt selskap (IKS) etter lov om interkommale selskap av 23.01.1999 nr. 6. Lova heimlar at interkommunale selskap er eigne rettssubjekt, som både rettsleg og økonomisk er skilt frå deltakarkommunane. Selskapet har følgeleg sin eigen formue og eine eigne inntekter og svarar sjølv for sine pliktar. Det er selskapet sjølv som inngår og er part i avtalar og har partsstilling i rettsaker og ovanfor forvaltningsmyndigheitane. Selskapsdeltakarane har uavgrensa ansvar for selskapet sine pliktar. Når

Kva er selskapsforma eigna til?

I eit interkommunalt selskap kan berre kommunar og fylkeskommunar vere deltakarar. Lovpålagte oppgåver, samt tenester der det kan vere regningssvarande og strategisk å løyse oppgåvene i fellesskap er døme for verksemd som selskapsforma typisk er nytta til. Men tilsvarande gjeld for regionale utviklingsoppgåver, prosjekt og anlegg.

Utøving av offentleg mynde og forvaltningsoppgåver vil etter sin karakter krevje overføring av mynde viss oppgåvene skulle bli lagt til eit interkommunalt selskap, og det kan vere avgrensningar i særlovgevinga som hindrar dette.

Styrande organ

Representantskapet

Representantskapet er øvste mynde for eit IKS. Det er eigarane sitt organ, og deltakarkommunane sin eigarmynde vert utøvd av representantskapet. Dette vil seie at den einskilte deltakarkommune ikkje kan utøve eigarmynde direkte ovanfor selskapet korkje i høve styret eller administrasjon.

Kvar deltakarkommune skal ha minst ein representant i representantskapet. Deltakarkommunane kan gjennom representantskapet treffe vedtak som bind styret, og det kan gjere om vedtak som styret har gjort.

Gjennom ei rekkje føresegn legg lova særlege oppgåver til representantskapet: Det gjeld faststiiing av rekneskap, budsjett, økonomiplan og val av revisor, samt vedtak om sal eller pantsetting av fast eigedom eller andre større kapitalinvesteringar, eller vedtak om å gjere investeringar som er av vesentleg betydning for selskapet eller ein eller fleire av deltakarane.

Styret

Eit interkommunalt styre skal ha eit styre og ein dagleg leiar som står ansvarleg for forvaltninga av selskapet. Det høyrar under styret å forvalte selskapet på vegne av deltakarkommunane. Styret leiar selskapet si verksemd og det har ansvar for forsvarleg forvaltning av verdiane i selskapet, og at selskapet er driven i samsvar med formålet.

I forvaltninga av selskapet er styret underlagt representantskapet, og må følgje vedtak og retningslinjer som representantskapet vedtek. Forvaltninga må vere innanfor ramma av selskapsavtalen og årsbudsjettet for selskapet.

Dagleg leiar

Dagleg leiar skal styre selskapet etter dei planer, retningslinjer og prinsipp som styret har vedtatt, og rapporterar til styret.

Selskapsavtale

Av lova følgjer det vidare at det skal liggje føre ein selskapsavtale som skal ha eit visst minimumsinnhald.

I selskapsavtalen kan ein dessutan fastsetje at representantskapet skal godkjenne visse saker som elles høyrer innunder styret sin mynde.

Samla sett gir desse føresegna deltakarkommunane i utgangspunktet større innflytelse over styringa av selskapet enn det aksjelova gir deltakarane i eit aksjeselskap. Dette har først og fremst samanheng med at selskapsdeltakarane har uavgrensa ansvar for selskapet sine pliktar. Når deltakarane påtek seg eit størreansvar er det også naturleg å utvide mogelegheitane for å styre.

I ein eigaravtale vil deltakarinteressane i selskapet kunne uttrykkast tydeleg, og det er pålagt representantskapet å utføre tilsyn med visse styringsoppgåver ovanfor styret. Det gjeld mellom anna krav om interne kontrollsysteme, reglar om økonomistyring, strategiutvikling og finansforvaltning.

Arbeidsgjevaransvaret

Dagleg leiar vert tilsett av styret med mindre vedtektene fastset at representantskapet skal tilsette dagleg leiar. Tilsette har selskapet som sin arbeidsgjevar, med dagleg leiar som øvste administrative leiar. Det ligg til styret å utvikle arbeidsgjevarpolitiske retningslinjer for selskapet, med mindre anna er fastsett i selskapsavtalen. Lov om interkommunale selskap regulerar tilsette sin representasjon i styret.

Kommunen sitt økonomiske ansvar og risiko

Kvar at deltakarane har eit uavgrensa ansvar for ein prosent eller ein brøkdel av selskapet sine samle pliktar. Dete skiljer interkommunale selskap frå aksjeselskap, der deltakaransvaret er avgrensa.

Ansaret kan avgrensast gjennom selskapsavtalen. Men samla skal deltakarane sine ansvarsdelar utgjere selskapet sine samla pliktar.

I selskapsavtalen kan ein gje heimel for å byggje opp fond for gjennomføring av investeringar og til naudsynt driftskapital. Fondoppbygginga skal stå i høve til selskapet sine oppgåver og pliktar.

Representantskapet kan vedta utdeling av selskapet sine midlar, etter framlegg eller samtykke frå styret. Det kan skje etter at rekneskapet for siste rekneskapsår er fastsett.

Styring, tilsyn og kontroll

Forskriftene til lova heimlar reglar om årsbudsjett, økonomiplan, krav til årsrekneskap og årsmelding, periodevis rapportering og KOSTRA- rapportering. Av lova § 18 følgjer at selskap der deltakarane betalar tilskott vert budsjettet for selskapet først endeleg etter at deltakarkommunane har ferdighandsama sine budsjett, jf kommunelova § 45 nr. 4.

Kommunalt føretak

Heimel og rettsleg status

Kommunale føretak er ein del av kommunen som rettssubjekt, og heimla i kommunelova kap 11. Eit kommunalt føretak er ikkje eit eige selskap med rettsleg eller økonomisk sjølvstende, men er ein del av kommunen og såleis underlagt kommunestyret som øvste mynde.

Kommunestyret fastset verksemda føretaket skal drive gjennom føresegn om formål i vedtektene. Det same gjeld for den ytre ramma av styret sitt mynde. Kommunestyret kan gjennom vedtekene eller andre typer vedtak gje bindande pålegg for føretaket. Kommunestyret vedtek sjølv både stifting og oppløysing av kommunalt føretak.

Kva er selskapsforma eigna til?

Reglane om kommunalt føretak tek særleg sikte på å gje eit alternativ for meir sjølvstendig organisering av kommunale oppgåver. Organisasjonsforma vert som regel nytta når både forretningsmessige og samfunnsmessige omsyn skal takast i vare. Det er likevel ikkje avgrensningar i sjølve kommunelova når det gjeld kva for oppgåver kommunen kan leggje inn i eit kommunalt føretak.

Styrande organ

Føretaket er leia av eit styre som har alminneleg mynde til å fatte avgjerd for føretaket. Føretaket er leia av styret og dagleg leiar. Dette er obligatoriske organ. Kommunestyret velgjer sjølv styremedlemmane med mindre anna framgår av delegasjonsvedtak, jf kml § 62 (2). Val av styre skjer etter reglane om forholdsval og fleirtalsval, jf kml §§ 36, 38 og 35 nr 4. Styret har eit overordna ansvar for organiseringa av føretaket si verksemd. Leiaransvaret gjeld ikkje berre den forretningsmessige siden av verksemda, men generelt forvaltninga av dei verdiar og oppgåver kommunen har lagt til føretaket. Det er styret og dagleg leiar som opptrer utad på kommunen sine vegner. Etter kommunelova § 69 kan det sjølvstendige mynde som styret har bli avgrensa gjennom vedtekter. Då må vedtektene fastsetje at nærare bestemte saker må vere godkjente av kommunestyret for å vere bindande for kommunen.

Dagleg leiar vert tilsett av styret. Dagleg leiar står i eit direkte underordnings- og ansvarstilhøve til styret. Styret er igjen underlagt kommunestyret.

Arbeidsgjevaransvaret

Dagleg leiar har det overordna ansvaret for dei tilsette i kommunale føretak. Kommunen sin overordna arbeidsgjevarpolitikk legg rammene også for det kommunale føretaket. Det gjeld mellom anna seniorpolitikk, likestilling, tariffområdet og kompetanseutvikling. Ved brot i lønsforhandlingar trer konserntankegongen inn. Det vil seie at brot som er oppstått i eit føretak får verknader for heile det gjelande området i kommunen. Føretaket kan vere medlem i KS Bedrift.

Kommunen sitt økonomiske ansvar og risiko

Føretaket er ein del av kommunen og såleis underlagt kommunestyret sitt budsjettmynde. Dermed set dei kommunale budsjettvedtaka rammor for føretaket si verksemd, og styret er bunden av kommunestyret sine budsjettvedtak. Føretaket kan forplikte kommunen innanfor desse rammene, og kommunen er kontraktspart i dei avtalene som føretaket inngår.

Styring, tilsyn og kontroll

Kommunens styrings. Og kontrollmogelegheiter er fleire og meir omfattande i kommunalt føretak inn i sjølvstendige selskap. Av forskrift til Kommunelova fæøgjer reglar for årsbudsjett og økonomiplan, samt krav om KOSTRA- rapportering. Kontrollutvalet skal handsame årsmelding og årsrekneskap for føretaket, før kommunestyret får dei til handsaming.

Kommunelova sine føresegn om konserntankegong gjeld tilsvarande slik at føresegn om handsaming av rekneskapsmessig overskot eller underskot gjeld også for føretaket.

Kommunale føretak har ei sjølvstendig stilling i høv kommunens administrasjonssjef. Det betyr at rådmannen ikkje har instruksjons- eller omgjeringsmynde ovanfor dagleg leiar. Rådmannen kan

likevel isntruere dagleg leiar om å ikkje iverksetje eit tilatk eller ei sak før komunestyret har handsama saka. Rådmannen har såleis høve til å leggje ei slik sak fram for kommunestyret.

I saker som føretaka fremjar for kommunestyret har rådmannen ansvar for fullstendig sakshandsaming, jf kml § 23.

Vertskommune etter kommunelova kapittel 5 A

Rettsstilling og lovgjeving

Lov om kommunar og fylkeskommunar kapittel 5 A omhandlar vertskommunesamarbeid. Vertskommunemodellen er meint nytta for lovpålagte oppgåver for utøving av offentleg mynde. Modellen føreset at ein kommune (vertskommunen) utføre einskilte oppgåver på vegne av andre kommunar (samarbeidskommunar) Vertskommunen har delegert mynde til å utføre oppgåvene, men samarbeidskommunane er ansvarleg for tenesta i høve eigne innbyggjarar.

Styrande dokument:

Komunestyret vedtek sjølv om kommunen skal inngå vertskommunesamarbeid.

Samarbeidet er tufta på avtale mellom kommunane. Viktige føresegn for samarbeidet, under dette samarbeidskommunane sine forventningar og rutinar for styringsdialog mellom vertskommunen og samarbeidskommunane skal gå fram av samarbeidsavtalen.

Det er to variantar av vertskommunesamarbeid:

- Adminsitrativt vertskommunesamarbeid (koml § 28 -1b)
- Vertskommune med interkommunal folkevalt nemnd (koml § 28-1c)

Interkommunalt samarbeid (§ 27 selskap)

Rettsleg stilling og lovgjeving

Komunelova § 27 har reglar om samarbeidsavtalar mellom kommunar når samarbeidet er organisert med eige styre. Gjennom vedtektene kan det heimlast at eit interkommunalt samarbeid får ansvar og mynde som eit eige rettssubjekt.

Styrande organ:

Styret for interkommunalt samarbeid må tildelast ein viss sjølvstendig mynde til å ta avgjerder. Dette mynde må ein avgrense til avgjerder som omhandlar drift og organisering av verksemda. Styret sin

mynde er difor avgrensa. Styret si rolle og tilhøvet til samarbeidskommunane må utformast i vedtektene.

Kommunestyret:

Kommunestyret gjer sjølv vedtak om oppretting av styre.

Vedtekter:

Vedtektene inneheld føresegn om formål og om styret sin kompetanse til å :

Ta opp lån eller på annan måte pådra deltakarne økonomiske pliktar. Vidare kan vedtektene ha føresegn om eigarstyring, til dømes at einskilte typer saker skal leggest fram for deltakarkommunane før styret fatter vedtak i saka.

Framlegg til ny lovføresegn om interkommunalt samarbeid i ny kommunelov (Prop 46 L (2017 – 2018))

«§ 17-1 Interkommunalt samarbeid

Kommuner og fylkeskommuner kan utføre felles oppgaver gjennom et interkommunalt samarbeid.

Et interkommunalt samarbeid skal foregå gjennom et interkommunalt politisk råd, kommunalt oppgavefellesskap, vertskommunesamarbeid, interkommunalt selskap, aksjeselskap eller samvirkeforetak, en forening eller på en annen måte som det er rettslig adgang til.

Om samarbeidet omfattes av reglene om offentlige anskaffelser vurderes ut fra reglene om offentlige anskaffelser.»

Reglane om dei einskilte samarbeidsformane er så utdjupa i framlegg til kommunelov kap 18 – 21.

Selskapskontroll

Selskapskontroll er heimla i kommunelova § 77 nr 5:

«Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunes interesser i selskaper m.m.»

Ansvar og oppgåvene under dette er vidare regulert i Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner kapittel 6.

Kommuneloven § 80 gir kommunen en innsynsrett i selskaper som fullt ut, direkte eller indirekte, er eid av kommunen. Innsynsretten gjelder for kommunens kontrollutvalg og den som på utvalgets vegne utfører selskapskontrollen.

Selskapskontrollen kan delast i to:

- Eigarskapskontroll, det vil seie den obligatoriske delen av selskapskontrollen som omfattar kontroll med forvaltninga av kommunen sine eigarinteressar, under dette å kontrollere om den som utøver eigarinteressane gjer det i samsvar med kommunestyret sine vedtak og føresetnader.
- Forvaltningsrevisjon, det vil seie den friviljuge delen av selskapskontrollen som omfattar systematiske vurderingar av økonomi, produktivitet, måloppnåing og verknader ut frå kommunestyret sine vedtak og føresetnader.

Selskapskontroll omfattar alt kommunalt eigarskap som er organisert med heimel i andre lover enn kommunelova, samt interkommunalt samarbeid etter kommunelova kap 5 og som er eige rettssubjekt. Det betyr at Interkommunale Selskap (IKS), aksjeselskap og samverkeføretak er inkludert. Kommunale føretak organisert etter kommunelova kap 11 og interkommunalt samarbeid i medhald av kommunelova kap 5 er derimot ikkje omfatta av selskapskontroll, ettersom desse organisasjonsformane ikkje er å rekne som sjølvstendige rettssubjekt.

70/2018: EIGARSKAPSMELDING FOR VAKSDAL KOMMUNE - REALITETSHANDSAMING

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Vaksdal kommunestyre vedtek Eigarskapsmeldinga for Vaksdal kommune slik ho ligg føre.

Formannskap/plan- og økonomiutvalet 26.11.2018

Behandling:

Tilleggsframlegg frå Anne Chistin Eide, AP:

Kommunestyret ber om at eigardelen blir synleggjort i %.

Røysting

Rådmannen sitt framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke

Framlegget frå Anne Christin vart samrøystes vedteke.

FPØ - sak 89/2018 Tilråding:

Vaksdal kommunestyre vedtek Eigarskapsmeldinga for Vaksdal kommune slik ho ligg føre.

Kommunestyret ber om at eigardelen blir synleggjort i %.

Kommunestyret 10.12.2018

Behandling:

Tilleggsframlegg frå Anneli Vatle Lilletvedt på vegner av H, SV, MDG og FRP

Representantar som er vald av kommunestyret til å representera kommunen i selskap dei har eigarinteresser i, pliktar å opplysa selskapa om meldinga.

Selskapa kjem til kommunestyret og gjev ei orientering om drifta minimum ein gang pr. år.

Røysting

Formannskapet si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilleggsframlegget frå Anneli Vatle Lilletvedt vart samrøystes vedteke.

KOM - sak 70/2018 Vedtak:

Vaksdal kommunestyre vedtek Eigarskapsmeldinga for Vaksdal kommune slik ho ligg føre.

Kommunestyret ber om at eigardelen blir synleggjort i %.

Representantar som er vald av kommunestyret til å representera kommunen i selskap dei har eigarinteresser i, pliktar å opplysa selskapa om meldinga.

Selskapa kjem til kommunestyret og gjev ei orientering om drifta minimum ein gang pr. år.

Vaksdal kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 217
Arkivnr: 2017/87-4
Sakshandsamar: Kari Marie Nygard

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Vaksdal kommune	7/19	06.02.2019

Vidare arbeid ut frå plan for forvaltningsrevisjon - bestilling av nytt prosjekt

Bakgrunn

Kommunestyret i Vaksdal kommune gjorde i møte 14.11.2016 slikt vedtak i sak 79/16 Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 – 2020:

«Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020, vert godkjent slik den ligg føre, og kommunestyret delegerer til Kontrollutvalet å foreta endringar i planperioden ved behov.»

Den vedtekte planen inneheld desse prosjekta i prioritert gruppe:

1. Forvaltningsrevisjon av mottak og oppfølging av flyktningar
2. Forvaltningsrevisjon av internkontroll
3. Forvaltningsrevisjon av sjukefråvær, personal- og HMT-arbeid
4. Forvaltningsrevisjon av sakshandsaming, arkivering og journalføring.
5. Forvaltningsrevisjon av system og rutinar for tilsettingar, bruk av mellombelse stillingar og sikring av riktig bemanning
6. Forvaltningsrevisjon av tilpassa opplæring og spesialundervisning
7. Forvaltningsrevisjon av budsjettering og økonomistyring

Drøfting

I inneverande planperiode er følgjande forvaltningsrevisjonsprosjekt gjennomført:

1. Forvaltningsrevisjon av kvalitet i helse- og omsorgssektoren i Vaksdal kommune
2. Forvaltningsrevisjon av saksførebuing og offentleg sakshandsaming

Kommunestyret har og bede kontrollutvalet gjennomføra ei undersøking vedr. «Kontroll av arbeidstilhøva for tilsette som utfører arbeid på ny Dale barne- og ungdomsskule». Prosjektet skal gjennomførast i 2019.

Tidspunktet kan såleis vera for å vurdere bestilling av eit nytt prosjekt ut frå plan for forvaltningsrevisjon for denne perioden. Det er kommuneval til hausten, og då også val på nytt kontrollutval. Ved å bestilla eit prosjekt nå kan dette vera klart til å leggast fram til handsaming for «nytt» kontrollutval.

Besøksadresse: Agnes Mowinckelsgt. 5 - Postadresse: Postboks 7900. 5020 Bergen - Telefon 55 23 90 00

Mobil 91664183 - E-postadresse: kari.nygard@hfk.no eller kontrollutvalet@hfk.no

Bankgironr. 5201 06 74239 - Foretaksnr. NO 938 626 367 mva.

Det vert såleis invitert til at noverande kontrollutval drøftar kva prosjekt som bør vera det neste til å gjennomføra. Når val av prosjekt er gjort bør ein formulera føremål for prosjektet. Vidare bør ein definere og avgrense prosjektet nærare og formulere problemstillingar som ein vil at revisor skal svara på.

Det kan vera nyttig å sjå på relevante tema som er lista opp for kvart prosjekt, ut frå analysen som er gjort før plandokumentet blei utarbeida.

Prosjekt	Tema
1. Forvaltningsrevisjon av mottak og oppfølging av flyktningar	<ul style="list-style-type: none"> • Samordna oppfølging av barn • Opplæring av minoritetsspråklege elevar
2. Forvaltningsrevisjon av internkontroll	<ul style="list-style-type: none"> • Avvikssystem • Kontrollmiljø • Arbeidsmiljø • Etiske retningslinjer • System for varsling • Særleg merksemd retta mot barnevern, pleie og omsorg og tekniske tenester • Personvern
3. Forvaltningsrevisjon av sjukefråvær, personal og HMT-arbeid	<ul style="list-style-type: none"> • Tiltaksarbeid • System og rutinar • Opplæring og rettleiing • Erfaringsdeling • Involvering av tilsettrepresentantar
4. Forvaltningsrevisjon av sakshandsaming, arkivering og journalføring	Er gjennomført
5. Forvaltningsrevisjon av system og rutinar for tilsettingar, bruk av mellombelse stillingar og sikring av riktig bemanning	<ul style="list-style-type: none"> • Særskild fokus på barnehagesektoren • Regeletterleving • Dokumentering • System og rutinar • Kostnader knytt til vikarbruk • Tryggleik og sikring av pedagogisk innhald
6. Forvaltningsrevisjon av tilpassa opplæring og spesialundervisning	<ul style="list-style-type: none"> • Regeletterleving • Systemarbeid • Tidleg innsats • Forsvarleg system
7. Forvaltningsrevisjon av budsjettering og økonomistyring	<ul style="list-style-type: none"> • System og rutinar • Organisering

Konklusjon

Det vert invitert til val av prosjekt i møtet, samt drøfting knytt til formulering av føremål, definering og avgrensing av prosjekt og formulering av spørsmålsstillingar ein ønskjer svar på.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet ønskjer at det vert gjennomført forvaltningsrevisjon innan
2. Deloitte vert beden om å levere forslag til prosjektplan i tråd med dei føringar utvalet har gjeve, inkl. føremål, problemstillingar, ev. avgrensingar og ressursbruk.
3. Forslag til prosjektplan skal sendast til sekretariatet seinast innan 11.03.2019 og skal godkjennast i neste møte i kontrollutvalet

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Kari Marie Nygard
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vaksdal kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 004
Arkivnr: 2017/32-8
Sakshandsamar: Kari Marie Nygard

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Vaksdal kommune	8/19	06.02.2019

Årsmelding for kontrollutvalet sitt arbeid i 2018

Bakgrunn

Sekretariatet har utarbeida forslag til kontrollutvalet si årsmelding for 2018. Årsmeldinga skal gje eit oversyn over kva utvalet har arbeidd med i året som gjekk.

Føremålet med årsmeldinga skal vera å melda tilbake til kommunestyret, som er kontrollutvalet sin oppdragsgjevar, resultatata av utvalet sitt arbeid. Årsmeldinga peikar både på handsaming av saker som er slutført frå kontrollutvalet si side, og på kva som må følgjast opp vidare framover.

Konklusjon

Årsmeldinga frå kontrollutvalet må reknast som ein del av den lovpålagte rapporteringa frå utvalet til kommunestyret. Sekretariatet meiner difor at det vil vera naturleg at kommunestyret godkjenner årsmeldinga i eiga sak.

Forslag til innstilling

Kommunestyret godkjenner årsmelding for kontrollutvalet for 2018.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Kari Marie Nygard
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

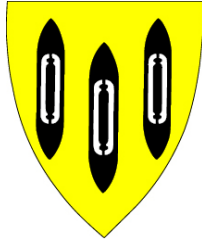
Vedlegg:

- Årsmelding for kontrollutvalet i Vaksdal kommune for 2018

Besøksadresse: Agnes Mowinckelsgt. 5 - Postadresse: Postboks 7900. 5020 Bergen - Telefon 55 23 90 00

Mobil 91664183 - E-postadresse: kari.nygard@hfk.no eller kontrollutvalet@hfk.no

Bankironr. 5201 06 74239 - Foretaksnr. NO 938 626 367 mva.

ÅRSMELDING 2018
FOR KONTROLLUTVALET I
VAKSDAL KOMMUNE

1 **Føremål og oppgaver for kontrollutvalet**

Føremålet med kontrollutvalet sitt arbeid er å medverke til at det vert allmenn tillit til at kommunen sine oppgaver vert løyst på best mogleg måte, og i samsvar med gjeldande lover og forskrifter. I «Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar» finn ein i kap. 3 «Alminnelige regler om kontrollutvalgets ansvar og oppgaver». I § 4 står det mellom anna:

«Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret, herunder påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.»

Opgåvene til utvalet omfattar alt innanfor tilsyn og kontroll, både rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

2 **Samansetjing av kontrollutvalet.**

Kontrollutvalet for perioden 2015 – 2019 er slik samansett :

Medlemmer :

Leiar Boris Groth (FrP)
Nestleiar Bente Jorunn H. Sundheim (H)
Medlem Bjørg Aase N. Hop (AP)
Medlem Odd Jøran Oldervik (SV)
Medlem Terje Davidsen (AP)

Varamedlemmer (i rekkefølge):

1. vara: Anny Bjordam Leiren
2. vara: Roald Brekke
3. vara: Olav Jarl Bruvik
4. vara: Jeanett Eriksen
5. vara: Ole Petter Lien
6. vara: Frank Robert Aas
7. vara: Britt Opheim

I følgje lova skal minst ein av medlemmane i kontrollutvalet og vera medlem av kommunestyret. Boris Groth (Frp) er kommunestyremedlem.

3 **Om verksemda til kontrollutvalet i 2018**

- Kontrollutvalet hadde 5 møter i 2018, og handsama 55 saker.
- Ordførar har møte- og talerett i kontrollutvalet og har møtt på nokre av møta.
- Rådmann og andre tilsette i kommunen har møtt for å informera til kontrollutvalet, når dei har vorte innkalla.
- Revisjonen har og møtt på møta i kontrollutvalet.
- Kontrollutvalet har fått tilgang til den informasjonen det vart bede om.

4 **Sekretariatsordninga**

I kommunelova § 77 pk.10 står det at kommunestyret skal sørgja for sekretærbistand til kontrollutvalet. Sekretærfunksjonen kan ikkje leggast til kommunen sin administrasjon.

Utdrag frå § 20 i Forskrift om kontrollutvalg - «Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget har sekretærbistand som til enhver tid tilfredstiller utvalgets behov. Sekretariatet skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og et utvalgets vedtak blir iverksatt. Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens administrasjon og av den eller de som utfører revisjon for kommunen. Sekretariatsfunksjonen kan ikke legges til kommunens administrasjon.»

Sekretariat for kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune utfører sekretariatstenesta for kontrollutvalet i Vaksdal kommune. Roald Breistein har utført sekretæroppgåva på 2 av møta og Kari Nygard har utført sekretæroppgåver på 3 kontrollutvalsmøter.

Sekretariat for kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune er forøvrig sekretariat for kontrollutvalet i fylkeskommunen, samt kontrollutvala i desse kommunane: Voss, Øygarden, Samnanger, Stord, Kvinnherad, Bømlo, Tysnes, Ulvik, Eidfjord, Kvam, Ullensvang, Odda, Fusa, Sund, Fitjar og Askøy. I tillegg til dette er sekretariatet også sekretær for kontrollutvalet i Bergen Kirkelige Fellesråd.

5 **Revisjonstenesta**

Kontrollutvalet skal på vegne av kommunestyret ha tilsyn med den kommunale forvaltninga. Utvalet må halda seg orientert om kva saker revisjonen arbeider med og føra tilsyn med at revisjonsarbeidet er à jour og føregår i samsvar med forskrift og vedtak.

Deloitte AS er revisor for Vaksdal kommune. Noverande avtale gjeld fram til og med 30.06.2021. Deloitte har lagt fram revisjonsmelding, slik kravet er, samt rapportar og annan informasjon om revisjonen sitt arbeid.

På grunnlag av revisjonen sine rapportar, rekneskapsplan og annan informasjon, har utvalet ført tilsyn med at forvaltninga er i samsvar med gjeldande lover, forskrifter og vedtak. Utvalet skal vidare i samarbeid med revisjonen gjennomføra ei systematisk vurdering av bruk og forvaltning av dei kommunale midlar, med utgangspunkt i oppgåver, ressursbruk og oppnådde resultat (forvaltningsrevisjon).

Til dagleg er det den valde revisor som utfører tilsynet og kontrollen mot kommunen, men kontrollutvalet har eit eige ansvar med å sjå til at arbeidet vert tilfredstillande utført. Kommunelova stiller krav om at utvalet sjølv må visa ei aktiv haldning. For å få utført det arbeid utvalet er pålagt, er ein avhengig av god kommunikasjon med kommunestyret, administrasjonen i kommunen og revisor. Samarbeidet har vore godt med dei aktuelle aktørar. Ansvarleg revisor har vore partner i Deloitte Bjarne Ryland, fram til og med vårhalvår 2018. Frå og med hausthalvår 2018 har partner Unni Renate Moe vore ansvarleg revisor for Vaksdal kommune. I tråd med regelverket har revisor lagt fram eigenvurdering for at Deloitte er uavhengig i høve til Vaksdal kommune.

6 Arbeid med forvaltningsrevisjon. Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 – 2020

Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar § 10 om Plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon lyd slik:

”Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegere til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.”

Plan for forvaltningsrevisjon blei vedteken i kommunestyremøte 14.11.2016.

6.1 Gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjekt i 2018.

Forvaltningsrevisjon er eit verktøy som kommunestyret og kontrollutvalet skal nytta for å sikre at kommunen på best mogleg måte tek omsyn til innbyggjarane sine behov og rettar. Forvaltningsrevisjon er ein av dei pålagde oppgåvene til kontrollutvalet. I forskrift for kontrollutval står det at «Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon.»

Forvaltningsrevisjon av sakahandsaming, arkivering og journalføring i Vaksdal kommune.

Kontrollutvalet drøfta val av forvaltningsrevisjonsprosjekt i møte 28.11.17. Det blei fatta vedtak om å velja prosjekt med gjennomføring av forvaltningsrevisjon av sakahandsaming, arkivering og journalføring. Utvalet bestilte så prosjektplan som skulle godkjennast i neste møte.

I første møte 2018, 28.02.18, bestilte kontrollutvalet igangsetjing av forvaltningsrevisjonen, og prosjektplanen blei godkjent. Til dette møtet var det og kome ei henvending til kontrollutvalet med bekymringsmelding om kvaliteten på sakshandsaminga i Vaksdal kommune. Dette blei drøfta av utvalet, og konklusjonen blei at henvendinga skulle nyttast som eit av fleire case til stikkprøvar i samband med forvaltningsrevisjonen.

Av den godkjende prosjektplanen framgår det at føremålet med forvaltningsrevisjonen er:
«Føremålet med forvaltningsrevisjonen vil vere å undersøkje om Vaksdal kommune har system og rutinar som sikrar ei forsvarleg saksførebuing av politiske saker og at henvendingar frå borgarane i kommunen blir svara på i samsvar med lovkrav. I tillegg er det eit føremål med prosjektet å undersøkje om kommunen praktiserer offentleg sakshandsaming.»

Med bakgrunn i prosjektet sitt føremål har revisjonen formulert følgjande problemstillingar:

1. **I kva grad er det etablert system og rutinar som sikrar ei forsvarleg saksførebuing av politiske saker?**
 - a) Er det etablert malar/sjekklistar som kan nyttast som støtte/hjelpemiddel i samband med utarbeiding av politiske saker?
 - b) I kva grad blir det gjennomført systematiske konsekvensanalysar i saksførebuingane (t.d. med omsyn til økonomi, miljø osv.) og blir sentrale partar høyrte?
 - c) I kva grad blir det føreslått framdriftsplanar og fristar for gjennomføring i administrasjonen sine saksutgreiingar og forslag til vedtak?
 - d) Er det etablert retningsliner for kvalitetssikring og godkjenning i prosessen med utarbeiding av politiske saker?
 - e) Blir det gitt tilstrekkeleg tid til saksførebuing i politiske organ?
2. **Korleis sikrar kommunen at brev og andre henvendingar blir handsama i samsvar med krav i forvaltningslova?**
 - a) I kva grad har kommunen rutinar som sikrar at henvendingar blir følgt opp?
 - b) Blir brev og e-postar svart på i samsvar med reglane om førebels svar?
3. **I kva grad har kommunen rutinar som sikrar offentlegheit i sakshandsaminga?**
 - a) Følgjer den offentlege postlista krav i lov- og regelverk?
 - i. Er den offentleg postlista fullstendig?
 - ii. Har kommunen rutinar som sikrar at postlista blir publisert utan unødig opphald?
 - b) Har kommunen ein oppdatert arkivplan som oppfyller krava i regelverket?
 - c) Har kommunen rutinar for å sikre at inn- og utgåande dokument blir registrert i samsvar med krav i regelverket? Omfattar ev. system og rutinar for arkivering og journalføring at alle typar inn- og utgåande meldingar, og under dette særleg:
 - i. E-post sendt direkte til eller frå leiar/sakshandsamar
 - ii. Tekstmeldingar (SMS)
 - iii. Telefonsamtalar som har relevans for sakshandsaminga
 - d) Har kommunen rutinar for å sikre at organinterne dokument blir registrerte i samsvar med regelverket?
 - e) Er det rutinar for skjerming av informasjon i postlista?
 - f) Er det rutinar for å vurdere førespurnader om innsyn?
 - g) Har kommunen rutinar som sikrar at lukking av møte i politiske organ skjer i samsvar med regelverket?

Det er formulert slik avgrensing av prosjektet:

«Prosjektet tar for seg politiske vedtak fatta i kommunestyret og politiske utval. Administrative vedtak som er vedtatt etter delegeringsreglementet er ikkje omfatta av dette prosjektet. Vidare har revisjonen avgrensa fokus til sakshandsaminga som føregår i kommunen sitt sentrale sakshandsamingssystem, og vil ikkje gjere undersøkingar i eventuelle fagsystem der det føregår sakshandsaming. Endeleg fokuserer revisjonen på kommunen sitt daglegarkiv, og vil ikkje gjere undersøkingar knytt til bortsettingsarkiv eller arkivdepot. Vi vil heller ikkje gjere undersøkingar knytt til den fysiske sikringa av arkivet.»

Kontrollutvalet har fått god tilbakemelding frå Deloitte om arbeidet undervegs med forvaltningsrevisjonen. I alle kontrollutvalsmøter i 2018 har det blitt informert til utvalet om stoda for arbeidet.

Rapport etter forvaltningsrevisjon av saksførebuing og offentleg sakshandsaming er levert frå Deloitte, og kontrollutvalet handsama saka i møte 27.11.18. Det vart då gjort slik innstilling til kommunestyret:

Innstilling:

Med bakgrunn i forvaltningsrevisjon av saksførebuing og offentleg sakshandsaming ber kommunestyret rådmannen syta for å:

1. Ferdigstille sjekklista for politisk handsaming og sikre at denne blir nytta i førebuinga av politiske saker
2. Sikre at saksframlegg til politiske organ omfattar alle vesentlege punkt frå saksførebuinga, slik som t.d kva konsekvensar som er utgreia og kven som ev. er høyrd i saka

3. Sikre at rutinane for oppfølging av henvendingar er utfyllande og eintydige, at dei inkluderer reglar som gjeld for førebels svar, og at dei blir gjort kjende blant sakshandsamarane
4. Sikre at arkivplanen er fullstendig jf krav i arkivforskrifta og riksarkivaren si forskrift og at arbeidet med å oppdatere planen blir gjennomført
5. Sikre at retningslinjer og rutinar for journalføring og arkivering av ulike typar inn og utgåande dokument er eintydige, oppdaterte og utfyllande, og følgjer krava i regelverket
6. Utarbeide utfyllande og eintydige rutinar for registrering av organinterne dokument og sikre at desse følgjer krava i regelverket
7. Sikre at all inn- og utgåande korrespondande blir journalført i samsvar med krav i regelverket
8. Gjennomgå retningslinjer, rutinar og praksis for førehandsklassifisering, og sikre at desse er i samsvar med føresegna i regelverket
9. Gjennomgå reglementa for folkevalde organ og sikre at desse er utfyllande og i samsvar med gjeldande regelverk
10. Å lage ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 01.04.2019 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga

Kontrollutvalet bad om at handsaminga av rapporten etter forvaltningsrevisjonen blei teke på møte i kommunestyret i januar 2019, på grunn av at det er svært mange saker på siste møte før jul i kommunestyret. Saka kjem difor opp på møte i kommunestyret 21.01.19. Etter at kommunestyret har gjort vedtak i saka vil kontrollutvalet følgja opp tilrådingane som vert vedteke, utover i 2019.

6.2 Oppfølging av tidlegare gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjekt. **Forvaltningsrevisjon av kvalitet innan helse- og omsorgstenestene.**

Det blei gjennomført forvaltningsrevisjon innan kvalitet i helse- og omsorgstenesta i 2017. Rapport etter prosjektet blei handsama i kommunestyret 16.10.17, og det vart fatta slikt vedtak:

«På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport "Kvalitet innanfor helse og omsorg", ber kommunestyret rådmannen syta for å:

1. *Evaluere og vidareutvikle sine system for å sikre brukarmedverknad på individnivå, og som del av ei slik evaluering hentar inn systematisk informasjon om korleis tenestemottakarar og pårørande sjølv opplever brukarmedverknaden.*
2. *Sikre at tenestemottakarar og pårørande sine erfaringar med tenestene systematisk bli innhenta og nytta i det kontinuerlege arbeidet med kvalitetsutvikling i helse- og omsorgstenestene.*
3. *Gjennomgå og evaluere system og rutinar for å sikre tilsette sin medverknad, mellom anna for å sikre at tilsette sine erfaringar og innspel blir nytta i kvalitetsarbeidet.*
4. *Sikre at tilsette har forståing for viktigeita av å melde frå om uønskte hendingar, og at avvik blir systematisk meldt frå om og følgd opp og nytta i kvalitetsarbeidet.*
5. *Gjennomføre ei kartlegging av medarbeidarane sin kompetanse i forbetningsarbeid, og vurderer kva tiltak som eventuelt bør setjast i verk for å auke denne kompetansen.*
6. *Sikre at det både gjennom medarbeidersamtalar og meir fortløpande dialog mellom tilsette og deira leiurar er fokus på meistring av arbeidsoppgåver, og eventuelle behov for rettleiing og opplæring.*
7. *Sikre at kommunen si varslingsrutine blir gjort tilstrekkeleg kjent blant dei tilsette.*
8. *Sikre at det i større grad blir gjennomført systematiske og dokumenterte risikovurderingar, for å identifisere aktivitetar eller prosessar der det er fare for svikt eller brot på regelverk.*
9. *Å etablere rutinar for gjennomføring av eigenkontrollar, til dømes innanfor område der kommunen vurderer at det er risiko for manglande etterleving av rutinar og prosedyrar.*
10. *Å laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 01.12.2017 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga. Kontrollutvalet har ansvar for å følgje opp at tilrådingar som er vedteke av kommunestyret vert følgd opp.»*

Kontrollutvalet har i løpet av 2018 følgd opp dette vedtaket, for å sjå til at dei tilrådingane som er gjeve vert implementert i arbeidet i helse- og omsorgssektoren.

Det er lagt fram handlingsplan for arbeidet og gjeve orientering i møter i kontrollutvalet 28.02.18 og 05.09.18. Utvalet har og fått presentert verktøy som er teke i bruk i kvalitetsarbeidet innan sektoren. Etter orientering i møte 05.09.18 blei det gjort slikt vedtak:

1. Kontrollutvalet ser positivt på det arbeidet som er gjort så langt med oppfølging av tilrådingar og tiltak etter forvaltningsrevisjon av kvalitet i helse- og omsorgstenesta.
2. Utvalet ser at det ennå er ein del forbetningsarbeid som står att å vidareføra og følgja opp.
3. Kontrollutvalet vil difor be om ei ny orientering om stoda på arbeidet til første møte i 2019.

Med bakgrunn i artikkel i lokalavisa i oktober tok kontrollutvalet initiativ til å få ei orienteringssak om korleis kommunen sine rutinar og praksis for oppfølging av vedtak fatta av Fylkesmannen er. Orientering blei gjeve i kontrollutvalsmøte 27.11.18. Det blei opplyst at alle vedtak frå Fylkesmannen blir følgde opp. Det blir lagt stor vekt på god dialog med brukarar av tenestene og pårørande, men at det vil alltid vera rom for skjøn. Dei som ikkje er nøgd med tildelte tenester vert oppmoda om å klaga, slik at saker evt. kan bli retta opp. Kontrollutvalet gjorde vedtak om å ta informasjonen til orientering. Utvalet uttalte og at ein ville koma tilbake og be om nærmare orientering i samband med orienteringssak om oppfølgingsarbeid når det gjeld forvaltningsrevisjon av kvalitet i helse- og omsorgstenesta.

7 Arbeid med selskapskontroll Plan for selskapskontroll for perioden 2016 - 2020

Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar § 13 Selskapskontroll lyd slik:

”Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m. Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkekommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene. Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.»

Planen for selskapskontroll vart vedteken i kommunestyremøte 14.11.2016.

7.1 Gjennomførte selskapskontrollar, oppfølging selskapskontroll av eigarskapskontroll.

Det er gjennomført prosjekt med selskapskontroll av eigarskapskontroll i 2015. Av revisjonsrapporten går desse tilrådingane fram:

1. *Utarbeider ei eigarskapsmelding som jamleg blir oppdatert. Ei eigarskapsmelding kan mellom anna omfatte kva selskap kommunen eig, kvifor kommunen har eigardelar i selskapet, kven som er representert frå kommunen i dei styrande organa og korleis kommunen ønskjer å følgje opp selskapa.*
2. *Kommunen bør formulere ein eigarskapsstrategi for selskap kommunen eig. Omfanget av denne strategien kan tilpassast eigardel i dei einskilde selskapa, men det bør gå fram kvifor kommunen eig selskapet og kva forventningar kommunen har til eigarskapet i framtida. Eigarskapsstrategi for dei einskilde selskapa kan gjerne gå fram av eigarskapsmeldinga.*
3. *Kommunen bør årleg informere kommunestyret om eigarskapa til kommunen slik at dei folkevalde er kjent med eigarskapsforvaltninga til kommunen. Dette kan mellom anna gjerast ved å legge fram eigarskapsmeldinga og eventuelt årsmeldingane til selskapa årleg for kommunestyret. Rutinar for dette kan gå fram av eigarskapsmeldinga.*
4. *Utarbeide retningsliner for kva kriterium som skal leggjast til grunn ved val av styrerepresentantar. Dette kan gjerne inngå som ein del av eigarskapsmeldinga.*
5. *Utarbeide retningsliner for utøving av styreverv som medverkar til å klargjere rolle og mandat. Desse kan gjerne inngå som ein del av eigarskapsmeldinga.*
6. *Sikre at alle folkevalde og styrerepresentantar får tilstrekkeleg opplæring knytt til dei ulike aspekta ved eigarskapsforvaltning og styrearbeid.*
7. *Sørgje for at styrerepresentantar blir registrert i Styrevervregisteret enten ved at kommunen og kommunale selskap melder seg inn, eller at dei einskilde styrerepresentantar registrerer seg.*

Kontrollutvalet har fått informasjon undervegs om arbeidet med å følgja opp dei tilrådingane som kommunestyret har vedteke. I 2018 er det gjeve orientering både i møte 28.02.18 og 15.05.18. Kontrollutvalet har sagt seg nøgd med at nokre av tilrådingane er følgde opp, men har merka seg at på grunn av stort arbeidspress i administrasjonen har det teke noko tid å få gjort arbeidet med forslag til «Eigarskapsmelding».

Formannskapet hadde «Eigarskapsmelding for Vaksdal kommune» som drøftingssak i møte 23.04.18. Formannskapet gjorde vedtak om at eigarskapsmelding skulle leggjast fram for endeleg politisk handsaming etter at kommunen hadde fått årsberetning for 2017 i hende frå selskapa.

Kontrollutvalet gjorde slikt vedtak etter orientering i saka i møte 15.05.18:

1. Kontrollutvalet seier seg nøgd med oppfølgingsarbeidet med eigarskapskontroll så langt.
2. Kontrollutvalet vil be om ny informasjon om vidare arbeid etter politisk handsaming av Eigarskapsmeldinga.

«Eigarskapsmelding for Vaksdal kommune – realitetshandsaming» blei handsama i kommunestyret 10.12.18. Kontrollutvalet har bede om orientering om Eigarskapsmeldinga i møte 06.02.19. Målsettinga for kontrollutvalet er å sjå til at tilrådingane som er gjeve vert følgde opp tilfredsstillande.

8 *Arbeid med rekneskapsrevisjon. Årsrekneskap og årsmelding 2017 for Vaksdal kommunale Arbeids- og Opplæringscenter KF*

Kontrollutvalet gav sin uttale til årsrekneskap for 2017 i møte 15.05.18.

1. Kontrollutvalet registrerer at Vaksdal kommunale arbeids- og opplæringscenter KF i 2017 hadde eit rekneskapsmessig mindreforbruk på kr. 183 826 og eit netto driftsresultat på + 10,26 %, noko som er monaleg over både resultatet i heile kommunesektoren og tilrådinga til TBU..
2. Kontrollutvalet støttar seg elles til Deloitte sin uttale om den økonomiske situasjonen for Vaksdal kommunale arbeids- og opplæringscenter KF for året 2017, og har ikkje øvrige merknader til denne.
3. Uttalen vert send kommunestyret via formannskapet.

Årsrekneskap og årsmelding 2017 for Vaksdal kommune Oppsummering/ tilrådingar frå kontrollutvalet

- Vaksdal kommune har i 2017 tilfredsstillande lånegjeld, driftsresultat og disposisjonsfond i høve tilrådingane frå Riksrevisjonen.
- Kontrollutvalet har merka seg at årsrekneskap og årsmelding ikkje vart levert innan dei nasjonale fristane, hhv. 15.02. og 31.03. Utvalet oppmodar kommunen om å syta for at desse fristane vert haldne neste år.
- På bakgrunn av det som kjem fram i revisjonsrapport nr. 5 for 2017 frå Deloitte ber kontrollutvalet om at rådmannen kjem i møte 05.09.2018 for å gjera greie for kva som er/vil verta gjort i høve tilrådingane i rapporten.
- Ut over det som er nemnd over, og det som går fram av saksframlegget til kontrollutvalet i rekneskaps-saka samt revisjonsmeldinga av 23.04.2018 og revisjonsrapport 2017 nr. 5 dagsett 23.04.2018, har kontrollutvalet ikkje merknader til Vaksdal kommune sin årsrekneskap for 2017.

Det er gjeve tilbakemelding / orientering om kva som er gjort i høve tilrådingane i revisjonsrapporten i same møte som oppsummering etter interimrevisjon blei lagt fram.

9 *Forum for kontroll og tilsyn (FKT)*

FKT er ein landsomfattande organisasjon som har som oppgåve å vera møte- og kompetanseplass for kontrollutvala og deira sekretariat. Kontrollutvalet i Vaksdal kommune er medlem i FKT. FKT har utarbeida ein vegleiar til «Kva kan ein forvente av oppgåveutføring og kompetanse frå sekretariatet» i 2018. Kontrollutvalet i Vaksdal kommune gav uttale til forslag til vegleiar. Nyheitsbrev frå FKT med aktuelle tema for kontrollutvalet sitt arbeid er og lagt fram som melding til kontrollutvalet.

10 **Opplæring**

Alle kontrollutvalsmedlemmene deltok på folkevaldopplæring på Solstrand i januar 2018. Kontrollutvalet har arrangert kurs i regi av Deloitte Ein kursdag pr. år inngår i fastprisavtalen med revisor. Det vart arrangert 2 kurs i 2018:

- Innføring i kommunerekneskap - i samband med kontrollutvalsmøte 11.04.18
- Investeringsrekneskap - i samband med kontrollutvalsmøte 27.11.18

11 **Vaksdal kommune si heimeside og bruk av elektronisk møteinnkalling.**

Informasjon om kontrollutvalet på heimesida er lagt til rette på ein god måte. Innkallingar, møteprotokollar, forvaltningsrevisjonsrapportar, selskapskontrollrapportar og årsmeldingar skal vera tilgjengeleg på heimesida.

Kommunestyret, alle hovudutval, og også kontrollutvalet brukar lese Brett på møta og får innkalling til møter elektronisk. For å nytta denne arbeidsmåten i politiske utval er det lagt godt til rette både med opplæring og tilrettelegging på heimesida.

12 **Tilsyn frå Fylkesmannen.**

Når til dømes Fylkesmannen gjennomfører tilsyn i kommunane, vert det utarbeida rapport etter tilsynet, som vert sendt til kommunen. I rapportar etter slik gjennomgang av tenestemråde gjev Fylkesmannen tilråding, melding eller pålegg til kommunen om kva som bør følgjast opp innanfor saksfeltet. Når påpeikingane er følgd opp og utført på ein tilfredstillande måte, sender Fylkesmannen melding om at tilsynssaka er avslutta. Kontrollutvalet ser det som ei av sine oppgåver å følgja med i slike tilsynssaker.

Følgjande tilsyn er gjennomført i Vaksdal kommune i 2018:

- Tilsyn – miljøretta helsevern ved Vaksdal skule
- Manglande oppfølging frå helsetenesta (starta i 2017 og avslutta i 2018).
- Tilsyn etter barnehagelova § 19 g om tilrettelagt tilbod til barn med nedsett funksjonsevne.
- Tilsyn med kommunen sitt krisesentertilbod

Kontrollutvalet har fått seg førelagt rapport etter nokre av desse tilsyna.

13 **Andre saker / orienteringssaker i kontrollutvalet i 2018.**

- Kontrollrapport og årsmelding vedr. skatteoppkrevjarfunksjonen for Vaksdal kommune
- Årsmelding for kontrollutvalet for 2017
- Budsjettframlegg for kontrollutvalet sitt ansvarsområde for 2019
- Tertialrapportar for kommunerekneskapen
- Finansforvaltningsrapportar
- Habilitet for sekretariatet i ei sak
- Spørsmålsstillingar omkring vedtak i PS 59/18 i formannskapet «Framlegg til arbeidsprogram for budsjett og tiltak i økonomiplanperioden». Det blei sendt klage på vedtaket til Fylkesmannen, og saka blei deretter avslutta / trekt. Det var såleis ikkje aktuelt for kontrollutvalet å følgja opp vidare.
- Orientering frå rådmann om
 - Ny personvernlov – arbeide med tilrettelegging for den nye lova
 - Orientering om saksmengde i levekårsutvalet
- Møta til kontrollutvalet er for det meste lagt til Heradshuset. Eit av møta blei gjennomført i «Turbinen». Utvalet fekk då orientering og omvisning om drift av «Turbinen».
- Utvalet har og som faste punkt på saklista – referatsaker og gjennomgang av møteprotokollar frå kommunestyret, formannskapet og hovudutvala.

Dalekvam 06.02.2019

Boris Groth
leiar i kontrollutvalet

Vaksdal kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 085
Arkivnr: 2017/71-18
Sakshandsamar: Kari Marie Nygard

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Vaksdal kommune	9/19	06.02.2019

Kurs i regi av Deloitte 2019

Bakgrunn

Vaksdal kommune har avtale med Deloitte AS som revisor med verknad frå 01.07.2017. I kontrakten som er inngått går dette fram av vedlegg B kravspesifikasjon punkt 3.3 opplæring:

«REVISOR skal leggje fram forslag om, og halde kurs for kontrollutvalet sine medlemmar eller for medarbeidarar i administrasjonen. Tema skal avtalast ved det einkilde høve. Omfang skal reknast til 1 kursdagar per år.»

Det er gjennomført 2 kurs i 2018:

- Innføring i kommunerekneskap – 11.04.18
- Investeringsrekneskap – 27.11.18

Drøfting

Det vert det no lagt fram sak om kva kurs kontrollutvalet ønskjer å gjennomføra i 2019. Deloitte sitt forslag til kurs som kan vera aktuelle å halde for kontrollutvalet og/eller administrasjonen i Vaksdal kommune ligg ved saka.

Kontrollutvalet bør drøfte om ein skal spørja om administrasjonen i kommunen ønskjer å nytta noko av kurskvoten. Det normale til no har vore at slike kurs har hatt ein varighet på 2 timar og dei har vore halde i samband med eit kontrollutvalsmøte.

Konklusjon

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalet diskuterer kva kurs dei vil at Deloitte skal gjennomføre i 2019. Vidare bør utvalet be sekretariatet ta seg av det praktiske med organisering og avvikling av kursa, gjerne i samarbeid med kommuneadministrasjonen.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet ber om at Deloitte gjennomfører kurs med tema
 1.
 2.Tidspunkt for gjennomføring av kurs:
2. Sekretariatet vert beden om å ta seg av alt det praktiske med organisering og avvikling av kursa, gjerne i samarbeid med kommuneadministrasjonen.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Kari Marie Nygard
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg:

- Kva kurs kan Deloitte tilby til kontrollutvala

Kva kurs kan Deloitte tilby til kontrollutvala?

	Tema	Stikkord	
1	Antikorrupsjon	<ul style="list-style-type: none"> - Gi ei innføring i relevante lover, krav og konsekvensar. Gi praktiske eksempler og underbygge betydninga av eit tilstrekkelig arbeid med antikorrupsjon 	
2	Innkjøp	<ul style="list-style-type: none"> - Kva er hovedprinsippa i regelverket? 	
3	Meirverdiavgift og meirverdiavgiftskompensasjon	<ul style="list-style-type: none"> - Innføring i kompensasjonsordninga - Praktiske eksempler 	
4	Justeringsplikt og -rett	<ul style="list-style-type: none"> - MVA ved (fylkes-) kommunens overtaking av bygg og anlegg 	
5	Habilitet	<ul style="list-style-type: none"> - Kurset vil gi ei innføring i regelverk knytt til habilitet, korleis desse vurderingane kan gjerast og korleis (fylkes-) kommunen kan etablere gode rutiner for å sikre at at ilsette ikkje handsamer saker kor dei er inhabile 	
6	Ny kommunelov (eller utvalde deler av den nye lova)	<ul style="list-style-type: none"> - Kva er dei viktigaste endringane frå tidlegare lov? 	
7	GDPR	<ul style="list-style-type: none"> - Nye krav til informasjonstryggleik 	
8	Arkivering, journalføring og offentlighet		
9	Utvalte tema knytt til forvaltningsrevisjon og selskapskontroll	<ul style="list-style-type: none"> - Kva er forvaltningsrevisjon og/eller selskapskontroll? - Korleis gjere ei god bestilling? - Korleis følgje opp ein gjennomført revisjon? - M.v. 	

	Tema	Stikkord	
10	Innføring i kommunerekneskap	<ul style="list-style-type: none"> - Grunnleggande innføring i kommunerekneskap 	
11	Roller og rolleforståing i kommunal eigarskapsforvaltning	<ul style="list-style-type: none"> - Roller og rolleforståing i kommunal eigarskapsforvaltning - Kva roller har kommunen sin eigarrepresentant, valte styremedlemmar mv. 	
12	Avstemming av rekneskapen	<ul style="list-style-type: none"> - Kva bør ei avstemming innehalde? - Kor ofte bør avstemmingar utarbeidast? - Kva avstemmingar skal utarbeidast? - Kva regelverk gjeld på området? 	
13	Økonomisk internkontroll		
14	Innberetning av lønn	<ul style="list-style-type: none"> - Kva ytingar er avgiftspliktige og kva er oppgavepliktige? 	
15	Investeringsrekneskap	<ul style="list-style-type: none"> - Krav til investeringsrekneskap - Skilje mellom driftsrekneskap og investeringsrekneskap - Kva skal bokførast i driftsrekneskapen? - Kva kriterium skal vere oppfylt for bokføring i investeringsrekneskapen? 	
16	Andre rekneskapsmessige problemstillingar	<ul style="list-style-type: none"> - Tilpasse den enkelte kommune 	

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NWE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our network of member firms in more than 150 countries and territories serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's approximately 264,000 people make an impact that matters at www.deloitte.no.

Vaksdal kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 033
Arkivnr: 2017/23-17
Sakshandsamar: Kari Marie Nygard

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Vaksdal kommune	10/19	06.02.2019

Møteplan for kontrollutvalet i Vaksdal kommune for 2019

Bakgrunn

Møtedatoar for kontrollutvalet bør vera tilpassa møtetidspunkt for formannskap og kommunestyret, slik at det let seg gjera å senda over saker som evt. skal handsamast vidare. Det vert gjort framlegg om at kontrollutvalet set opp møteplan for heile året 2019. Møteplan for andre politiske utval i kommunen er sett opp for 1. halvår 2019. Sekretariatet tek såleis utgangspunkt i oppsett møteplan for å tilpassa kontrollutvalet sine møtedatoar.

Det er særleg møtet der uttale til kommunen sin årsrekneskap for 2018 skal opp til handsaming, som er viktig å tilpassa til formannskap og kommunestyre. Vaksdal kommune legg opp til å handsame rekneskap og årsmelding i formannskapet 27.05.19, og vidare til kommunestyret 17.06.19. For mellom anna å tilpasse seg denne saka, vert det sett opp slikt utkast til møteplan for kontrollutvalet for 2019:

Drøfting

På bakgrunn av det som går fram over har vi laga eit forslag til møteplan for kontrollutvalet for 2019 der det er teke omsyn til møta som er planlagt for kommunestyret og formannskapet.

Utkast til møteplan for kontrollutvalet: (Onsdag)	Aktuelle saker:	Aktuelle møter, dersom saker skal vidare til:	
		Formannskapet (Måndag)	Kommunestyret (Måndag)
06.02.2019	- Nytt prosjekt forvaltn.revisjon - Bestille prosjekt «Arb.tilhøve ved skulebygging» - Årsmelding for KU for 2018		04.03.2019
03.04.2019	Godkjenne prosjektplanar		08.04.2019
15.05.2019	Uttale rekneskap Vaksdal AOS KF Uttale til kommunerekneskapen Uavhengighetserklæring Revisjonsplan	27.05.2019	17.06.2019

Besøksadresse: Agnes Mowinckelsgt. 5 - Postadresse: Postboks 7900. 5020 Bergen - Telefon 55 23 90 00

Mobil 91664183 - E-postadresse: kari.nygard@hfk.no eller kontrollutvalet@hfk.no

Bankironr. 5201 06 74239 - Foretaksnr. NO 938 626 367 mva.

06.06.2019 (torsdag)	Løypemeldingar pågåande prosjekt		
18.09.2019	Budsjett 2020 for KUV Rapport etter prosjekt «kontroll av arbeidstilhøve»		
04.12.2019	Konstituerande møte nytt kontrollutval Rapport etter forvaltn.revisjon Interimsrevisjonsrapport		

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet legg opp til denne møteaktiviteten i 2019:

Dato:
06.02.2019
03.04.2019
15.05.2019
06.06.2019
18.09.2019
04.12.2019

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Kari Marie Nygard
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

PS 11/19 Referatsaker

Sekretariat for kontrollutvalet

Referanser:

Dykkar:
Vår: 18/391 - 19/816

Saksbehandlar:

Sølvi Legård
solvi.legard@vaksdal.kommune.no

Dato:

24.01.2019

Melding om vedtak - Rapport etter forvaltningsrevisjon om saksførebuing og offentlig sakshandsaming

Saka er behandla i Kommunestyret 21.01.2019 - Sak 03/2019

Det er gjort slikt vedtak:

Med bakgrunn i forvaltningsrevisjon av saksførebuing og offentlig sakshandsaming ber kommunestyret rådmannen syta for å:

1. Ferdigstille sjekklista for politisk handsaming og sikre at denne blir nytta i førebuinga av politiske saker
2. Sikre at saksframlegg til politiske organ omfattar alle vesentlege punkt frå saksførebuinga, slik som t.d kva konsekvensar som er utgreia og kven som ev. er høyrd i saka
3. Sikre at rutinane for oppfølging av henvendingar er utfyllande og eintydige, at dei inkluderer reglar som gjeld for førebels svar, og at dei blir gjort kjende blant sakshandsamarane
4. Sikre at arkivplanen er fullstendig jf krav i arkivforskrifta og riksarkivaren si forskrift og at arbeidet med å oppdatere planen blir gjennomført
5. Sikre at retningsliner og rutinar for journalføring og arkivering av ulike typar inn og utgåande dokument er eintydige, oppdaterte og utfyllande, og følgjer krava i regelverket

Post

post@vaksdal.kommune.no
Konsul Jepsensgt. 16, 5722 Dalekvam

Kontakt

www.vaksdal.kommune.no
Telefon +47 56 59 44 00

Konto

Org.nr. 961 821 967

6. Utarbeide utfyllande og eintydige rutinar for registrering av organinterne dokument og sikre at desse følgjer krava i regelverket
7. Sikre at all inn- og utgåande korrespondande blir journalført i samsvar med krav i regelverket
8. Gjennomgå retningsliner, rutinar og praksis for førehandsklassifisering, og sikre at desse er i samsvar med føresegna i regelverket
9. Gjennomgå reglementa for folkevalde organ og sikre at desse er utfyllande og i samsvar med gjeldande regelverk
10. Å lage ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 01.07.2019 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga, med kopi til Vaksdal Kommunestyret.

Oppfølgingen av innstillingen fra Kontrollutvalget av 27.11.18 legges til den nyansatte rådmannen. Handlingsplanen sin tidsfrist i h.h. til pkt. 10, blir lagt slik at den passer med ansettelse, innen 01.07.2019.

Rett utskrift:

Sølvi Legård
Politisk sekretær

Brevet er godkjent elektronisk og har difor ingen underskrift.

Mottakar:

Sekretariat for kontrollutvalet

C:\Users\vakest\AppData\Local\Temp\Xkost-a0-2019012895538.bmp,display(CLIP)

Ansvar: Teneste:	Regnskap		Buds(end)		% 2018 forbruk
	2018		2018		
1000 KOMMUNESTYRE OG FORMANNSKAP					
1100 KONTROLL OG REVISJON					
10500 ANNA LØN OG TREKKPLIKTIGE GODTGJERSLER	968,8	0	0	0	0
10801 GODTGJØRELSE FOLKEVALDE	2520	37440	7		7
10990 ARBEIDSGJEVARAVGIFT	491,92	5279	9		9
11001 AVISER/FAGLITTERATUR	8558,6	12000	71		71
11151 SERVERING MØTE/KURS	4497,94	10000	45		45
11500 OPPLÆRING, KURSUTGIFTER IKKJE OPPG.PL.	37951,28	45000	84		84
11600 SKYSS/KOSTGODTGJERSLE OPPGÅVEPLIKTIGE	702	21000	3		3
11700 KJØP AV TRANSPORTTJENESTER	3416	0	0		0
11701 TRANSPORT/DRIFT AV EIGNE TRANSPORTMIDLER	0	1000	0		0
11702 REISEUTGIFTER ETTER REKNING	240	0	0		0
11952 KONTINGENTER	3500	3500	100		100
12700 KONSULENTTJENESTER IKKJE OPPGÅVEPLIKTIGE	607400	510000	119		119
13300 TENESTEKJØP FRÅ FYLKESKOMMUNEN	134100	0	0		0
13500 TENESTEKJØP FRA ANDRE KOMMUNAR	0	126000	0		0
13701 DRIFSAVTALAR/DRIFTSTILSKOT PRIVATE	0	50000	0		0
14290 MOMSKOMPENSASJON	188604,03	184580	102		102
17290 MOMSKOMPENSASJON	-188604,03	-184580	102		102
Sum teneste: 1100 KONTROLL OG REVISJON	804346,54	821219	98		98
Sum ansvar: 1000 KOMMUNESTYRE OG FORMANNSKAP	804346,54	821219	98		98
T O T A L T	804346,54	821219	98		98

Bruker:

KENSTOK

Klokken: 09:54 Program: XKOST-A1 Versjon: 17

C:\Users\vakest\AppData\Local\Temp\Xkost-a0-2019012895359.bmp,display(CLIP)

	Regnskap 2019	Buds(end) 2019	%- forbruk
Ansvar:			
Teneste:			
1000 KOMMUNESTYRE OG FORMANNSKAP			
1100 KONTROLL OG REVISJON			
10801 GODTGJØRELSE FOLKEVALDE	0	42800	0
11001 AVISER/FAGLITTERATUR	11960	10000	120
11151 SERVERING MØTE/KURS	0	8000	0
11500 OPPLÆRING, KURSUTGIFTER IKKJE OPPG.PL.	0	30000	0
11600 SKYSS/KOSTGODTGJERSLE OPPGÅVEPLIKTIGE	0	21000	0
11701 TRANSPORT/DRIFT AV EIGNE TRANSPORTMIDLER	0	1000	0
11952 KONTINGENTER	0	3500	0
12700 KONSULENTTJENESTER IKKJE OPPGÅVEPLIKTIGE	0	550000	0
13500 TENESTEKJØP FRA ANDRE KOMMUNAR	0	130000	0
13701 DRIFSAVTALAR/DRIFTSTILSKOT PRIVATE	0	50000	0
14290 MOMSKOMPENSASJON	0	186000	0
17290 MOMSKOMPENSASJON	0	-186000	0
Sum teneste: 1.100 KONTROLL OG REVISJON	11960	846300	1
Sum ansvar: 1000 KOMMUNESTYRE OG FORMANNSKAP	11960	846300	1
TOTALT	11960	846300	1

NYTT FRÅ FKT OG STYREPROTOKOLL DES. 2018

Fra: Forum for Kontroll og Tilsyn <fkt@fkt.no>
Sendt: tirsdag 18. desember 2018 10:54
Til: Forum for Kontroll og Tilsyn
Emne: Forum for kontroll og tilsyn - Medlemsinformasjon desember 2018
Vedlegg: FKT_prot_181214.pdf

Kjære medlemmer,

Det nærmer seg jul, og vi kan snart senke skuldrene et par uker.

Styret har hatt sitt siste møte i år. Protokollen kan du lese på [våre medlemssider](#), se også vedlagt.

Husk å melde deg på

Sekretariatskonferansen 2019 i Lillestrøm 26. -27. mars, det er bare å melde seg på:

[Invitasjon](#)

Fagkonferansen 2019 i Kristiansand 4.-5. juni:

Her er noen smakebiter:

- Journalist i Kommunal Rapport, Marte Danbolt vil åpne konferansen: «*Kontrollutvalget i lokaldemokratiet – spiller det noen rolle?*» Marte har skrevet mange kritiske artikler om den kommunale egenkontrollen, blant annet i Valdresregionen.
- Fagdirektør Kjetil Reitan: «*Kommunale arkiv – råtner de på rot*» Arkivverket har hatt sin årlige undersøkelse om kommunale arkivtjenester. Undersøkelsen viser at det er fare for at rettighetsdokumentasjon som omhandler enkeltpersoner kan forsvinne hvis ikke kommunene tar grep.
- Kontrollsjef Einar Ulla vil presentere ny veileder om kontrollutvalgets påse-ansvar. I proposisjonen til den nye kommuneloven gir departementet tydelig uttrykk for at det hviler et stort ansvar på kommunestyret og kontrollutvalget for å sikre at revisjonsordningen er forsvarlig. Det er disse organene selv som må vurdere revisors kvalifikasjoner og revisors arbeid.
- Komiteleder Rolf Jarle Brøske, kontrollkomiteen i Trondheim, om tette bånd mellom utbygger i Trondheim og sentrale politikere i Ap, først og fremst Rune Olsø – som var ansatt i et firma som fikk en millionavtale for å påvirke en politisk prosess. Habilitet og åpenhet – hvorfor er det så viktig?
- Og vår «husfilosof» Henrik Syse vil fortsette sin fortelling om etiske perspektiver- hvordan kan de veilede kontrollutvalget?

En tur i den kristiansandske skjærgården blir det også ☺

[Følg med her](#)

Nye medlemmer fra 2019:

Velkommen til kontrollutvalgene i **Risør, Grimstad, Tinn og Seljord**.

Bruk hjemmesiden vår!!! www.fkt.no og følg oss på gjerne [twitter](#) og [facebook](#) - her deler vi nyheter fortløpende.

Vh Anne-Karin Femanger Pettersen

Generalsekretær

FORUM FOR KONTROLL OG TILSYN

Postboks 41 Sentrum, 0101 Oslo | E-post:fkt@fkt.no | Tlf.:41471166

www.fkt.no | www.twitter.com/@FKT_no www.facebook.com/FKT.no/

FKT - En møteplass for kommunale og fylkeskommunale kontrollutvalg og deres sekretariat

MØTEPROTOKOLL

Møte:	Styremøte
Tid:	14. desember 2018 kl. 09.00 - 14.00
Sted:	Tollbugata 32, Oslo
Deltakere fra styret:	Benedikte Muruvik Vonen, Dag Robertsen, Terje Engvik, Einar Ulla, Ivar Mork, Roald Breistein
Andre som møtte:	Anne-Karin Femanger Pettersen
Forfall:	Marit Gilleberg
Møteleder:	Benedikte Muruvik Vonen

Saksliste:

Saknr.	Saker:
SS 94/18	Godkjenning av innkalling og saksliste
SS 95/18	Godkjenning av protokoll fra styremøtet 11.oktober 2018
SS 96/18	Høringsutkast/arbeidsutkast - Veileder kontrollutvalgets påse-ansvar
SS 97/18	Status arbeidsgruppe - Internt kvalitetssystem i sekretariatene
SS 98/18	Status arbeidsgruppe – Opplæring av nye kontrollutvalg
SS 99/18	Status planlegging - Fagkonferansen 2019 i Kristiansand
SS 100/18	Oppstart planlegging - Arendalsuka 2019 (utsatt fra forrige møte)
SS 101/18	Hotelltilbud - Fagkonferansen 2020
SS 102/18	Samarbeid FKT og NKRF
SS 103/18	Styremøtet 29.1 2019 – tid og sted
SS 104/18	Referatsaker:
RS 27/18	Status medlemsverving
RS 28/18	Høstsamling for kontrollutvalg - Tømark
RS 29/18	Sekretariatssamling i Larvik «Oslofjordsamarbeidet»
RS 30/18	Status søknad - Veileder for samordning av egenkontroll og tilsyn
RS 31/18	KOFA-konferansen 2019
RS 32/18	NKRFs svar til FKT ang. godkjenning av kurs
RS 33/18	Kontorsituasjonen for sekretariatet
SS 105/18	Eventuelt

SS 94/18 GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKLISTE

Behandling i møte:

Det var ikke merknader til sakslisten

Vedtak:

Innkalling og sakliste ble godkjent.

SS 95/18 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA STYREMØTET 11.OKTOBER 2018

Behandling i møte:

Ingen merknader til protokollen fra styremøtet 11.oktober 2018

Vedtak:

Protokollen fra styremøtet 11.oktober 2018 ble godkjent.

SS 96/18 HØRINGSUTKAST/ARBEIDSUTKAST – VEILEDER KONTROLLUTVALGETS PÅSE-ANSVAR OVERFOR REVISOR

Forslag til vedtak:

Styret tar høringsutkastet til orientering med innspill gitt i møtet.

Behandling i møte:

Einar gjennomgikk utkastet.

Vedtak:

Styret tar høringsutkastet til orientering med innspill gitt i møtet. Styret behandler endelig høringsutkast 29. januar.

SS 97/18 STATUS ARBEIDSGRUPPE – INTERNT KVALITETSSYSTEM I SEKRETARIATENE

Forslag til vedtak:

Styret tar saken til orientering og slutter seg til forslaget til mandat:

- *Arbeidsgruppen skal utarbeide en veileder som identifiserer nødvendige og tilstrekkelige kontrollmiljødokumenter for kontrollutvalgssekretariat.*

- *Kontrollmiljø kan defineres som interkontrollens grunnstruktur. Begrepet er hentet fra COSO-rammeverket og betyr at det må være etablert et tilfredsstillende internt miljø som fremmer disiplin og struktur.*
- *Videre skal veilederen foreslå hvordan innholdet i kontrollmiljødokumentene kan tilpasses virksomheten i sekretariatene.*
- *Veilederen skal være ferdig til sekretariatskonferansen 2020.*

Behandling i møte:

Styret diskuterte saken og ga innspill på endringer i mandatet

Vedtak:

Styret tar saken til orientering og slutter seg til følgende mandat:

- *Arbeidsgruppen skal utarbeide en veileder som identifiserer nødvendige og tilstrekkelige internkontrolldokumenter for kontrollutvalgssekretariat.*
- *Videre skal veilederen foreslå hvordan innholdet i internkontrolldokumentene kan tilpasses virksomheten i sekretariatene.*
- *Veilederen skal være ferdig til sekretariatskonferansen 2020.*

SS 98/18 STATUS ARBEIDSGRUPPE – OPPLÆRING AV NYE KONTROLLUTVALG

Forslag til vedtak:

Styret tar informasjon om status til orientering

Behandling i møte:

Roald orienterte om status.

Vedtak:

Styret tar informasjon om status til orientering

SS 99/18 STATUS PLANLEGGING - AV FAGKONFERANSEN 2019 I KRISTIANSAND

Forslag til vedtak:

Styret tar status for planlegging av fagkonferansen 2019 til orientering. Sekretariatet jobber videre med innspillene og rapporterer om status på neste styremøte.

Behandling i møte:

Styret diskuterte saken og kom med innspill på pris og endringer i programmet

Vedtak:

Styret tar status for planlegging av fagkonferansen 2019 til orientering. Sekretariatet jobber videre med innspillene og rapporterer om status på neste styremøte.

SS 100/18 OPPSTART PLANLEGGING - ARENDALSUKA 2019

Forslag til vedtak:

Styret tar saken til orientering. Styreleder og generalsekretæren jobber videre med innspillene som framkom i møtet..

Behandling i møte:

Styre drøftet aktuelle arrangementer og samarbeidspartnere.

Vedtak:

Styret tar saken til orientering. Styreleder og generalsekretæren jobber videre med innspillene som framkom i møtet.

SS 101/18 HOTELLTILBUD FAGKONFERANSEN 2020

Forslag til vedtak:

Fagkonferansen 2020 skal være på

Behandling i møte:

Styret diskuterte de ulike tilbudene

Vedtak:

Styret ber sekretariatet om å innhente flere hotelltilbud i Gardermoen/Lillestrøm-området for gjennomføring av Fagkonferansen 2020.

SS 102/18 SAMARBEID FKT-NKRF

Forslag til vedtak:

(saken legges fram uten forslag til vedtak)

Behandling i møte:

Styret diskuterte saken og ble enige om at styreleder og generalsekretær arbeider videre med styrets innspill.

Vedtak:

Styreleder og generalsekretær arbeider videre med styrets innspill.

SS 103/18 STYREMØTE 29.1 2018 – TID OG STED

Forslag til vedtak:

Styremøtet 29.1 2019 legges <sted> <tidspunkt>
Styret har deretter fellesmøte med NKRF-styret fra kl. 17.00 til kl.18.00

Behandling i møte:**Vedtak:**

Styremøtet 29.1 2019 legges til **Clarion Hotel & Congress Oslo Airport**, 11.00 – 16.30
Styret har deretter fellesmøte med NKRF-styret fra kl. 17.00 til kl.18.00

SS 104/18 REFERATSAKER

Behandling i møte:

Følgende referatsaker ble tatt til orientering:

- RS 27/18 Status medlemsverving*
- RS 28/18 Høstsamling for kontrollutvalg - Temark*
- RS 29/18 Sekretariatssamling i Larvik «Oslofjordsamarbeidet»*
- RS 30/18 Status søknad - Veileder for samordning av egenkontroll og tilsyn*
- RS 30/18 KOFA-konferansen 2019*
- RS 32/18 NKRFs svar til FKT ang. godkjenning av kurs*
- RS 33/18 Kontorsituasjonen for sekretariatet*

Vedtak:

Saken ble utsatt

SS 105/18 EVENTUELT

Styret ba om å få «status medlemsverving» som egen sak i neste styremøte.

Styret ba også om at det i neste styremøte settes opp sak om evaluering av styrets arbeid.

14. desember 2018

Benedikte Muruvik Vonen
styreleder

Anne-Karin Femanger Pettersen
generalsekretær

Vaksdal kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Arkivsak: 033
Arkivnr: 2017/47-13
Sakshandsamar: Kari Marie Nygard

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Vaksdal kommune	12/19	06.02.2019

Gjennomgang av møteprotokollar

Bakgrunn

I denne saka er tanken at kontrollutvalet skal gjera ei vurdering av saker i møteprotokollar frå andre politiske utval i Vaksdal kommune. Møteprotokollane kan lastast ned frå heimesida til kommunen. Kontrollutvalet kan be om nærare informasjon om enkeltsaker og drøfte ulike problemstillingar som ein finn av særlig interesse i protokollane.

I møte i kontrollutvalet 09.05.2017 blei det gjort vedtak om at særskilt ansvar for gjennomgang av framtidige møteprotokollar skal fordelast slik:

Politisk organ:	Kontrollutvalsmedlem:
Kommunestyret	Boris Groth
Formannskapet	Odd Jøran Oldervik og Bjørg Aase Nottveit Hop
Levekårsutvalet	Bente Sundheim og Terje Davidsen

Til dette møtet vil det vera aktuelt med gjennomgang av desse møteprotokollane:

- Kommunestyret 10.12.18 og 21.02.19
- Formannskap/plan- og økonomiutvalet 26.11.18 og 21.02.19
- Levekårsutvalet 26.11.18

Møteprotokollane kan lastas ned frå heimesida til kommunen,
<http://innsyn.sing.no/Vaksdal/innsyn/wfinnsyn.ashx?response=moteplan&>

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet tar møteprotokollane til orientering

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Kari Marie Nygard
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

PS 13/19 Eventuelt